

Sinteza obiecțiilor și propunerilor
la proiectul Legii privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova
nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008

№	ORGANUL EMITENT	CONȚINUTUL OBIECȚIEI, PROPUNERII	OPINIA MINISTERULUI JUSTIȚIEI
1.	Ministerul Afacerilor Interne	<p>Proiectul de lege privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 a fost examinat repetat și se reiterează poziția expusă prin scrisoarea nr.22/1328 din 10 septembrie 2010 pe marginea proiectului, invocând totodată următoarele.</p> <p>1. La alineatul 2 al proiectului, privind modificarea art. 16, alin.(2), se consideră oportună <i>păstrarea răspunderii contravenționale a persoanelor cu vârsta între 16 și 18 ani pentru toate contravențiile prevăzute de art. 228-245</i>, dat fiind faptul că conducătorii de ciclomotoare (vehicule din categoria AM), ce reprezintă o numeroasă categorie de participanți la trafic, sînt admiși pentru participarea la circulația pe drumurile publice (fiind obligați să respecte necondiționat prevederile Regulamentului circulației rutiere) de la vârsta de 16 ani, în conformitate cu prevederile pct.7, lit.h) din Regulamentul cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1452 din 24 decembrie 2007.</p> <p>2. După articolul 17 de introdus articolul 17¹ cu următorul cuprins: <i>„Articolul 17¹. Răspunderea contravențională a proprietarului sau posesorului de vehicul</i> <i>(1) Pentru contravențiile prevăzute la capitolul XIII al cărții întii constatate cu mijloace tehnice certificate sau mijloace tehnice omologate și verificate metrologic ce funcționează în regim automatizat, ori cu ajutorul altor mijloace tehnice de înregistrare video, filmare sau fotografiere sînt pasibile de răspundere contravențională persoanele fizice și juridice, proprietari sau posesori ai vehiculului cu care s-a comis contravenția.</i> <i>(2) Proprietarul sau posesorul vehiculului este eliberat de la răspunderea contravențională, dacă în procesul verificării datelor declarate în comunicarea sau contestația depusă de acesta se va stabili, că la momentul comiterii contravenției vehiculul se afla în</i></p>	<p>1. Se acceptă.</p> <p>2. Nu se acceptă. Propunerea respectivă încalcă prevederile art. 8 al Codului contravențional – Principiul caracterului personal al răspunderii contravenționale – „(1) Persoana este supusă răspunderii contravenționale numai pentru fapte săvîrșite cu vinovăție. (2) Este supusă răspunderii contravenționale <u>numai persoana care a săvîrșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.</u>” Or, proprietarul sau posesorul vehiculului nu poate răspunde contravențional pentru vreuna din faptele prevăzute la Cap. XIII, atîta timp cît fapta nu a fost săvîrșită de către acesta. Or, vehiculul, per se, indiferent de proprietarul sau posesorul său, nu săvîrșește o contravenție, aceasta fiind săvîrșită de către o persoană anume.</p>

folosința altei persoane sau că la acel moment a fost deposedat de vehicul în mod ilicit.”.

Completarea are drept scop crearea cadrului legal necesar implementării eficiente a sistemelor automatizate de supraveghere și aplicare a amenzilor în traficul rutier, ținând cont de faptul că autovehiculul este considerat izvor de pericol sporit, posesorul căruia răspunde solidar pentru prejudiciul cauzat unui terț, precum și urmînd practica internațională, se propune completarea proiectului de lege cu art. 17¹ vizînd instituirea răspunderii contravenționale a proprietarului sau posesorului de vehicul, în cazul în care cu acesta s-au comis contravenții prevăzute la capitolul XIII al cărții întîi constatate cu mijloace tehnice certificate sau mijloace tehnice omologate și verificate metrologic ce funcționează în regim automatizat, ori cu ajutorul altor mijloace tehnice de înregistrare video, filmare sau fotografiere.

Totodată, proprietarul sau posesorul vehiculului va fi eliberat de la răspunderea contravențională, dacă se va stabili, că la momentul comiterii contravenției vehiculul se afla în folosința altei persoane sau că la acel moment a fost deposedat de vehicul în mod ilicit.

3. La **alineatul 6** al proiectului la **articolul 29**, suplimentar la modificarea inclusă în proiect, se propune operarea următoarelor modificări:

„cifrele „78,...105,” de exclus”, din motivul că contravențiile prevăzute de acestea sunt generatoare de infracțiune și împăcarea în cazurile date nu este binevenită și poate genera comiterea altor contravenții de genul acesta. De asemenea, articolului 29, în dispoziția, se propune de completat cu sintagma „69 alin. (1)”.

4. La **alineatul 7** al proiectului vizînd modificarea **articolul 30**, se consideră oportună revizuirea termenului de prescripție stabilit la alin.(2), deoarece acesta nu este suficient pentru realizarea procedurii și aplicarea sancțiunii contravenționale, în special în cazurile ce necesită efectuarea expertizelor medico-legale sau tehnico-criminalistice în vederea stabilirii stării de ebrietate și

Mai mult ca atît, norma propusă încalcă principiul prezumției nevinovăției – art. 375 - Presumția de nevinovăție

„(1) Persoana acuzată de săvîrșirea unei contravenții se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

(2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

(3) Concluziile despre vinovăția persoanei în săvîrșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. *Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.”.*

Norma propusă indică din start că proprietarul este vinovat, dacă nu s-a dovedit contrariul. Or prezumția nevinovăției presupune altceva – proprietarul sau posesorul, sau oricare altă persoană este nevinovată, atîta timp cît nu s-a dovedit că este vinovată!

Mai mult ca atît, nu este necesară stabilirea unor norme speciale pentru anumite categorii de persoane, despre care nici măcar nu au statuat de „făptuitor”.

3. Se acceptă parțial.

Motivul prezentat întru susținerea propunerii nu este unul plauzibil, întrucît, dacă ar fi să se studieze art. 276 din Codul de procedură penală, s-ar putea observa că, inclusiv pentru unele infracțiuni, Legiuitorul admite împăcarea părților, cu încetarea procesului penal. Se poate observa că există similitudini între unele infracțiuni (art. 276 CPP) și contravenții (art. 29 CContrav.) – au același obiect juridic și pe alocuri aceeași latură subiectivă, diferența fiind în prejudiciul cauzat, adică pericolul social al lor.

Cu toate acestea, se susține ideea că unele dintre contravențiile de la art. 29 din cod nu își au locul acolo. Astfel, examinînd suplimentar prevederile art. 29, în coroborare cu art. 440 alin. (4) și (4¹), lista contravențiilor pentru care se admite împăcarea a suportat modificări (a se vedea în proiect).

4. Nu se acceptă.

Proiectul deja conține prelungirea termenului general de prescripție pentru contravenții de la 3 luni la 6 luni.

Efectuarea expertizei medico-legale a sîngelui pentru identificarea alcoolului, precum și efectuarea altor acțiuni procesuale, în cazul contravențiilor, nu necesită o perioadă 1

	<p>naturii ei, acțiunilor de investigație în vederea identificării și audierii persoanelor suspectate de părăsirea locului în care s-a produs accidentul rutier etc. Mai mult ca atât, odată cu expirarea termenului de prescripție de trei luni contravenienții sunt absolviți de la aplicarea sancțiunilor privind privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități, care se aplică pe un termen de la 3 luni la un an, iar în cazul privării dreptului special de a conduce vehicule, pe un termen de la 6 luni la 3 ani. În acest context, suplimentar la prevederile proiectului, se propune expunerea primei propoziții din art. 30 alin.(2) în următoarea redacție:</p> <p><i>„(2) Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale și de aplicare a sancțiunii contravenționale este de 6 luni, iar pentru contravențiile prevăzute de capitolul XIII al cărții întâi constatarea cărora necesită efectuarea expertizei tehnico-criminalistice sau medico-legale, este de 1 an.”.</i></p> <p>5. a) La alineatul 8 al proiectului, în partea ce ține de modificarea alin. (5) art. 34 din Cod contravențional sintagma „de a desfășura o anumită activitate, prin ridicarea dreptului” urmează a fi substituită prin sintagma „special” întru expunerea normei în continuitatea logică, precum și în conformitate cu prevederile art.32 din Cod contravențional;</p> <p>b) totodată, în contextul instituirii procedurii simplificate de documentare a contravențiilor propuse la articolele 17¹ și 446 alin.(4), precum și în scopul eficientizării mecanismului de executare a sancțiunilor de amendă prin atribuirea în acest proces executorilor judecătorești a dreptului de a înainta demersuri cu privire la înlocuirea sancțiunii, suplimentar la prevederile proiectului, articolul 34 de completat cu două alineate noi, (3¹) și (3²) după cum urmează:</p> <p><i>„(3¹) Proprietarul sau posesorul de vehicul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită în decizia aplicată în condițiile art. 446 alin. (4), dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din data înmînării copiei deciziei. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.</i></p> <p><i>(3²) Dovada achitării se efectuează prin prezentarea bonului de plată privind achitarea amenzii la autoritatea din care face parte agentul constator, cu excepția cazurilor cînd instituția bancară asigură prezentarea informației despre amenzile achitate în baza unui acord de schimb informațional cu autoritatea din care face</i></p>	<p>an.</p> <p>Bineînțeles, ar putea fi invocat prelungirea termenului de pînă la 1 an pentru contravențiile din capitolul XV din cod. Totuși, această prelungire s-a efectuat, în special, datorită imposibilității constatării faptei în perioada de 3 luni de la săvîrșire, reieșind din specificul activității, inclusiv a agenților constatori, din regulile de desfășurare a unor controale, de depunere a unor dări de seamă etc. Acesta, însă nu este și cazul contravențiilor din capitolul XIII.</p> <p>5. a) Nu se acceptă. Privarea de dreptul de a deține armă sau portarmă, de asemenea este un drept special, iar la indicarea acestei sancțiuni nu este neapărat utilizarea „special”. Termenul generic este „drepturi speciale”, în particular aceste drepturi sunt două – dreptul de a conduce vehicule și dreptul de a deține armă și portarmă;</p> <p>b) Se acceptă parțial.</p> <p>Referitor la norma propusă la alin. (3¹) - nu se acceptă. Pentru început menționăm că art. 446 nu are alin. (4).</p> <p>Referitor la norma propusă la alin. (3²) – se acceptă conceptual, dar aceasta se va regăsi la alin. (9);</p>
--	---	---

		<p><i>parte agentul constatator.”;</i></p> <p>c) alineatul (8) după cuvintele „sau a procurorului care a examinat cauza,” se completează cu cuvintele „ori la demersul executorului judecătoresc însărcinat cu punerea în executare a deciziei sau hotărârii de aplicare a amenzii”.</p> <p>6. În concepția instituirii răspunderii contravenționale a proprietarului de vehicul propusă la art.17¹, proiectul se va completa după articolul 44, cu articolul 44¹, vizînd mecanismul aplicării sancțiunilor care va avea următorul cuprins:</p> <p><i>„Articolul 44¹. Aplicarea sancțiunii contravenționale în privința proprietarului sau posesorului de vehiculul</i></p> <p><i>(1) În cazurile prevăzute de articolul 17¹ din prezentul Cod se aplică sancțiunea de amendă în cuantumul minim al sancțiunii articolului sau alineatului articolului aplicat din capitolul XIII al cărții întâi. În acest caz sancțiunea complementară sub formă de puncte de penalizare nu se aplică.</i></p> <p><i>(2) În cazul în care sancțiunea articolului sau alineatului articolului aplicat din capitolul XIII al cărții întâi prevede sancțiune sub formă de privare de dreptul de a conduce vehicule sau sub formă de arest contravențional, sancțiunea contravențională se aplică sub formă de amendă în cuantumul maxim prevăzut pentru persoane fizice de articolul 34 alin. (2) din prezentul Cod.”.</i></p> <p>7. Prevederile alineatului 23 al proiectului urmează a fi revizuite, dat fiind faptul că de către dl. Iu. Bolboceanu deputat în Parlament a fost inițiată elaborarea și promovarea unui proiect cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 1100 din 23 mai 2012) care conține prevederi similare în combaterea fenomenelor pentru admiterea aflării și aflarea minorilor în vîrstă pînă la 16 ani, fără supravegherea părinților sau a persoanelor care îi înlocuiesc în localurile de agrement după orele 22.00.</p> <p>8. Se propune introducerea modificărilor la articolul 64 din</p>	<p>c) nu se acceptă.</p> <p>Executorul nu este parte interesată în proces. Astfel, se consideră oportun ca executorul să anunțe autoritatea care a stabilit sancțiunea amenzii, aceasta, la rîndul său, va putea solicita instanței de judecată înlocuirea amenzii cu o altă sancțiune, conform art. 34.</p> <p>6. Nu se acceptă.</p> <p>În contextul opiniei prezentate vizavi de propunerea de la pct. 2 din aviz, propunerea de completare cu art. 44¹, la fel, nu poate fi susținută.</p> <p>Mai mult ca atît, norme speciale de aplicare a unei sau altei sancțiuni se includ în textul articolelor care reglementează sancțiunile în cauză.</p> <p>7. Nu se acceptă.</p> <p>Avînd în vedere că inițiativa legislativă a Dlui Bolboceanu nu este încă adoptată și publicată, elaborarea și promovarea unor sau altor modificări nu este neapărat să se afle în dependență directă. Astfel, dacă la momentul examinării proiectului Ministerului Justiției în Parlament, propunerile Dlui deputat vor fi adoptate, nu va rămîne decît să se facă adaptarea proiectului la normele adoptate. Or, neinclusiunea prevederilor în proiectul ministerului, în condițiile în care nu există certitudinea că propunerile Dlui Bolboceanu vor fi adoptate (această certitudine, apriori nu poate exista), pot crea riscul ca situațiile respective să nu fie reglementate.</p> <p>8. Nu se acceptă.</p>
--	--	--	--

	<p>Cod în următoarea redacție: La articolul 64: alineatul unic devine alineatul (1); se completează cu alineatul (2) care va avea următorul cuprins: „(2) Încălcarea de către părinți/reprezentanți legali, bunici, frați sau surori ale copilului, a hotărârii autorității tutelare privind stabilirea modului de realizare a dreptului de comunicare cu copilul se sancționează cu amendă de la 10 la 20 de unități convenționale”.</p> <p>9. Prevederile alineatelor 79 și 80 al proiectului urmează a fi revizuite și expuse printr-un singur alineat, reieșind din considerentele că modificările expuse în proiect se referă la sancțiunea art.184 din Cod contravențional.</p> <p>10. La alineatul 86 al proiectului cifra „189¹⁴” de substituit cu cifra „189¹³” în conformitate cu articolele introduse în proiect.</p> <p>11. Alineatul 97 al proiectului urmează a fi revizuit conform tehnicii legislative, deoarece expune numai partea dispozitivă, faptele ce constituie contravenție fără menționarea sancțiunii pentru săvârșirea acestora.</p> <p>12. Luînd în considerație gravitatea consecințelor accidentelor de circulație condiționate de admiterea la rută în transportul de persoane a vehiculelor cu defecțiuni tehnice, se consideră oportună instituirea la art. 207 alin. (1) a răspunderii contravenționale pentru persoanele cu funcții de răspundere, precum și a persoanelor juridice pentru admiterea spre exploatare a vehiculelor cu încălcarea normelor de exploatare, iar la alin.(2) a răspunderii persoanelor responsabile pentru încălcarea normelor de</p>	<p>Prevederile în vigoare ale art. 64 din cod cuprind orice situație în care are loc împiedicarea părinților de a comunica cu copilul sau a bunicilor, fraților, surorilor de a comunica cu acesta, indiferent dacă această împiedicare reprezintă o încălcare a hotărârii autorității tutelare sau o încălcare a dreptului în sine. Temei pentru refuzul acestei propuneri sunt și normele art. 64 alin. (2) și art. 65 alin. (2) din Codul familiei. Or, în cazurile reglementate de către norma propusă de autorul avizului, hotărârea autorității tutelare fie nu este una definitivă (art. 64 alin. (2)), fie în cazul neexecutării acesteia (art. 65 alin. (2)) persoanele interesate avînd dreptul de a se adresa în instanța de judecată (se atenționează asupra faptului că este vorba doar despre <u>un drept</u> de adresare în instanță și nu de o acțiune obligatorie).</p> <p>9. Se acceptă.</p> <p>10. Proiectul nu propune completarea codului cu un articol cu numărul „189¹⁴”.</p> <p>11. Nu se acceptă. Alineatele (1) și (2) ale art. 204 – care instituie contravenții, stabilesc, de asemenea, și o sancțiune pentru acestea. Alineatul (3) conține o normă dispozitivă doar, și nu o contravenție. Structură propusă pentru articolul în cauză nu reprezintă o încălcare a tehnicii legislative, astfel de structuri pentru normă materială similară regăsindu-se, inclusiv, în Codul penal (art. 165 alin. (4), art. 174 alin. (2), art. 181¹ alin. (2), art. 201 alin. (2), art. 206 alin. (4), art. 2012 alin. (5), art. 217 alin. (5), art. 243 alin. (4), art. 325 alin. (4)).</p> <p>12. Nu se acceptă. Proiectul propune deja răspunderea atît a persoanelor cu funcție de răspundere, cît și a persoanelor juridice pentru fapta incriminată la art. 207 în vigoare. Norma propusă pentru completarea art. 207 – alin. (2) – nu se încadrează organic în conținutul acestuia, întrucît reglementează obiecte juridice diferite. Propunerea, reieșind din obiectul juridic, ar putea fi încadrată</p>
--	---	--

	<p>înmatriculare sau de înregistrare a vehiculelor în vederea admiterii acestora la trafic.</p> <p>În acest context, la alineatul 98 al proiectului, modificarea articolului 207 se propune de a fi expusă în următoarea redacție:</p> <p>„Alineatul unic va deveni alineatul (1), cu modificările de rigoare;</p> <p>se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) Încălcarea normelor privind perfectarea, efectuarea de modificări și completări în certificatul de înmatriculare sau de înregistrare a vehiculului, precum și refuzul nejustificat de a înmatricula sau de a înregistra un vehicul sau de a elibera plăcile cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare ori de a menționa în certificatul de înmatriculare datele de identificare a utilizatorului, dacă fapta nu constituie infracțiune,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 75 la 100 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”.</p> <p>13. Se reiterează oportunitatea includerii răspunderii persoanelor responsabile pentru încălcarea normelor de documentare și admitere la trafic a conducătorilor de vehicule, care pînă, în prezent, nu se regăsea în cadrul legal național, aceasta fiind necesară sub aspectul asigurării fiabilității conducătorilor auto în trafic. În redacția nouă propusă la art. 207¹ este stipulat, că acesta este aplicabil doar în cazul în care fapta nu întrunește semnele constitutive ale infracțiunii.</p> <p>În acest context, după articolul 207, se introduce articolul 207¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 207¹. Încălcarea regulilor de admitere la trafic a conducătorilor de vehicule</p> <p>(1) Încălcarea normelor stabilite privind eliberarea permisului de conducere sau a unor noi categorii/subcategorii ale acestuia, preschimbarea sau documentarea cu duplicat al permisului de conducere, dacă fapta nu constituie infracțiune,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.</p> <p>(2) Încălcarea normelor stabilite privind eliberarea certificatelor de absolvire a cursurilor de instruire și/sau recalificare a conducătorilor de autovehicule în vederea obținerii permisului de</p>	<p>în art. 229 și 230. Totuși, „refuzul nejustificat de a înmatricula sau de a înregistra un vehicul sau de a elibera plăcile cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare ori de a menționa în certificatul de înmatriculare datele de identificare a utilizatorului, dacă fapta nu constituie infracțiune” – reprezintă în sine acțiuni care pot fi contestate în contenciosul administrativ, întrucît, în aceste raporturi juridice, una dintre părți este o autoritate a statului.</p> <p>De asemenea, formularea „Încălcarea normelor privind perfectarea, efectuarea de modificări și completări în certificatul de înmatriculare sau de înregistrare a vehiculului,” – nu indică asupra unei fapte săvîrșită cu vinovăție – ceea ce este propriu contravenției. Mai mult ca atît, este o normă mult prea largă, iar pentru a stabili răspunderea contravențională, norma contravențională materială trebuie să indice asupra unei fapte exacte.</p> <p>13. Nu se acceptă.</p> <p>Pentru început, menționăm că redacția oferită normelor respective este una mult prea generală și nu reprezintă unele fapte concrete prin care are loc încălcarea normelor de documentare și admitere la trafic etc. Or, încălcarea acestor norme poate fi săvîrșită, nu neapărat printr-o contravenție sau infracțiune, dar printr-o încălcare de serviciu pentru care ar putea surveni răspunderea disciplinară a persoanei sau prin acțiuni care ar putea fi atacate în contenciosul administrativ. Mai mult ca atît, încălcările respective pot fi comise prin săvîrșirea unor infracțiuni, cum ar fi coruperea activă sau pasivă, abuzul de serviciu etc.</p> <p>Referitor la expresia „dacă fapta nu constituie infracțiune” - menționăm că, în Codul penal, nu sunt incriminate fapte similare și încă și atît de general formulate.</p> <p>Ar putea fi acceptată incriminarea contravențională, eventual, a falsificării documentelor respective, dar nu pur și simplu „încălcarea normelor”. Este necesară o formulare clară a unei fapte exacte care vine să încalce o normă anumită.</p>
--	---	---

	<p>conducere sau de noi categorii/subcategorii, dacă fapta nu constituie infracțiune,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an, cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.”.</p> <p>14. La alineatul 103 al proiectului, vizînd modificarea articolului 221,</p> <p>a) se consideră oportună substituirea în titlul articolului a sintagmei „mașinilor autopropulsate” cu sintagma „vehiculelor”, reieșind din faptul, că ultima noțiune este una mai largă și, totodată, ține cont de obiectul de reglementare din alin. (1), care se referă la toate categoriile de vehicule în ansamblu, și nu doar la mașinile autopropulsate;</p> <p>b) în același context, se insistă asupra instituirii răspunderii contravenționale pentru încălcarea de către persoanele responsabile (care au asemenea atribuții sau prestează asemenea servicii, în conformitate cu prevederile anexei nr.3 la Hotărîrea Guvernului nr.1047 din 08 noiembrie 1999) a normelor stabilite privind verificarea tehnică periodică a vehiculelor sau remorcilor acestora, această verificare fiind o procedură obligatorie pentru admiterea inițială, precum și menținerea ulterioară a vehiculelor în traficul rutier.</p> <p>Prin urmare, suplimentar la prevederile proiectului propunem introducerea următoarelor modificări la articolul 221: <i>în titlul articolului sintagma ”mașinilor autopropulsate” de substituit cu sintagma ”vehiculelor”;</i> <i>de completat cu alineatul (3), cu următorul cuprins:</i> <i>„(3) Încălcarea normelor stabilite privind verificarea tehnică</i></p>	<p>14.</p> <p>a) nu se acceptă; Titlul corespunde cu textul articolului respectiv, întrucît alineatul (1) face referință la prestarea serviciilor de deservire tehnică și de reparație – indiferent de tipul vehiculului supus deservirii tehnice sau reparației, iar alineatul (2) are ca și obiect juridic raporturile juridice referitoare la exploatarea mașinilor autopropulsate și nu a vehiculelor per ansamblu. Or, regulile de exploatare a vehiculelor, altele decît mașinile autopropulsate, sunt obiectul juridic al contravenției de la art. 228 din prezentul cod.</p> <p>În scopul clarificării obiectelor juridice ale art. 221, se propune completarea, atît în titlu, cît și în dispoziția alin. (1), cu cuvintele „a vehiculelor”. Astfel, se va face diferența dintre obiectele juridice ale alineatelor art. 221;</p> <p>b) se acceptă conceptual. Se presupune că norma propusă spre completare vizează în mod special prevederea de la pct. 126 subpct. 1) lit. b) din Regulamentul circulației rutiere (HG nr. 357 din 13.05.2009) - „Persoanele responsabile de exploatarea și starea tehnică a vehiculelor sînt obligate: ... b) să nu admită în circulație vehiculele a căror stare tehnică nu corespunde normelor tehnice și ecologice, precum și cele care nu sînt înmatriculate sau nu au fost supuse controlului tehnic de stat;”.</p> <p>Astfel, pentru a respecta principiile de tehnică legislativă și de drept contravențional, se propune reformularea normei prezentate de către autorul avizului – alin. (3) art.221 – și includerea acesteia în art. 228 (a se vedea proiectul).</p>
--	--	---

	<p><i>periodică a vehiculelor sau remorcilor acestora, de către persoanele care au asemenea atribuții sau prestează asemenea servicii,</i></p> <p><i>se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an, cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.”.</i></p> <p>15. Întrucât condițiile rutiere nesatisfăcătoare constituie cauza complementară a producerii a circa 15% din numărul accidentelor rutiere, se consideră oportună agravarea la articolele 223, 224 și 226 a răspunderii pentru deteriorarea drumurilor, pentru încălcarea regulilor de protecție a benzii de separație și terenurilor din zona drumului, precum și pentru nerespectarea regulilor de întreținere a arterelor rutiere, după cum urmează:</p> <p>a) la articolul 223, în sancțiune cuvintele „de pînă la 50” se substituie cu cuvintele „de la 25 la 75”;</p> <p>b) la alineatul 104 al proiectului, în partea ce ține de modificarea articolului 224, de introdus următoarele modificări: „la alineatul (1): în dispoziție după cuvintele „a vehiculelor cu șenile,” se completează cu sintagma „echipate cu pneuri utilizate cu crampoane în lipsa zăpezii ori a gheții pe carosabil (cu excepția perioadei 1 decembrie – 1 martie)”;</p> <p>în sancțiune cuvintele „de la 10 la 30” se substituie cu cuvintele „de la 30 la 75”, iar cuvintele „de la 50 la 100” se substituie cu cuvintele ”de la 100 la 150”;</p> <p>c) la alineatul 105 al proiectului, de introdus modificări la</p>	<p>15.</p> <p>a) se acceptă parțial. Pentru a propune majorarea sancțiunilor este necesar de a realiza o analiză a situației de în domeniul categoriei respective de contravenții și de a constata că sancțiunea în vigoare nu își atinge scopul. În condițiile în care, în prezent, nu există un astfel de studiu vizavi de contravențiile stabilite la art. 223, nu se acceptă majorarea sancțiunii pînă la 75 de unități convenționale. Totuși, se acceptă majorarea limitei minime a sancțiunii, ceea ce reprezintă, per se, o majorare a sancțiunii;</p> <p>b) nu se acceptă. Propunerea prezentată pentru dispoziția alin. (1) se încadrează în expresia „neechipate corespunzător” care este, deja, în norma în vigoare. Propunerea de majorare a sancțiunilor nu se acceptă (a se vedea opinia ministerului la lit. a) a prezentului punct). Suplimentar, menționăm că stabilirea sancțiunii pentru fapta contravențională trebuie să respecte principiul proporționalității, or, în acest caz, ar avea loc încălcarea acestuia. De asemenea, trebuie să examinăm în comparație cu alte contravenții pentru care au fost stabilite sancțiunile propuse și să apreciem obiectiv, comparativ, pericolul social al faptei;</p> <p>c)</p>
--	---	--

	<p>articolul 226 în următoarea redacție:</p> <p>c.1),„alineatul (2):</p> <ul style="list-style-type: none"> - în dispoziție cuvintele „neautorizate în zona de protecție a drumului” se substituie cu cuvintele „de unități de comerț, tarabe, puncte comerciale mobile neautorizate, precum și comerțul manual neautorizat în ampriza, zona de siguranță sau zona de protecție a drumului public.”; - în sancțiune cuvintele „de la 5 la 10” se substituie cu cuvintele „de la 20 la 40”; <p>c.2) alineatul (3), în sancțiune cuvintele „de la 10 la 20” se substituie cu cuvintele „de la 40 la 80”.</p> <p>16. În contextul sancțiunilor pentru încălcarea regulilor de exploatare a vehiculelor, se consideră oportună completarea la alineatul 107 al proiectului, cu trei alineate noi, alineatele (5)-(7) la art. 228 ce califică drept fapte contravenționale exploatarea vehiculelor echipate cu semnale luminoase și sonore speciale fără autorizația de rigoare, celor echipate cu dispozitive ce perturbă funcționarea mijloacelor tehnice de măsurare a vitezei, inclusiv a vehiculelor cu parbrizul sau suprafețele geamurilor portierelor din față umbrite, contrar prevederilor Regulamentului circulației rutiere, după cum urmează:</p> <p>„Articolul 228 se completează cu trei alineate noi, alineatele (5) - (7), cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) Exploatarea vehiculelor echipate cu dispozitive speciale de semnalizare luminoasă și/sau sonoră fără autorizația de rigoare se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare sau cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de 1 an, sau cu arest contravențional pe un termen de 15 zile.</p> <p>(6) Deținerea, montarea sau exploatarea vehiculelor echipate cu dispozitive care perturbă funcționarea normală a dispozitivelor de măsurare a vitezei se sancționează cu amendă de 50 unități convenționale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare.</p> <p>(7) Exploatarea vehiculelor cu parbrizul sau suprafețele de geam ale portierelor din față umbrite ori pe care sînt amplasate diferite obiecte, care diminuează cîmpul vizual al conducătorului, contrar prevederilor Regulamentului circulației rutiere, se sancționează cu amendă de 50 unități convenționale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare.”.</p>	<p>c.1) se acceptă;</p> <p>c.2) se acceptă conceptual.</p> <p>16. Se acceptă.</p>
--	--	---

		<p>17. În legătură cu inițierea procesului de implementare a sistemelor de video-monitorizare a traficului rutier o importanță deosebită revine lizibilității plăcilor de înmatriculare a vehiculelor pentru asigurarea posibilității de filmare și identificare a numărului de înmatriculare cu ajutorul mijloacelor tehnice speciale omologate. În acest context, la articolul 230 se propune introducerea următoarelor modificări:</p> <p>a) alineatul (1), în dispoziție, după cuvântul „indescifrabil” se completează cu cuvintele „camuflat sau ascuns”, în sancțiune sintagma „de la 5 la 10 unități convenționale cu aplicarea a 2” se substituie cu sintagma „de la 20 la 25 de unități convenționale cu aplicarea a 3”;</p> <p>b) alineatul (2), în sancțiune sintagma „de la 25 la 30” se substituie cu sintagma „de la 30 la 35”;</p> <p>alineatul (4), în sancțiune sintagma „de la 5 la 10” se substituie cu sintagma „de la 10 la 20”;</p> <p>alineatul (5), în sancțiune sintagma „cu avertisment sau cu amendă de la o unitate la 3” se substituie cu sintagma „cu amendă de la 5 la 10”.</p> <p>18. În scopul asigurării respectării regulilor de admitere la trafic a conducătorilor de ciclomotoare, prevăzute la pct.7, lit.h) din Regulamentul, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1452 din 24.12.2007, se consideră oportună completarea la art. 231 a dispozițiilor alin.(2) și (4) cu referințe la dovada admiterii la trafic a conducătorului de vehicul, precum și majorarea sancțiunilor prevăzute la alineatele (1), (2) și (4).</p> <p>Prin urmare, la alineatul 108 al proiectului, la articolul 231, suplimentar la modificările incluse în proiect se propune operarea următoarelor modificări:</p> <p>„la alineatul (1), sancțiunea se completează cu sintagma ”cu aplicarea a 4 puncte de penalizare”;</p> <p>la alineatul (2.) în sancțiune cifra „50” se substituie cu cifra „75”;</p> <p>la alineatul (4), în sancțiune sintagma „de la 50 la 100 de unități convenționale cu aplicarea a 3” se substituie cu sintagma „de la 75 la 100 de unități convenționale cu aplicarea a 4”.</p> <p>19. La alineatul 109, la articolul 232, suplimentar la modificările incluse în proiect se propune majorarea sancțiunilor pentru sporirea nivelului de disciplină al conducătorilor de</p>	<p>17. nu se acceptă.</p> <p>Nu este clar cum s-ar materializa „camuflarea” sau „ascunderea” numărului de înmatriculare, or, în ambele cazuri – și la camuflare și la ascundere – numărul respectiv devine „indescifrabil” – ceea ce dispoziția de la alin. (1) al art. 230 reglementează deja.</p> <p>De asemenea, nu se acceptă nici majorarea sancțiunilor, aceasta fiind una neproportională cu pericolul faptelor respective. Mai mult ca atât, nu este admis în calitate de raționament pentru propunerile respective (de majorare a sancțiunilor) inițierea utilizării sistemelor de video-monitorizare. Din contra, majorarea acestor sancțiuni ar putea avea loc, în rezultatul utilizării acestor sisteme și a constatării unei situații problematice în partea ce se referă la amploarea cazurilor de săvârșire a acestei categorii de contravenții.</p> <p>18. Se acceptă parțial.</p> <p>Majorarea sancțiunilor pentru contravențiile prevăzute la art. 231 în calitate de măsură de prevenție pentru o singură categorie de conducători de vehicule nu este oportună.</p> <p>De asemenea, avînd în vedere că anterior (în avizul prezentat de către MAI la prima avizare a proiectului), aceste propuneri nu au fost prezentate, iar în actualul aviz nu sunt indicate careva circumstanțe care să determine o stare agravată de lucruri vizavi de această categorie de contravenții, se consideră nejustificată majorarea sancțiunilor respective.</p> <p>19. Se acceptă.</p>
--	--	---	--

		<p>vehicule referitor la respectarea normelor de admitere la circulație, în următoarea redacție: „la alineatul (1), în sancțiune numărul „5” se substituie cu numărul „10”; la alineatul (2), în sancțiune numărul „5” se substituie cu numărul „10”.</p> <p>20. Reieșind din faptul, că excesul de viteză, precum și viteza neadecvată condițiilor rutiere constituie cauza comiterii a circa 44,5% din numărul accidentelor rutiere comise din vina conducătorilor de autovehicule, caracterizate printr-un grad sporit de severitate a consecințelor, se propune majorarea sancțiunilor de amendă prevăzute la alineatele (1)-(3) ale art. 236. Concomitent, potrivit recomandărilor expuse în Strategia națională pentru siguranța rutieră, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1214 din 27 decembrie 2010, la sancțiunea alineatului (3) din art. 236 se susține introducerea sancțiunii complementare sub formă de cu privare de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de 6 luni, respectiv, de un an.</p> <p>La alineatul 112, la articolul 236 la alineatul (1) sintagma „de la 15 la 20” de substituit cu sintagma „de la 20 la 30”, respectiv la alineatul (2) sintagma „de la 25 la 30” de substituit cu sintagma „de la 30 la 40”.</p> <p>21. La alineatul 116 al proiectului, modificarea privind de excluderea alin. (3) din art. 240 din Cod contravențional urmează a fi exclusă, deoarece prevede ca componența de contravenție încălcarea acelor prevederi ale normei materiale (Regulamentul circulației rutiere) care nu au fost stipulate expres în Codul contravențional (să conducă în așa fel încît să nu stropescă pietonii, atunci cînd pe drum este apă sau noroi; neonorarea obligației conducătorului de vehicul care a ajuns la locul unde s-a produs un accident în traficul rutier, să acorde ajutor medical în lipsa serviciilor de intervenție etc.).</p>	<p>20. Se acceptă.</p> <p>21. Nu se acceptă. Norma de la alineatul (3) al art. 240 este una mult prea largă, or, o normă de drept contravențional (similar unei norme penale materiale) trebuie să incrimineze o faptă exactă, altfel, se lasă loc de interpretări arbitrare și, mai mult decît atît, devine o normă coruptibilă care permite aplicarea selectivă a răspunderii contravenționale, or va rămîne la latitudinea (obiectivă sau subiectivă... sau influențabilă) agentului constatator de a constata în calitate de contravenție sau nu o încălcare sau alta a Regulamentului circulației rutiere. Suplimentar, menționăm că nu orice încălcare a Regulamentului circulației rutiere reprezintă o suficientă gravitate, cît să fie apreciată ca și contravenție. Nu trebuie să se admită devalorizarea Codului contravențional și a răspunderii contravenționale. Pentru încălcarea altor prevederi ale Regulamentului circulației rutiere, ca de altfel și în cazul altor acte, este necesară identificarea altor mecanisme care să determine respectarea</p>
--	--	---	--

		<p>22. La alineatul 118 al proiectului, în partea ce ține de modificarea alin. (2) art. 242 din Cod contravențional prevederile proiectului urmează a fi revizuite în conformitate cu Regulamentul de apreciere medico-legală a gravității vătămării corporale din 27 iunie 2003.</p> <p>23. Regulamentul circulației rutiere (pct.6) interzice organizarea de concursuri, antrenamente, competiții sportive etc. pe drumurile publice fără acordul prealabil al organelor poliției rutiere. Ținând cont de pericolul sporit al acestor acțiuni pentru siguranța traficului rutier, se consideră oportună stabilirea răspunderii contravenționale pentru organizatorii și participanții la astfel de acțiuni neautorizate prin introducerea unui articol nou – art. 244¹, cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 244¹. Deplasarea în grup, desfășurarea neautorizată pe drumurile publice a concursurilor, antrenamentelor, competițiilor cu vehicule sau cu animale”</p> <p>(1) Participarea pietonilor, conducătorilor de vehicule sau animale, la deplasarea în grup (mai mult de doi) pe drumurile publice (cu excepția coloanelor oficiale, precum și a grupurilor organizate ce se deplasează sau staționează pe drumurile publice în baza unei autorizații eliberate de administratorul drumului public cu avizul poliției rutiere), care a condiționat crearea impedimentelor în circulația rutieră se sancționează, cu amendă de la 5 la 10 unități convenționale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.</p> <p>(2) Participarea la desfășurarea neautorizată pe drumurile publice a concursurilor, antrenamentelor, competițiilor cu vehicule sau cu animale, se sancționează, cu amendă de la 15 la 20 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.</p> <p>(3) Acțiunile prevăzute la alineatele (1) și (2), care au generat pericolul unui accident de circulație se sancționează cu amendă de la 75 la 100 unități convenționale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare sau cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 1 an.</p> <p>(4) Organizarea acțiunilor prevăzute la alineatele (1) și (2), se sancționează, cu amendă de la 100 la 150 unități convenționale sau cu arest contravențional pe un termen de 15 zile, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen</p>	<p>acestora sau, respectiv, „sancționarea” celor care le încalcă.</p> <p>22. Se acceptă.</p> <p>23. Se acceptă parțial. Regulamentul circulației rutiere interzice doar <u>„organizarea de concursuri, antrenamente, competiții sportive etc. pe drumurile publice fără acordul prealabil al poliției rutiere”</u>, nu și participarea la astfel de acțiuni. Or, norma propusă la alin. (1) al art. 244¹ ar putea genera aplicarea sancțiunii contravenționale unui grup de persoane, care nu au intenția de a manifesta sau de a organiza/realiza careva concursuri, antrenamente, competiții sportive sau alte acțiuni organizate, dar care, pur și simplu se deplasează de la un punct A spre un punct B și la un moment dat au staționat. În cazul în care acest grup de persoane, în calitate de pietoni, vor încălca regulile circulației rutiere, vor putea fi sancționați individual pentru aceasta. Or, chiar și o persoană, care se deplasează neregulamentar ar putea crea impedimente în circulația rutieră.</p>
--	--	--	---

		<p>de 1 an.”.</p> <p>24. La alineatul 132, la articolul 274, suplimentar la modificările incluse în proiect, se propune operarea următoarelor modificări: „la alineatul (5) dispoziția va avea următorul cuprins „Desfășurarea sau organizarea comerțului din mână în afara pieții sau în alte locuri neautorizate de autoritățile administrației publice locale”.</p> <p>25. După articolul 319², propunem de completat Codul cu articolul 319³ cu următorul cuprins: „Articolul 319³. Neexecutarea hotărîrii Consiliului pentru protecția drepturilor copilului. (1) Neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executarea de către părinți sau reprezentanții legali al copilului a hotărîrii Consiliului pentru protecția drepturilor copilului. se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale. (2) Neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare de către o persoană cu funcție de răspundere a hotărîrii consiliului pentru protecția drepturilor copilului. se sancționează cu amendă de la 50 la 75 de unități convenționale”.</p> <p>26. Se propune introducerea modificărilor la articolul 337 din Codul în următoarea redacție: „la articolul 337: în dispoziția sintagma „care au dus” de substituit cu sintagma „care pot genera sau au condiționat”; în sancțiunea sintagma „de la 10 la 20 de unități convenționale” se substituie prin sintagma „de la 50 la 100 de unități convenționale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere”.</p>	<p>24. Nu se acceptă. În dispoziția în vigoare a alin. (5), expresia „în locuri neautorizate de autoritățile administrației publice locale” cuprinde inclusiv porțiunile din afara pieții, dacă desfășurarea comerțului în aria lor este interzisă. Or, în cazul în care va exista un act al administrației publice care să permită comerțul din mână pe un teritoriu din afara pieții, iar norma codului va sancționa aceasta, atunci va exista un conflict de norme și ar genera situații de aplicare arbitrară atât a prevederilor codului, cât și ale actului administrației publice locale.</p> <p>25. Nu se acceptă. În conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 409 din 09.04.1998 privind aprobarea Regulamentului Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului, în special reieșind din atribuțiile care i-au fost atribuite (pct. 6 și 13 din Regulament), acesta nu dă careva indicații sau decizii individuale. Or, conform pct. 6, Consiliul coordonează activităților <u>autorităților publice centrale și locale</u> în domeniul protecției drepturilor copilului și familiei, a unor instituții de stat și instituții alternative din domeniu. Iar neexecutarea de către aceste instituții (în persoana conducătorului instituției (adică o persoană cu funcție de răspundere)) a hotărîrilor Consiliului, poate să atragă răspunderea disciplinară a persoanei respective cu funcție de răspundere și nici într-un caz a răspunderii contravenționale. Încălcarea deciziilor Consiliului, ar putea, eventual, să fie sancționate prin aplicarea prevederilor art. 337 din cod.</p> <p>26. Se acceptă parțial. Majorarea sancțiunii în quantumul propus se consideră a fi exagerată. Se acceptă majorarea sancțiunii pentru fapta respectivă, dar în quantum mai mic. A se vedea proiectul.</p>
--	--	---	--

		<p>27. La alineatele 159, 204, 216 al proiectului modificările urmează a fi excluse din proiect reieșind din considerentele că prevederile propuse deja sunt introduse în textul Codului contravențional.</p> <p>28. Alineatul 162 al proiectului se propune de expus în următoarea redacție: „162. La articolul 332: în titlu după cuvintele „regulilor regimului frontierei de stat” se completează cu cuvintele „regimului zonei de frontieră, regimului punctelor de trecere a frontierei de stat”; la alineatul (1), cuvintele „regimului de frontieră” se substituie cu cuvintele „regimului zonei de frontieră”, iar în final se completează cu cuvintele “dacă fapta nu constituie infracțiune”. Această redacție se propune pentru a ajusta componenta contravenției la prevederile Legii nr.215 din 4 noiembrie 2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova.</p> <p>29. Prevederile alineatului 163 al proiectului urmează a fi excluse, deoarece completarea Codului cu art. 332² va dubla prevederile articolului 332¹ introdus în Cod prin Legea nr.19 din 23 februarie 2012. Urmează de menționat că art.332¹ a fost introdus în legătură cu necesitatea implementării acțiunii 16 subacțiunii 3 din Programul național de implementare a Planului de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.122 din 04 martie 2010 și Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2011-2013, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.342 din 16 mai 2011. Legea a asigurat armonizarea legislației naționale cu acquis-ul UE, în special Convenția de punere în aplicare a acordului Schengen din 14 iunie 1985, cu ultimele modificări și Directiva 2001/51/CE a Consiliului din 28 iunie 2001 de completare a dispozițiilor prevăzute la articolul 26 din Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985. Mai mult ca atât componenta contravenției conține elementele infracțiunii stabilite de art.362¹ din Cod penal „Organizarea migrației ilegale”.</p> <p>30. La alineatul 183, la alineatul (3) art. 374, sintagma „Constituției, prezentului cod, a Codului de procedură penală, în</p>	<p>27. Se acceptă.</p> <p>28. Se acceptă.</p> <p>29. Se acceptă.</p> <p>30. Se acceptă parțial. Totuși, ideea este că, Codul de procedură penală este izvor de</p>
--	--	--	---

	<p>cazurile prevăzute de prezentul cod, precum și a” de revizuit din considerentele că sintagmele „prezentului cod” și „în cazurile prevăzute de prezentul cod” sunt similare cu înțeles identic.</p> <p>31. La alineatul 185: a) în partea ce ține de modificarea alin. (4) art. 378 din Cod, și anume de substituirea sintagmei „În cel mult 3 ore” cu sintagma „În cel mult o oră”, se consideră inoportună.</p> <p>b) suplimentar se propune operarea următoarelor modificări la alin. (4) art. 378: „alineatul (4) va avea următorul cuprins: „În cazul persoanei care este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional și nu are apărător ales, agentul constator în timp de o oră după reținerea acesteia, solicită oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat sau unor alte persoane împuternicite de acesta desemnarea unui avocat de serviciu pentru acordarea asistenței juridice de urgență. Solicitarea de a desemna un avocat de serviciu este prezentată în scris, inclusiv prin fax, sau la telefon.”.</p> <p>32. La alineatul 189, se consideră inoportună modificarea propusă la art. 384 alin. (2) lit. c) din Cod, suplimentar se propune ca sintagma „în cel mult 3 ore” de substituit cu sintagma „în timp de o oră după reținere” pentru a asigura dreptul la apărare în procesul contravențional nu numai în termen restrâns, dar și eficient.</p> <p>33. La alineatul 190, în partea ce ține de modificarea alin. (2) art. 385 din Codul sintagma „400-423²” urmează a fi substituită cu sintagma „396, 400-423⁴” pentru conforma prevederile Codului cu modificările propuse prin prezentul proiect la art. 396 alin. (1¹), care atribuie procurorului statutul de agent constator.</p> <p>34. La alineatele 190, 191 al proiectului, în partea ce ține de depunerea „declarației de abținere”, se propune substituirea acestei</p>	<p>drept pentru procesul contravențional în cazurile expres prevăzute de normele Codului contravențional.</p> <p>31. Se acceptă parțial. a) termenul de o oră, nu este o novație, dar poate fi regăsit în procedura penală (art. 167 alin.(1¹) din Codul de procedură penală), iar necesitatea instituirii acestuia rezultă din importanța dreptului la apărare (acesta fiind un drept fundamental al persoanei). De asemenea, reținerea, conform art. 435 alin. (1) se face pentru 3 ore, astfel, norma de la art. 378 ar putea încălca dreptul la apărare al persoanei în perioada reținerii. Mai mult ca atât, autorul avizului păstrează termenul de o oră în propunerea de mai jos – noua redacție propusă pentru alin. (4) art.378;</p> <p>b) se acceptă.</p> <p>32. Se acceptă. Propunerea respectivă este, de fapt, expusă în pct. 189 din proiect și corespunde modificării propuse la art. 378 alin. (4) (care, de altfel, nu a fost susținută de către autorul avizului – a se vedea pct. 31, de mai sus, din avizul expus în sinteză).</p> <p>33. Se acceptă.</p> <p>34. Nu se acceptă. Avînd în vedere termenele restrînse ale procesului</p>
--	---	--

	<p>sintagme cu sintagma „a recuza la participarea în procesul contravențional, conform legislației cu privire la conflictul de interese”.</p> <p>35. La alineatul 198, în partea ce ține de modificarea lit. d) alin. (1) art. 393 din Codul urmează a fi operate modificări respective în conformitate cu modificările propuse prin prezentul proiect la art. 396 alin. (1¹), care atribuie procurorului statutul de agent constator.</p> <p>36. a) La alineatul 203: a) în partea ce ține de modificarea alin.(1) art.400 din Codul din sintagma „96-108¹, art. 157 alin. (2)-(4), (6), (7), (9), (10), art. 165, 167, 176” urmează a fi exclusă cifra „108”.</p> <p>În conformitate cu prevederile lit. d) alin. (1) art. 8 din Legea nr. 124-XVIII din 23.12.2009 cu privire la energia electrică, lit. d) alin. (1) art. 8 din Legea nr. 123-XVIII din 23.12.2009 cu privire la gazele naturale și lit. d) alin. (2) art. 4¹ din Legea nr. 1525-XIII din 19.02.1998 cu privire la energetică, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică este abilitată cu competențe de monitorizare și control, asupra respectării de către titularii de licențe a condițiilor stabilite pentru desfășurarea activităților licențiate, inclusiv a celor privind drepturile consumatorilor finali și calitatea serviciilor prestate.</p> <p>În aceeași ordine de idei, în conformitate cu prevederile alin. (1) art. 12, alin. (1) art. 13 și alin. (1) art. 13¹ din Legea nr. 1525-XIII din 19 februarie 1998, relațiile dintre furnizor și consumator, ce vizează furnizarea și consumul combustibililor, gazelor naturale, energiei electrice și termice se efectuează în baza unor Regulamente aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, iar supravegherea și controlul asupra respectării condițiilor contractuale de către consumatorii de resurse energetice, este de competența organului supravegherii energetice de stat, atribuții ce se impun prin prevederile art. 12-15 al Hotărârii Guvernului nr. 420 din 11.05.1999 „despre instituirea organului</p>	<p>contravențional, proiectul propune o procedură exactă, cu termene fixe și mult mai restrânse. De asemenea, pentru a asigura o procedură unică de recuzare/abținere pentru toți subiecții constatori (unii dintre care nu se regăsesc în art. 3 din Legea nr. 16-XVI din 15.02.2008 cu privire la conflictul de interese), s-a considerat oportun de a stabili o procedură unică pentru procesul contravențional.</p> <p>Cu toate acestea, normele proiectului nu exclud posibilitatea abținerii agentul constator de la exercitarea atribuțiilor sale în cazul în care constată că se află în conflict de interese.</p> <p>35. Se acceptă.</p> <p>36. a) se acceptă conceptual</p> <p>Totuși, proiectul propune excluderea art. 108 din lista contravențiilor prevăzute de către Codul contravențional. Astfel, aplicarea acestuia nu va avea loc, ceea ce, în consecință, nu ar avea cum să provoace probleme de aplicare. Dacă, proiectul ar fi păstrat existența art. 108, iar constatarea/examinarea acestuia nu ar fi fost de competența organelor afacerilor interne, atunci ar fi existat necesitatea modificării sintagmei indicate;</p>
--	---	--

		<p>supravegherii energetice de stat și aprobarea Regulamentului cu privire la supravegherea energetică de stat”.</p> <p>Mai mult ca atât, la constatarea și examinarea contravențiilor ce vizează încălcările de către consumatorii de resurse energetice, a regulilor stabilite, agentul constator, în exercitarea competențelor sale de activitate și atribuțiilor funcționale de serviciu, trebuie să dețină aptitudini teoretice și practice specializate în domeniul respectiv. Totodată, anul curent, în adresa MAI, au parvenit spre studiere și avizare proiectul Legii privind modificarea Codului contravențional, elaborat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, prin care se propune a fi exclus art. 108 din Codul contravențional;</p> <p>b) în acest context, în legătură cu excluderea din competența organelor afacerilor interne a examinării contravențiilor prevăzute la art.108 din Codul, urmează a fi operate modificări respective la alineatul 209 al proiectului;</p> <p>c) la fel, se propune completarea alin (1) art. 400 din Codul după sintagma „96-107” cu sintagma „114, 122, 128, 140”, reieșind din atribuțiile funcționale ale inspectorilor întru exercitarea controlului și supravegherii în domeniul circulației armelor și munițiilor, substanțelor explozive și articolelor pirotehnice, precum și prevenirea și contracararea braconajului, pescuitului ilicit și tăierii neautorizate a vegetației forestiere;</p> <p>d) totodată, întru executarea atribuțiilor colaboratorilor poliției rutiere, se propune completarea alin (1) art. 400 din Codul după sintagma „205” cu sintagma „207, 207¹”;</p>	<p>b) în contextul celor expuse supra, problema este epuizată;</p> <p>c) nu se acceptă. Contravențiile reglementate de către art. 114, 122, 128 și 140 au obiecte juridice specifice, care, în temeiul prevederilor unor acte legislative specifice (precum Legea nr. 149-XVI din 08.06.2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, Legea Nr. 439-XIII din 27.04.1995 regnului animal, Legea nr. Nr. 239-XVI din 08.11.2007 regnului vegetal) sunt oferite în competența altor organe de specialitate. Astfel, în cazul în care, în rezultatul controalelor efectuate, reprezentanții organelor afacerilor interne vor constata contravențiile în cauză, aceștia vor acționa conform prevederii de la art. 440 alin. (5) din Codul contravențional;</p> <p>d) nu se acceptă. Avînd în vedere că în calitate de obiect juridic al contravenției de la 207 apar locomotivele, vagoanele, navele – obiecte care nu fac obiect al traficului rutier (în sensul Legii nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier), precum și în temeiul completării art. 228 cu alin. (5), se propune doar excluderea cuvîntului „vehiculelor” din dispoziția art. 207. Cît despre art. 207¹ – acesta nu a fost acceptat spre completare (a se vedea opinia Ministerului Justiției la propunerea nr. 13 a MAI), ceea ce face să decadă necesitatea completării respective a art. 400 don cod;</p>
--	--	---	---

		<p>e) se propune modificarea și completarea alin. (2) art. 400 din Cod prin substituirea sintagmei „ofițeri de sector ai poliției” cu sintagma „ofițeri operativi de sector ai poliției”, deoarece astfel de funcții lipsesc în organigrama actuală a Ministerului Afacerilor Interne. Suplimentar la modificările expuse în proiect, se propune operarea următoarelor modificări:</p> <p>„alineatul (2) art.400 se completează cu sintagma „sunt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni în limitele competenței - funcționarii poliției ordine publică”, atribuirea statutului de agent constatator unor servicii din cadrul organelor afacerilor interne conform competenței (serviciilor minori, permise și autorizări, combatere a șederii și migrației ilegale, patrulă și santinelă, inspectori autorizări, șefii, șefii-adjuncți și inspectorii superiori a Secțiilor ordine publică;</p> <p>f) la alineatele (4) și (5) art. 400 din proiect urmează a fi exclusă cifra „319¹”, deoarece conform prevederilor alin. (1) și (2) art.11 din Legea nr. 1264-XV din 19 iulie 2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere, controlul veniturilor și al proprietății expuse în declarație se efectuează de către Comisia Națională de Integritate în conformitate cu regulamentul comisiei aprobat de Parlament. Pe parcursul desfășurării controlului, Comisia Națională de Integritate poate solicita instituțiilor și autorităților publice implicate, persoanelor fizice sau juridice documentele și informațiile necesare pentru exercitarea atribuțiilor sale de control;</p> <p>g) alineatul (6) art.400 după sintagma art.197¹ de completat cu sintagma „, , 207, 207¹”.</p> <p>37. Se consideră oportună completarea art. 439 cu alin.(7¹) privind cazurile legale de interzicere a folosirii vehiculelor prin ridicarea tăblițelor cu numărul de înmatriculare în cazul constatării încălcării regulilor de exploatare, de înmatriculare sau de înregistrare de stat, de revizie tehnică sau de asigurare de răspundere civilă a vehiculelor, cazuri prevăzute actualmente doar în Regulamentul circulației rutiere, ce reprezintă un act subordonat</p>	<p>e) se acceptă;</p> <p>f) se acceptă;</p> <p>g) nu se acceptă. În contextul opiniei expuse supra vizavi de propunerile prezentate la lit. d), decade oportunitatea acceptării propunerii în cauză.</p> <p>37. Se acceptă conceptual necesitatea unei astfel d enorme, dar aceasta este o normă de competența Codului de executare, or reglementează modul de executare a sancțiunii – privării de dreptul special.</p>
--	--	--	--

legii și necesită fundamentare legală.

În acest context, la alineatul **228, articolul 429 din Cod de completat cu un alineat nou, cu următorul cuprins:**

„(9) Dacă în privința contravenientului a fost pronunțată o hotărâre judecătorească rămasă definitivă cu privire la privarea de dreptul special de a conduce vehicule, agentul constator ridică permisul de conducere sau permisul de conducere provizoriu, după caz, cu informarea în cel mult 5 zile, a instanței care a emis hotărârea despre punerea ei în executare.”.

38. La **alineatul 215** al proiectului prin care se modifică **art. 423** al Codului și prin care se propune excluderea competenței Poliției de Frontieră de a examina contravențiile prevăzute de art.333 alin.(1) nu se susține. Contravențiile prevăzute la art. 331-333 reprezintă contravenții din Capitolul XVII al Codului ce atentează la regimul frontierei de stat și regimul de ședere. În conformitate cu prevederile art.6 alin.(1) lit.b) din Legea nr.283 din 28 decembrie 2011 Poliția de Frontieră asigură menținerea regimului frontierei de stat, regimului zonei de frontieră, precum și a regimului și ordinii publice în punctele de trecere a frontierei de stat. Respectiv constatarea și examinarea acestor contravenții de asemenea urmează a fi efectuată de Poliția de Frontieră.

Astfel doar pe parcursul lunii august 2012 Poliția de Frontieră a examinat peste 110 de cazuri contravenționale prevăzute de art.333 alin.(1). De asemenea excluderea acestei competențe ar prejudicia realizarea acțiunii 16 subacțiunii 3 a Programului național de implementare a Planului de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.122 din 4 martie 2011.

Totodată propunerile de modificare respective care exclud unele competențe ale Poliției de Frontieră, urmează a fi coordonate cu **Misiunea de Asistență la frontiera moldo-ucraineană (EUBAM), Agenția FRONTEX și reprezentanții Comisiei Europene în Republica Moldova.**

Reieșind din faptul că, conform proiectului în **alineatul 164** se propune excluderea aplicării măsurii de asigurare a expulzării pentru componenta contravenției prevăzută la art.333 alin.(2) se propune la **alineatul 215** al proiectului primul alineat de expus în următoarea redacție:

„la alineatul (1), sintagma „alin.(1)” se exclude”. Respectiv va fi stabilită competența Poliției de Frontieră de examinare a

38. Se acceptă parțial.

Având în vedere natura acțiunilor incriminate la art. 333 din cod și atribuțiile Poliției de Frontieră (a se vedea art. 6 din Legea nr. 283 din 28.12.2011 cu privire la Poliția de Frontieră), poate fi observat că doar contravenția de „încălcare de către străini a regulilor de ședere în Republica Moldova manifestată... prin nerespectarea regulilor de intrare și de ieșire din Republica Moldova” (art. 333 alin. (2)) – ar putea fi plasată în competența Poliției de Frontieră. Celelalte fapte de la art. 333 nu sunt legate de frontiera de stat sau de regimul acesteia, constatarea lor fiind oportun a se plasa în competența organelor afacerilor interne. De altfel, MAI nu a obiectat față de includerea art. 333 în art. 400, ceea ce face să credem că sunt de acord cu modificarea în cauză.

	<p>contravenției prevăzută la art.333.</p> <p>În acest context, la alineatul 215 al proiectului al doilea alineat de expus în următoarea redacție:</p> <p>„ la alineatul (3) cuvintele „333 alin.(2)” se substituie cu cuvintele „art.332”.</p> <p>39. Întru ajustarea prevederilor Codului contravențional la prevederile Legii nr. 283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră și Legii nr. 215 din 4 noiembrie 2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova la alineatul 224 al proiectului, la articolul 433, suplimentar la modificările expuse în proiect, se propune operarea următoarelor modificări:</p> <p>„la articolul 433:</p> <p>alineatul (1), se completează cu litera d) care va avea următorul cuprins:</p> <p>„d) încălcării regimului de frontieră, regimului zonei de frontieră sau a regimului punctelor de trecere a frontierei de stat; la alineatul (2), litera b) se exclude.”.</p> <p>40. În contextul instituirii răspunderii contravenționale propuse la art.17¹, imaginile foto și înregistrările video obținute cu ajutorul mijloacelor tehnice vor servi drept temei procesual pentru sesizarea din oficiu a agentului constator cu privire la comiterea contravenției din domeniul circulației rutiere, la fel ca și datele declarate în comunicarea sau contestația depusă ulterior de proprietarul sau posesorul vehiculului.</p> <p>Prin urmare, la alineatul 231, articolul 440 suplimentar la prevederile proiectului, se propune de <i>completat cu un alineat nou, alineatul (2¹) cu următorul cuprins:</i></p> <p>„(2¹) Temei pentru sesizarea din oficiu a agentului constator cu privire la comiterea contravenției din domeniul circulației rutiere servesc:</p> <p>a) imaginile foto și înregistrările video obținute cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic ce funcționează în regim automatizat, sau cu ajutorul altor mijloace tehnice de înregistrare video, filmare sau fotografiere;</p> <p>b) datele declarate în comunicarea sau contestația depusă de proprietarul sau posesorul vehiculului cu privire la identitatea persoanei cărei i-a transmis vehiculul pentru a fi condus pe drumurile publice, în cazurile prevăzute la litera a).”.</p>	<p>39. Se acceptă.</p> <p>40. Nu se acceptă.</p> <p>Pentru început menționăm că propunerea privind completarea codului cu art. 17¹ nu a fost acceptată (a se vedea motivarea mai sus). De asemenea, agentul constator are temei de a se autosesiza, indiferent de modul în care a identificat săvârșirea unei contravenții, dacă acest fapt se întâmplă în momentul exercitării atribuțiilor de serviciu. Or, atribuțiile de serviciu presupun, inclusiv, în cazul organelor MAI, operarea cu anumite mijloace tehnice omologate, sau, în cazul altor organe, spre exemplu, efectuarea unor controale – toate acestea permițând constatarea unor contravenții. Astfel, nu este necesar de a prevedea în codul contravențional cazurile, în special cele care vizează activitatea nemijlocit a organelor afacerilor interne, care ar putea să prezinte temei pentru autosesizare. Ar fi o limitare nejustificată.</p>
--	--	---

		<p>41. a) la alineatul 234 vizînd modificarea art.443, în contextul instituirii unei proceduri simplificate de documentare a contravențiilor constatate cu ajutorul mijloacelor tehnice de înregistrare video, filmare sau fotografiere (art.446 alin.(4), art.447¹ alin.(3), <i>procedura clasică de documentare prevăzută la alin. (8) din art. 443 devine inaplicabilă, fiind necesară excluderea acestui alineat.</i></p> <p>b) de asemenea, este necesar de revizuit sub aspect redacțional alin. (9) din art. 443, în vederea definirii exhaustive a modului de soluționare a procesului-verbal contravențional de către agentul constatatator.</p> <p>Prin urmare, la articolul 443: <i>alineatul (8) de exclus;</i> <i>la alineatul (9), după cuvintele „a contravenientului” de completat cu sintagma „, de încetare a procesului contravențional în cazurile prevăzute de prezentul cod, de remitere a cauzei spre examinare conform competenței funcționarului competent să soluționeze cauza, din cadrul autorității din care face parte agentul constatatator sau altui organ competent”.</i></p> <p>42. În concepția instituirii răspunderii proprietarului sau posesorului de vehicul în cazurile propuse la art.17¹, documentarea acestora se va efectua în formă simplificată, fără întocmirea procesului-verbal, prin emiterea unei decizii contravenționale cuprinsul căreia este reglementat la art.447¹, alin.(3).</p> <p>În acest context, la alineatul 235 în partea ce ține de modificarea articolului 446, de completat cu un alineat nou, alineatul (4) cu următorul cuprins: <i>„(4) În cazul contravențiilor prevăzute de capitolul XIII al cărții întâi constatate cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic ce funcționează în regim automatizat, ori cu ajutorul altor mijloace tehnice de înregistrare video, filmare sau fotografiere, nu se încheie proces-verbal contravențional, iar decizia asupra cauzei se emite în lipsa persoanei, în privința căreia este pornită procedura contravențională, care va avea cuprinsul prevăzut la art.447¹ alin.(3) din prezentul Cod. Copia deciziei pe cauza contravențională, precum și ale materialelor, obținute cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic ce funcționează în regim automatizat, ori</i></p>	<p>41.a) nu se acceptă. Propunerea prezentată pentru art. 446 alin. (4), care urmează mai jos, nu se acceptă (justificările vor fi expus ulterior). În acest context, propunerea de la acest punct nu se acceptă de asemenea;</p> <p>b) se acceptă.</p> <p>42. Nu se acceptă. În orice caz, chiar în cazul simplificării procedurii de constatare a faptei contravenționale, nu poate avea loc excluderea actului de inițiere/constatare a procesului contravențional/contravenției. Pot fi excluse unele condiții (spre exemplu, existența martorilor), dar nu excluderea actului procesual de constatare. Or, nu este clar, în temeiul la ce – la care act va fi emisă decizia pe cauza contravențională? Mai mult ca atât, nici normele propuse spre completare a codului la art. 17¹ nu au fost acceptate (a se vedea mai sus). Astfel, propunerea în cauză nu poate fi inclusă în proiect.</p>
--	--	--	--

cu ajutorul altor mijloace tehnice de înregistrare video, filmare sau fotografiere, se remit persoanei în privința căreia a fost pornită procedura contravențională prin scrisoare recomandată, în termen de 3 zile din data emiterii deciziei.”.

43. La alineatul 236 vizînd includerea art.447¹, pentru definirea mecanismului de emiterie a deciziei în cazul contravenției constatate cu ajutorul mijloacelor tehnice propuse la art.17¹ și art.446 alin.(4), suplimentar la prevederile proiectului, se propune operarea următoarelor modificări:

alin.(3) de completat cu cu literele noi h), i) j), cu următorul cuprins:

„h) tipul, modelul și numărul de identificare al mijlocului special cu ajutorul căruia a fost constatată contravenția;

i) informarea contravenientului despre dreptul de a plăti jumătate din amendă dacă amenda este plătită în cel mult 3 zile lucrătoare de la data înmînării deciziei;

j) modul și termenul de contestare a deciziei, în conformitate cu prevederile articolului 448.”

de completat cu două alineate noi, alineatele 8 și 9 , cu următorul cuprins:

„(8) În cazurile prevăzute de art.446 alin.(4), decizia cu privire la aplicarea sancțiunii pentru contravenție, împreună cu materialele obținute cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic ce funcționează în regim automatizat, ori cu ajutorul altor mijloace tehnice de înregistrare video, filmare sau fotografiere, se formulează sub formă de document electronic, puterea juridică a căruia este confirmată prin semnătură electronică digitală în conformitate cu legislația în vigoare.

(9) Copia deciziei cu privire la aplicarea sancțiunii pentru contravenție împreună cu materialele obținute cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic ce funcționează în regim automatizat, ori cu ajutorul altor mijloace tehnice de înregistrare video, filmare sau fotografiere, se emite prin trecerea documentului electronic pe purtător de hîrtie.”.

44. În contextul mecanismului simplificat de documentare a contravenției propus la art. 446 alin. (4) pentru cazurile stipulate la art.17¹, se consideră oportună introducerea unei modalități simplificate de contestare a deciziei pe cauza contravențională,

43. Se acceptă conceptual.

Totuși, lit. h) este o normă care se încadrează logic în textul alin. (8) al art. 443 sau, eventual, într-un alineat nou – (8¹). Celelalte prevederi de la lit. i) și j) – se acceptă a fi incluse în art. 447¹. A se vedea proiectul.

Cît despre normele propuse la alin. (8) și (9) – acestea sunt premature pentru sistemul național și riscă să devină inaplicabile pînă la dezvoltarea semnăturii digitale sau și mai rău să stopeze procesul de constatare și examinare a contravențiilor.

44. Nu se acceptă.

Autorul propunerii confundă procedura în contencios administrativ cu procedura contravențională. Or, în procedura contravențională, autoritatea din care face parte agentul

	<p>competența de examinare și soluționare a acesteia fiind atribuită persoanei cu funcții de răspundere împuternicite din cadrul autorității din care face parte agentul constatator.</p> <p>45. La alineatul 237, în partea ce ține de expunerea în redacție nouă a art. 448, suplimentar la prevederile proiectului, propunem completarea acestuia cu un alineat nou, alineatul (6) cu următorul cuprins:</p> <p><i>„(6) Decizia contravențională emisă în ordinea prevăzută de art.446 alin.(4) se contestă de contravenient sau reprezentantul acestuia în decursul a 15 zile de la data emiterii deciziei sau de la data înmînării acesteia, la autoritatea din care face parte agentul constatator (autoritatea competentă).”.</i></p> <p>46. Totodată, pentru reglementarea procedurii de examinare a contestației depuse în ordinea propusă la articolul 448 alin.(6) urmează de introdus articolul 448¹, cu următorul cuprins:</p> <p><i>„Articolul 448¹. Examinarea contestației împotriva deciziei contravenționale la autoritatea din care face parte agentul constatator</i></p> <p><i>(1) Contestația împotriva deciziei contravenționale emise în ordinea prevăzută de art.446 alin.(4) se examinează de persoana cu funcții de răspundere împuternicită din cadrul autorității competente.</i></p> <p><i>(2) Sînt în drept să examineze și să soluționeze contestația împotriva deciziei contravenționale în numele autorității competente șeful de direcție și adjuncții lui, șefii de secții din cadrul direcției, comisarul de poliție și adjuncții lui, șefii subdiviziunilor teritoriale și comandanții unităților de front ale poliției rutiere.</i></p> <p><i>(3) În termen de 3 zile de la data intrării contestației împotriva deciziei contravenționale în autoritatea competentă, persoana cu funcții de răspundere împuternicită fixează data examinării contestației și dispune citarea părților.</i></p> <p><i>(4) Contestația împotriva deciziei contravenționale se examinează în termen de 15 zile de la data intrării contestației în autoritatea competentă.</i></p> <p><i>(5) Dacă există temeieri rezonabile, persoana împuternicită, prin încheiere motivată, poate prelungi termenul examinare a contestației cu 15 zile.</i></p> <p><i>(6) Neprezentarea la ședința de examinare a contestației a reclamantului sau a agentului constatator, legal citați, fără motive</i></p>	<p>constatator reprezintă, de fapt, partea învinuirii în procesul contravențional – ceea ce este diferit de contenciosul administrativ.</p> <p>45. Nu se acceptă. Data înmînării va fi data aducerii ei la cunoștință. Nu este justificată necesitatea stabilirii unor norme speciale – cazuistice, precum nu este justificat de a evidenția, în special, aceste cauze contravenționale, mai ales că termenul de atac, precum și momentul de cînd începe acesta să curgă este același.</p> <p>46. Nu se acceptă. În contextul obiecției expuse vizavi de propunerea de la pct. 44 – nici propunerea în cauză nu-și găsește raționamentul, respectiv nu poate fi acceptată pentru completarea proiectului.</p>
--	--	---

întemeiate nu împiedică examinarea contestației împotriva deciziei contravenționale.

(7) După examinarea contestației împotriva deciziei contravenționale, persoana cu funcții de răspundere împuternicită adoptă una din următoarele hotărâri:

1) respinge contestația și menține decizia atacată dacă contestația:

- a) este tardivă;*
- b) este inadmisibilă;*
- c) este nefondată;*

2) admite contestația, casînd decizia contestată, și dispune:

- a) remiterea cauzei contravenționale agentului constatator pentru reexaminarea în fond, ținînd cont de faptele expuse în contestația și/sau comunicarea reclamantului, în cazul constatării temeiurilor prevăzute la art.17¹ alin.(2);*
- b) încetarea procesului contravențional, în cazul constatării vreunui din temeiurile prevăzute la art.4 alin.(3) sau art.441.*

(8) Hotărîrea în baza examinării contestației împotriva deciziei contravenționale poate fi atacată în ordinea prevăzută la art.448 alin.(1)-(5).

(9) Hotărîrea în baza examinării contestației împotriva deciziei contravenționale cuprinde:

- a) data și locul pronunțării;*
- b) calitatea, numele și prenumele persoanei cu funcții de răspundere împuternicite, denumirea autorității pe care o reprezintă;*
- c) numele, prenumele, agentului constatator, apărătorului și interpretului/traducătorului dacă aceștia participă la examinarea contestației;*
- d) numele și prenumele reclamantului, calitatea lui procesuală;*
- e) numele și prenumele persoanei sancționate sau în a cărei privință este clasată procedura contravențională;*
- f) dispozitivul deciziei contestate;*
- g) fondul contestației;*
- h) temeiurile de drept care au dus la respingerea sau la admiterea recursului, motivele adoptării soluției;*
- i) una dintre soluțiile prevăzute la alin.(7)*
- j) mențiunea despre modul de contestare a deciziei în baza examinării contestației, prevăzut la art.448 alin.(1)-(5).*

(10) În cel mult 3 zile de la data pronunțării hotărîrii în baza examinării contestației împotriva deciziei contravenționale, copia ei se remite părților care nu au fost prezente la ședința de

		<p><i>examinare a contestației și, la cerere, celor prezente.”.</i></p> <p>Reieșind din importanța și complexitatea propunerilor înaintate, precum și în vederea promovării acestora, în cazul unor eventuale ședințe de lucru pentru definitivarea proiectului, se exprimă disponibilitatea participării și reprezentanților Ministerului Afacerilor Interne în cadrul acestora.</p>	
2.	Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor	<p>Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor a examinat repetat proiectul Legii privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 și în limitele competențelor funcționale își reiterează poziția expusă anterior, cu excepția pct. 2 și 3 din aviz (<i>scr. MTIC nr. 01/2113 din 28 septembrie 2010</i>).</p> <p>Totodată, se propun suplimentar pentru a fi incluse în proiectul de lege noi propuneri și obiecții. Astfel:</p> <p>1. Art. 16 alin. (2), de completat cu sintagma „și la art. 340¹”.</p> <p>2. Art. 36 alin. (6) din Codul contravențional se consideră oportun de a-l completa cu sintagma „la prezentarea dovezilor de corespundere a condițiilor privind starea sănătății și a altor cerințe prevăzute de legislația în vigoare”, deoarece prezentarea dovezilor respective va crea posibilitatea evitării unui potențial pericol, reieșind din starea sănătății sau a altor circumstanțe.</p> <p>3. Modificările propuse pentru art. 40 urmează a fi aduse în concordanță cu prevederile Legii nr. 200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova.</p> <p>4. La art. 54 alin. (4), art. 334, art. 439⁴ alin. (1), alin. (2) punctul 2), alin. (3) și art. 435 alin. (2) pct. 2) cuvintele „cetățenii</p>	<p>1. Nu se acceptă. Nu este justificată necesitatea includerea faptei respective în lista contravențiilor pentru care răspunderea contravențional survine de la 16 ani. În această categorie se includ fapte contravenționale cu un grad sporit de pericolozitate (comparativ cu celelalte contravenții) sau în cazul în care fenomenul contravențiilor respective este pe larg răspândit într-o anumită perioadă de dezvoltare a societății.</p> <p>2. Nu se acceptă. Starea sănătății persoanei nu este singurul factor de care depinde acordarea dreptului de a deține armă, port armă sau pentru acordarea dreptului de a conduce vehicule. Norma existentă la art. 36 alin. (6) presupune doar acordarea dreptului, nu și realizarea în practică a acestuia. Or, în cazul în care dreptul corespunzător este limitat din motivul sancționării contravenționale, acesta va reapărea în momentul în care va expira termenul pentru care acesta a fost limitat. Procedura de re-implementare a acestor drepturi este reglementată de actele de specialitate.</p> <p>3. Se acceptă conceptual.</p> <p>4. Nu se acceptă. Noțiunile respective sunt proprii doar pentru Legea nr. 200 din</p>

	<p>străini” și „cetățenii străini și apatrizi de substituit cu cuvântul „străini”, potrivit prevederilor art. 3 din Legea nr. 200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova.</p> <p>5. La art. 250 din Codul contravențional:</p> <p>a) dispozițiile alin. (3) și (9) urmează a fi reformulate în redacție nouă, potrivit prevederilor Legii nr. 235 din 01 ianuarie 2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității:</p> <p>„(3) Utilizarea sau conectarea la rețelele de comunicații electronice a echipamentelor, care nu sunt însoțite de declarația de conformitate a producătorului (importatorului) sau certificatul de conformitate”;</p> <p>(9) Comercializarea echipamentelor pentru necesitățile comunicațiilor electronice sau poștale necertificate și nemarcate, care nu sunt însoțite de declarația de conformitate a producătorului (importatorului) sau certificatul de conformitate”;</p> <p>b) se completează cu un nou alineat – alin. (10), cu următorul cuprins:</p> <p>„(10) Neînținerea din vina lucrătorului poștal a trimerilor poștale cu mențiunea „citație” sau „înștiințare” se sancționează cu amendă de pînă la 10 unități convenționale.”</p> <p>- propunerea respectivă de completare este în concordanță cu prevederile art. 105 alin. (9) din Codul de procedură civilă nr. 225-XV din 30 mai 2003.</p> <p>6. În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (3) lit. i) și j) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007, MTIC efectuează controlul asupra mijloacelor radio-electronice ce emit unde electromagnetice și care sunt preconizate pentru scopuri civile și certificării produselor și serviciilor de comunicații electronice. Totodată, potrivit prevederilor art. 10 lit. e) din Legea poștei nr. 463-XIII din 18 mai 1995, MTIC efectuează controlul îndeplinirii de către operatorii de poștă a obligațiilor lor de serviciu.</p> <p>Prin urmare, MTIC este abilitat cu funcții de control, însă potrivit prevederilor actuale din Codul contravențional, acesta nu are calitatea de organ constatator. Astfel în procesul efectuării controlului și depistării contravențiilor administrative, MTIC întocmește acte de constatare și sesizează organele competente de</p>	<p>16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova. Or, la examinarea atentă a dispoziției art. 3 din legea numită, va fi observată expresia „În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:...””, Constituția rămînînd să opereze cu noțiunile de „cetățeni străini” și „apatrizi”.</p> <p>5.</p> <p>a) se acceptă;</p> <p>b) nu se acceptă.</p> <p>Prevederea de la art. 105 alin. (9) indică despre o amendă judiciară, care se aplică în cadrul procesului judiciar – în special a procesului civil, nefiind în sine o amendă contravențională. Regimul amenzii judiciare este reglementat de art. 161 din Codul civil.</p> <p>6. Se acceptă parțial.</p> <p>Reieșind din atribuțiile oferite Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor prin prevederile art. 10 lit. e) din Legea poștei nr. 463-XIII din 18 mai 1995 – „e) <i>controlul asupra îndeplinirii de către operatorii de poștă a obligațiilor lor de serviciu</i>”, precum și prevederile art. 7 alin. (3) lit. i) și j) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007 (invocate și de autorul avizului) – „ i) <i>efectuează controlul asupra mijloacelor radioelectronice ce emit unde electromagnetice și sînt preconizate pentru scopuri civile</i>; j) <i>efectuează controlul certificării produselor și serviciilor de comunicații electronice</i>” – se acceptă oferirea în competența MTIC doar a contravențiilor statuate în art. 250 alin. (3), (4) și (9), art. 256, 275 și 258 din Codul</p>
--	---	---

	<p>întocmirea proceselor – verbale administrative, cum ar fi Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației. Această procedură durează în timp, ceea ce nu dă rezultate scontate potrivit controlului efectuat. Mai mult, unele contravenții urmează a fi încetate imediat, iar continuarea acestora ar putea genera consecințe grave.</p> <p>Spre exemplu, potrivit prevederilor art. 250 alin. (3) din Codul contravențional, utilizarea sau conectarea la rețea de comunicații electronice a echipamentelor necertificate sau nemarcate care nu corespund cerințelor tehnice, pot perturba și compromite funcționarea rețelelor și serviciilor de comunicații în funcțiune. Îndeosebi prejudiciul este periculos pentru radiocomunicațiile serviciilor de dispecerat, comunicațiile statale (armată, poliție, securitate), traficul aerian, transportul de date importante (organe de stat, bănci, ambasade), medicină etc.</p> <p>Mai mult, potrivit prevederilor art. 251 din Codul contravențional, încălcările normelor de emisie electromagnetică și de perturbații industriale admisibile, pot duce la înrăutățirea compatibilității electromagnetice a spectrului de frecvențe radio în Republica Moldova. Printre consecințele grave mai pot fi menționate apariția bruiajelor dăunătoare, perturbațiile prejudiciabile pentru alți utilizatori ai canalelor și frecvențelor radio din Republica Moldova, precum și din țările vecine.</p> <p>Întru susținerea celor expuse și în scopul eliminării suprapunerilor prevăzute la art. 4 alin. (4) din Legea nr. 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, propunem ca unele din competențe privind constatarea contravențiilor în domeniul comunicațiilor electronice și poștale ale ANRCETI să fie excluse.</p> <p>În această ordine de idei și potrivit prevederilor Legii nr. 131 din 08 iunie 2012, considerăm necesară completarea cap. III din Codul contravențional, în vederea abilitării MTIC cu drepturi de a constata contravențiile în domeniul comunicațiilor electronice și poștale, prevăzute în art. 250 alin. (3), (4) și (9), art. 251 alin. (1), (3) și (5), art. 256, art. 257 și art. 258.</p> <p>7. Ar fi oportun de expus integral art. 432 în redacție nouă, cu indicarea și numerotarea articolului.</p> <p>8. Referitor la modificarea art. 439 alin. (7¹) și alin. (7) al aceluiași articol, cuvântul „Tăblițele” de substituit prin cuvântul „plăcile”, potrivit art. 30 din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007</p>	<p>contravențional.</p> <p>7. În rezultatul noilor modificări suportate de proiect, necesitatea unei noi redacții pentru art. 432 dispăre.</p> <p>8. Se acceptă.</p>
--	--	--

		privind siguranța traficului rutier.	
		9. Referitor la modificarea art. 443, în alineatul unu, nu este clar expus textul „în tot textul articolului, cu excepția alineatelor”.	9. Se acceptă.
3.	Ministerul Economiei	<p>În limitele competențelor funcționale se comunică următoarele obiecții și propuneri:</p> <p>1. Cu referire la pct. 23 al proiectului legii, se evocă despre susținerea completării Codului contravențional cu art. 63¹, referitor la interzicerea aflării persoanelor minore în localurile de agrement fără însoțirea maturilor.</p> <p>Concomitent se propune completarea acestui articol cu alin. (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Accesul copiilor cu vârsta de pînă la 6 ani în unitățile comerciale/prestări servicii pe bază de autoservire fără însoțirea maturilor</p> <p>se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată părinților sau persoanelor care îi înlocuiesc.”.</p> <p>2. La pct.. 37 din proiect urmează a fi exclus textul „cuvîntul „Furnizarea” se substituie prin cuvintele „Producerea, furnizarea, plasarea pe piață, expunerea în comercializare, comercializarea sau depozitarea””, deoarece modificările respective au fost deja operate prin Legea nr. 184 din 11.07.2012.</p> <p>3. La pct. 131 al proiectului, urmează de exclus propunerile de modificare și completare la pct.. (2) și (3) ale art. 273 din Codul contravențional, deoarece aceste propuneri au fost deja operate prin Legea nr. 110 din 08.07.2012 (care, la 01.10.2012 se află la promulgare).</p> <p>Concomitent, la acest capitol, se propune o redacție nouă pentru pct. (5) din art. 273 din cod, prin prisma Legii nr. 110 din 08.07.2012, numită mai sus, și anume:</p> <p>„(5) Încălcarea modului de formare și de aplicare a prețurilor/tarifelor reglementate de stat</p> <p>Se sancționează cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale pentru fiecare caz în parte;</p> <p>Încălcarea regulilor de desfășurare a comerțului cu ridicata privind achitarea doar prin virament a mărfurilor procurate/livrate</p>	<p>1. Nu se acceptă.</p> <p>Nu este clar care este temeiul legal pentru incriminarea „accesului” în unitățile respective și, cu atît mai mult, nu este clar de ce pentru „accesul” în acestea urmează să fie sancționați părinții sau persoanele care îi înlocuiesc, dar nu cei care admit accesul persoanelor în cauză în unitățile vizate. Mai mult ca atît, unitățile comerciale și cele de prestări-servicii, care activează în regim de autoservire nu au un regim special.</p> <p>De asemenea, menționăm că stabilirea răspunderii contravenționale pentru o astfel de faptă este nejustificată, or, fapta nu are acel grad de pericol social care să argumenteze necesitatea instituirii unei răspunderi atît de aspre.</p> <p>Avînd în vedere că propunerea nu este justificată de către autorul său, precum și din considerente expuse mai sus, aceasta nu poate fi acceptată.</p> <p>2. Se acceptă.</p> <p>3. Se acceptă parțial.</p> <p>Autorul nu justifică necesitatea modificării noii redacții a pct. 5) care tocmai a fost modificat prin Legea nr. 101 din 13.12.2012.</p> <p>Legea nr. 110 din 08.07.2012 nu a fost publicată pînă în prezent, totuși, modificările invocate au fost efectuate prin Legea nr. 101/2012.</p>

		<p>Se sancționează atât cumpărătorul, cât și vânzătorul cu amendă de la 50 la 100 de unități contravenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;”.</p> <p>4. Cu referire la pct. 132 din proiect:</p> <p>a) se menționează despre oportunitatea includerii prevederilor alin. (3) și (4) art. 274 în art. 273, în legătură cu faptul că norma (dispoziția) de comercializare a produselor perisabile în prezența certificatelor de calitate cu indicarea termenului de comercializare și cu expunerea acestora în utilaj frigorific este una generală și se răsfrânge asupra tuturor comercianților, indiferent de locul de vânzare – pe teritoriul pieței sau în afara acesteia;</p> <p>b) obiecția în cauză se referă și la art. 274 alin. (6) privind comercializarea articolelor tehnice complicate. În acest alineat se propune ca după cuvântul „funcționarea” de completat cu cuvintele „îmbrăcămintei și încălțămintei în lipsa condițiilor de măsurare a acestora”, iar sancțiunea să fie delimitată între persoanele fizice și juridice analogice ca și în alin. (3). Așadar, se propune ca alin. (3), (4) și (6) din art. 274 să devină alin. (14), (15) și (16) ale art. 273.</p> <p>c) concomitent, reieșind din sinteza actelor de control în vederea comercializării produselor în lipsa actelor de proveniență a acestora (factură, act de achiziții, certificat de producător), se propune completarea art. 273 cu un nou alin. (17) cu următorul cuprins: „(17) Comercializarea produselor în lipsa actelor de proveniență a acestora (factură, act de achiziții, certificat de producător) Se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”.</p> <p>5. Pct. 136 din proiect urmează a fi exclus, deoarece art. 278 din cod în redacția nouă, deja, a fost expus prin Legea nr. 184 din 11.07.2012.</p>	<p>4.</p> <p>a) nu se acceptă; Existența utilajului frigorific este o condiție necesară a fi întrunită pentru acordarea autorizației de funcționare – a se vedea art. 11, 14 din Legea nr. 231 din 23.09.2010 cu privire la comerțul interior și HG nr. 931 din 08.12.2011 cu privire la desfășurarea comerțului cu amănuntul. Astfel, se remarcă faptul că art. 273, deja prevede în calitate de contravenție „desfășurarea oricărui exercițiu comercial fără autorizația de funcționare” (pct. 9) din art. 273). Iar încălcarea reglementărilor privind termenele de comercializare/de valabilitate este stabilită la pct. 2 din art. 273. În rezultat, acceptarea propunerilor ar însemna o dublare a normelor în art. 273.</p> <p>b) nu se acceptă. Nu este indicat, care prevederi legale reprezintă temei pentru completarea propusă. Totodată, menționăm că răspunderea contravențională este oportun să survină pentru încălcări ale căror grav de pericol este considerabil, precum și pentru încălcarea unor prevederi legale exprese, or, acesta nu este cazul.</p> <p>c) nu se acceptă. Fapta propusă în calitate de alin. (17) la art. 273 este deja incriminată la art. 266.</p> <p>5. Se acceptă. Proiectul a fost revizuit și racordat la modificările efectuate în art. 278 prin legea indicată.</p>
--	--	--	--

		<p>6. La pct. 138 din proiect, urmează de exclus propunerea de modificare a titlului art. 281 din cod și de exclus cuvintele „iar cuvântul „și” se substituie prin cuvântul „sau””, deoarece aceste propuneri au fost aprobate prin Legea nr. 184 din 11.07.2012.</p> <p>7. Pct. 167 din proiect urmează a fi exclus, deoarece art. 344 din cod a fost modificat și completat prin Legea nr. 184 din 11.07.2012.</p> <p>8. La pct. 168 din proiect, urmează de exclus propunerea de modificare a lit. e) a alin. (2), deoarece art. 345 din cod a fost modificat prin Legea nr. 184 din 11.07.2012.</p> <p>9. La pct. 173 din proiect se propune: a) în titlu și la alin. (1) urmează de substituit cuvintele „Registrului controalelor efectuate” prin cuvintele „Condica de înregistrare a controalelor”, deoarece acest termen este reglementat de Legea nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător;</p> <p>b) alin. (1) de reformulat după cum urmează: „Nedeținerea de către persoanele fizice și/sau juridice care practică activitate de întreprinzător a Condiției de înregistrare a controalelor”, deoarece obligația respectivă reiese din prevederile art. 6 din Legea nr. 131 din 08.06.2012.</p> <p>10. Se consideră oportun de a completa proiectul cu Art. II cu următorul cuprins: „Art. II. Legea nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 Codului contravențional al Republicii Moldova, cu modificările ulterioare, va fi republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, dându-se o nouă numerotare elementelor actului legislativ.”.</p> <p>11. Totodată, se consideră necesară conformarea proiectului legii prevederilor art. 13 din Legea nr. 235 din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și art. 20 și 22 (3) din Legea nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative în partea ce se referă la analiza impactului de reglementare și expertiza juridică.</p>	<p>6. Se acceptă.</p> <p>7. Se acceptă.</p> <p>8. Se acceptă.</p> <p>9. a) se acceptă;</p> <p>b) se acceptă parțial. Substituirea cuvântului „lipsa” prin cuvântul „nedeținerea” nu a fost acceptată, întrucât aceste două cuvinte presupun acțiuni diferite, acceptându-se, totuși, completarea în modul corespunzător a dispoziției normei în cauză.</p> <p>10. Se acceptă.</p> <p>11. Se acceptă parțial. Analiza impactului de reglementare nu este necesar pentru acest act legislativ întrucât acesta nu reglementează activitatea de întreprinzător. Or, conform Legii nr. 235 din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, care prevede necesitatea efectuării AIR (analiza impactului de reglementare), această analiză este un principiu fundamental pentru reglementarea activității de întreprinzător.</p>
--	--	---	--

		<p>12. În cele din urmă, se remarcă că, în rezultatul ședinței cu participarea Viceprim-ministrului, ministrului economiei, Dl. Valeriu Lazăr, și ministrului justiției, Dl. Oleg Efrim, s-a stabilit că în procesul de transmitere a competențelor în domeniul contravențional de la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției la Ministerul Afacerilor Interne, a fost eronat atribuită MAI competența de a soluționa cauzele contravenționale pentru anumite contravenții (de ex.: art. 273 alin. (3), 274, 277 etc.), care constituie domeniul de competență a Agenției pentru Protecția Consumatorilor. În acest context, Ministerul Economiei, ulterior, va prezenta propunerile sale concrete de ajustare a Codului contravențional.</p>	<p>Concomitent, atenționăm că, în conformitate cu art. 3 din legea numită mai sus, reglementare a activității de întreprinzător „semnifică stabilirea drepturilor, obligațiilor, cerințelor și interdicțiilor pentru întreprinzători pe toată durata activității (de la inițierea pînă la lichidarea afacerii)”, or, prezentul proiect de lege are alte obiecte juridice.</p> <p>12. Se acceptă. La prezentarea de către Ministerul Economiei a propunerilor corespunzătoare, acestea vor fi examinate.</p>
4.	Ministerul Finanțelor	<p>Se comunică următoarele:</p> <p>1. La pct. 7, se consideră oportun ca propunerea aferentă art. 30 alin. (2) de a fi exclusă, deoarece a fost efectuată așa o modificare prin Legea nr. 178 din 11.07.2012.</p> <p>2. La pct. 17, se consideră oportun de a exclude propunerea în cauză deoarece a fost expusă în art. 10 al Legii nr. 845-XII din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi și prevede sancțiune pentru practicarea activității fără licență, iar art. 263 din Codul contravențional prevede contravenția – „Desfășurarea unei activități de întreprinzător fără autorizație.”. Astfel, norma propusă la art. 54¹ – practicarea fără drept a unei profesii sau activități, dublează prevederile legale existente.</p> <p>3. La pct. 86, se consideră oportun de a exclude „Articolul 189^{1”}, deoarece art. 263 din cod prevede sancțiuni pentru desfășurarea ilegală a activității de întreprinzător, precum și art. 10 din Legea nr. 845-XII din 03.01.1992, este prevăzută sancțiunea pentru practicarea activității fără licență.</p> <p>4. La pct. 92, se consideră oportun ca în alin. (8) de a exclude cuvîntul „neautorizate”, deoarece art. 263 din cod prevede sancțiuni pentru desfășurarea activității de întreprinzător fără</p>	<p>1. Se acceptă.</p> <p>2. Nu se acceptă. Atît art. 10 din Legea nr. 845-XII din 03.01.1992, cît și art. 263 fac referință la activitatea de antreprenoriat, or, art. 54¹ face referință la alte activități, cum ar fi activitatea notarială, de executor judecătoresc, de avocat, etc. – activități care nu sunt activități antreprenoriale.</p> <p>3. Se acceptă.</p> <p>4. Se acceptă.</p>

	<p>autorizație.</p> <p>5. La pct. 93, se consideră oportun de a exclude alin. (1), deoarece art. 263 din cod prevede sancțiuni pentru desfășurarea unei activități de întreprinzător fără licență.</p> <p>6. La pct. 94, se consideră oportun de a stabili aceeași sancțiune ca la art. 293 alin. (4) din cod, deoarece, în esență, este aceeași încălcare.</p> <p>7. La pct. 126, se consideră inoportună includerea în proiectul legii a prevederilor ce stabilesc sancționarea persoanelor juridice în baza art. 263 alin. (1) din cod.</p> <p>Astfel, persoana obține statut de persoană juridică ulterior înregistrării la Camera Înregistrării de Stat sau la o altă autoritate publică competentă, conform legii, iar în cazul declarării nevalabilității actului de înregistrare, aceasta automat își pierde statutul respectiv. Reieșind din cele enunțate, propunerile de modificare a articolului menționat nu vor fi aplicabile în practică.</p> <p>8. La pct. 135, se consideră oportun ca alin. (3) din proiect să se expună în următoarea redacție:</p> <p>„(3) Lipsa la stația de alimentare cu produse petroliere a documentelor de forma stabilită în actele normative în vigoare (registrul de evidență a produselor petroliere recepționate, raportul de schimb, raportul privind datele înregistrate în aparatul de casă și de control), ținerea lor sistematică sau înscrierea în ele a unor date neveridice”.</p> <p>Guvernul Republicii Moldova a reglementat comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere prin HG nr. 1117 din 22.08.2002 „Despre aprobarea Regulamentului de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere”.</p> <p>Raportarea zilnică, la stația de alimentare, se efectuează în conformitate cu pct. 44 din Regulamentul numit supra. Astfel, după fiecare schimb, la stație se întocmește raportul de schimb, conform anexei nr. 2 la Regulamentul indicat mai sus. Raportul de schimb se întocmește în modul stabilit, în două exemplare și se semnează de operatorii care predau și preiau schimbul. Operatorul care predă schimbul transmite la contabilitate primul exemplar al raportului nominalizat, cu documentele anexate. Exemplarul doi se păstrează la stație.</p>	<p>5. Se acceptă.</p> <p>6. Nu se acceptă. Art. 293 din cod are un singur alineat. Astfel, în condițiile în care nu se cunoaște la care articol s-a referit, de fapt, autorul propunerii, aceasta nu poate fi examinată corespunzător.</p> <p>7. Se acceptă. Totuși răspunderea persoanei cu funcție de răspundere se menține întrucât, în cazul în care, ulterior declarării actului de înregistrare nevalabil, persoana cu funcție de răspundere din cadrul persoanei juridice actul de înregistrare al căreia a fost declarat nevalabil va continua totuși să practice activitatea de întreprinzător din numele persoanei juridice în cauză – ea urmează să răspundă contravențional.</p> <p>8. Se acceptă.</p>
--	---	--

		<p>În baza datelor de totalizare din raportul zilnic de închidere, emis de aparatele de casă și de control cu memorie fiscală conectate la distribuitor, se completează Registrul aparatului (mașinii) de casă și control și Raportul privind datele înregistrate în aparat, conform anexei nr. 3 la Regulamentul sus-menționat.</p> <p>Dat fiind faptul că în documentele enumerate lipsește documentul special dedicat (se are în vedere dispozitivul de alimentare utilat cu aparat de casă și control cu memorie fiscală conectate la distribuitor).</p> <p>9. La pct. 143: a) la alin. (4) din art. 293¹ din cod, cuvintele „Efectuarea decontărilor cu consumatorii”, se consideră oportun de a se substitui cu cuvintele „Lipsa mașinii de casă și control sau efectuarea încasărilor”, iar cuvântul „toate” de exclus; b) la alin. 7, în dispoziție se exclude cuvântul „consumatorul”.</p> <p>10. La pct. 156, se consideră oportun de a exclude alin. (3), deoarece conform prevederilor Cap. 9 – „Executarea silită a obligației fiscale” din Titlul V – „Administrarea fiscală” din Codul fiscal, organul fiscal este în drept să efectueze executarea silită, iar introducerea acestei sancțiuni este în contradicție cu prevederile legislației fiscale.</p> <p>11. După pct. 204, de completat cu pct. 204¹ cu următorul cuprins: „204¹. Articolul 402 va avea următorul cuprins: „Articolul 402. Organele de control financiar și control fiscal ale Ministerului Finanțelor (1) Contravențiile prevăzute la art. 263 alin. (1), (3)-(8), art. 266 alin. (1), (3), (4), art. 275 alin. (2), art. 277 alin. (2), (3), (6), art. 288, 289, 290, 291, 293¹, 297, 298, 299 alin. (1), art. 301, 311, 330, art. 349 alin. (1) se examinează de organele de control financiar și fiscal ale Ministerului Finanțelor. Contravențiile prevăzute la art. 293, 295, 327¹ se examinează de organele de specialitate care le-au depistat ale ministerului. (2) Sunt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni ministrul și viceministrul finanțelor, conducătorii direcțiilor generale de finanțe ale unităților administrativ-teritoriale și adjuncții lor, șefii inspectoratelor fiscale de stat de</p>	<p>9. Se acceptă conceptual. A se vedea redacția din proiect.</p> <p>10. Nu se acceptă. Normele articolului 319 trebuie coroborate cu titlul acesteia, astfel, obligația fiscală nu reprezintă un document executoriu în contextul Codului de executare. Totuși, pentru a evita orice confuzie între normele Codului fiscal și cele ale Codului contravențional, dispoziția de la art. 319 alin. (3) a fost completată astfel, încât să existe claritatea că, obiect al normei în cauză în constituie documentele executorii.</p> <p>11. Se acceptă parțial. Se acceptă prezentarea într-o nouă redacție a art. 402, dar, având în vedere că, modificări suportă doar alin. (1) al acesteia, proiectul va conține prezentarea într-o nouă redacție doar a acestuia. Suplimentar, menționăm că nu se acceptă oferirea în competența organelor de control financiar și fiscal ale Ministerului Finanțelor a contravenției dela art. 275 alin. (2). Or, organele menționate mai sus pot constata contravențiile respective, în temeiul art. 440 alin. (5), dar va asigura transmiterea procesului verbal cu privire la contravenție agentului constator competent.</p>
--	--	--	---

		<p>toate nivelurile și adjuncții lor, directorul Agenției Achiziții Publice și adjunctul lui, conducătorii Inspecției financiare din subordinea Ministerului Finanțelor și ai subdiviziunilor lui teritoriale, adjuncții acestora.””.</p> <p>Ținând cont de faptul că art. 402 din cod este intitulat „Organele de control financiar și fiscal ale Ministerului Finanțelor”, iar Serviciul Fiscal de Stat este instituție subordonată Ministerului Finanțelor, se consideră oportun ca sintagmele „art. 266 alin. (1), (3) și (4)” și „art. 277 alin. (2), (3) și (6)” să fie incluse în prima frază, în scopul nedublării și interpretării corecte a art. 402 alin. (1) din cod.</p> <p>Referitor la includerea sintagmei „art. 275 alin. (2)” – se consideră oportun ca organele fiscale să poată constata și sancționa administrația pieței pentru comiterea încălcării art. 275 alin. (2), deoarece, în cadrul controalelor efectuate pe teritoriul piețelor, inspectorii fiscali depistează asemenea încălcări, dar sunt în imposibilitatea de a constata această contravenție, deoarece acest lucru poate fi efectuat doar de organele supravegherii de stat în domeniul agricol și sanitar-veterinar.</p> <p>12. Totodată, Nota informativă a proiectului trebuie revăzută în partea ce se referă la prevederile din pct. 10.4, pentru că Legea nr. 162-XIV din 01.10.1999 cu privire la protecția plantelor este abrogată.</p>	<p>12. Se acceptă.</p>
<p>5.</p>	<p>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare</p>	<p>Se propun următoarele completări (care au fost deja avizate, copiile avizelor au fost anexate la aviz):</p> <p>1. În tot cuprinsul codului sintagma „Agenția Fitosanitară” se substituie prin cuvintele „organul de control fitosanitar și semincer” la cazul respectiv.</p> <p>2. La articolul 91, alineatul (2), cuvintele „sau fără” se exclud.</p> <p>3. La Articolul 117, după alineatul (2) se introduce alineatul (3), cu următorul cuprins: „(3) Neîndeplinirea obligației de distrugere a buruienilor de pe terenurile agricole se sancționează cu amendă de la 20 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”.</p>	<p>1. Se acceptă, conform propunerii Ministerului Economiei, prezentată în avizul la proiect, adresat MAIA.</p> <p>2. Articolul 91 a fost prezentat într-o nouă redacție (a se vedea proiectul).</p> <p>La pct. 3 și 4. – nu se acceptă. Propunerile respective au fost deja promovate de către MAIA printr-un proiect care deja este înregistrat în parlament și se află în proces de examinare în comisii.</p>

		<p>4. La Articolului 118: în titlu, sintagma „Necultivarea terenurilor,” se exclude, iar sintagma „acestora” se substituie cu sintagma „terenurilor”. în dispoziția alineatului, sintagma „Necultivarea terenului” se exclude, iar sintagma „acestora” se substituie cu sintagma „terenurilor”.</p> <p>5. După articolul 126 se introduce articolul 126¹ cu următorul cuprins: „Articolul 126¹. Încălcarea regulilor cu privire la pășunat și cosit Pășunatul animalelor în altă perioadă a anului decât cea stabilită de autoritățile administrației publice locale, cât și pășunatul comun al diferitelor specii de animale, pășunatul animalelor bolnave și speciilor de animale neindicate în contract, folosirea pășunilor de către persoane neautorizate de primăriile localităților, se sancționează cu amendă de pînă la 20 unități convenționale aplicate persoanei fizice, cu amendă de pînă la 50 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”</p> <p>6. La articolul 131, după alineatul (1) se introduce alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Comercializarea produselor apicole în lipsa pașaportului sanitar-veterinar, se sancționează cu amendă de pînă la 10 unități convenționale aplicate persoanei fizice, cu amendă de la 10 la 20 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”</p> <p>7. La art. 157 alin. (5) (pct. 67 din proiect), se propune completarea, după cuvintele „sau a altor” cu cuvintele „altor specii de animale mamifere”.</p> <p>8. Se propune următoarea redacție a articolului 158¹ (pct. 68 din proiect): „Articolul 158¹. Încălcarea regulilor privind identificarea și înregistrarea animalelor, precum și a regulilor zootehnice (1) Refuzul identificării și înregistrării animalelor de către deținători, deținerea de animale neidentificate și neînregistrate potrivit prevederilor normelor sanitar-veterinare, nepredarea autorității sanitar-veterinare teritoriale a pașapoartelor individuale ale bovinelor sacrificate sau moarte, se sancționează cu amendă de pînă la 20 unități convenționale</p>	<p>5. Articolul deja este inclus în proiect.</p> <p>6. Se acceptă.</p> <p>7. Se acceptă.</p> <p>8. Se acceptă.</p>
--	--	--	--

	<p>aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 20 la 40 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(2) Transportarea animalelor neidentificate, neînregistrate și fără documentele corespunzătoare,</p> <p>se sancționează cu amendă de pînă la 20 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 20 la 40 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(3) Nedeclararea autorității sanitar-veterinare teritoriale, în termeni legali, a faptului cumpărării, inclusiv din import, a înstrăinării, inclusiv exportul, morții, dispariției, nașterii, sacrificării animalelor de către deținător,</p> <p>se sancționează cu amendă de pînă la 25 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 20 la 40 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(4) Achiziționarea animalelor neidentificate și neînregistrate în baza de date SITA (Sistemul de Identificare și Trasabilitate a Animalelor)</p> <p>se sancționează cu amendă de pînă la 20 unități convenționale aplicate persoanei fizice, cu amendă de la 10 la 50 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(5) Sacrificarea animalelor neidentificate și neînregistrate,</p> <p>se sancționează cu amendă de pînă la 40 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 40 la 70 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(6) Sacrificarea bovinelor identificate și înregistrate, în alte locuri decît în unitățile de sacrificare autorizate de autoritatea sanitar-veterinară teritorialăcompetentă</p> <p>se sancționează cu amendă de pînă la 40 de unități convenționale aplicate persoanei fizice, cu amendă de la 40 la 50 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(7) Producerea și comercializarea de material seminal congelat, embrioni, ouă de incubație pentru hibridi comerciali, ouă de viermi de mătase, icre și larve de pește în afara unităților specializate, autorizate în acest scop, cu excepția instituțiilor științifice,</p> <p>se sancționează cu amendă de pînă la 20 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de pînă la 50 unități convenționale aplicate persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(8) Nerespectarea normelor tehnologice și instrucțiunilor privind însămînțarea artificială,</p> <p>se sancționează cu amendă de pînă la 20 unități convenționale aplicate persoanei fizice, cu amendă de la 20 la 30 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p>	
--	--	--

	<p>(9) Monta clandestină, se sancționează cu amendă de pînă la 20 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de pînă la 50 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(10) Înscrierea din culpă în evidențele zootehnice a unor date eronate privind originea, vîrsta performanțelor productive și indicii de calitate ai materialului seminal brut, diluat, refrigerat sau congelat, se sancționează cu amendă de pînă la 20 unități convenționale aplicate persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(11) Nerespectarea planului de împerecheri a bovinelor pentru producerea dirijată de reproducători cu valoare genetică ridicată, se sancționează cu amendă de pînă la 20 unități convenționale aplicate persoanei fizice, cu amendă de la 20 la 50 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”.</p> <p>9. Se propune excluderea articolului 183.</p> <p>10. La articolul 185 (pct. 81 din proiect), se propune excluderea sintagmei „fără licență sau”.</p> <p>11. La art. 189² (pct. 86 din proiect), se propune ca în titlu și în textul articolului, după cuvintele „produse de uz fitosanitar”, cuvîntul „și” să se substituie prin cuvîntele „și/sau”.</p> <p>12. La articolul 189³: după cuvintele „produse de uz fitosanitar”, cuvîntul „și” să se substituie prin cuvîntele „și/sau”; alineatul (5) se propune în următoarea redacție: „(5) Încălcarea termenelor stabilite de prezentare a informației din Registrul de evidență a importului, comercializării și stocului produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, se sancționează cu amendă de 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere”.</p> <p>13. la art. 189⁴, în titlu și în textul articolului, se propune, după cuvintele „produse de uz fitosanitar”, cuvîntul „și” să se substituie</p>	<p>9. Se acceptă.</p> <p>10. Nu se acceptă. Expresia „fără licență” nu este o suprapunere cu „fără documentele stabilite în legislație” și nu se cuprind reciproc. Or, absența licenței este cauza care condiționează interdicția absolută a unei astfel de activități, iar absența altor acte – reprezintă altă situație cu un grad diferit de pericol.</p> <p>11. Se acceptă conceptual Pentru a cuprinde toate situațiile cuvîntul „și” a fost substituit prin cuvîntul „sau”.</p> <p>12. Se acceptă.</p> <p>13. Se acceptă parțial. Nu este clară justificarea autorului avizului în partea ce se</p>
--	---	---

	<p>prin cuvintele „și/sau”, iar cuvântul „utilizarea” de exclus.</p> <p>14. Se propune următoarea redacție pentru art. 189⁵ – 189¹⁴: Articolul 189⁵. Încălcarea regulilor de combatere a dăunătorilor, a bolilor de plante și a buruienilor Încălcarea regulilor de combatere a dăunătorilor, a agenților patogeni ai bolilor și a buruienilor, se sancționează cu amendă de 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere</p> <p>Articolul 189⁶. Neluarea de măsuri de către deținătorii de terenuri pentru combaterea buruienilor, dăunătorilor și a agenților patogeni ai bolilor de plante agricole (1) Neîndeplinirea la timp sau încălcarea de către deținătorii de terenuri a măsurilor obligatorii, ce se efectuează pentru combaterea buruienilor, a dăunătorilor și a agenților patogeni ai bolilor de plante agricole, dacă se comite pe parcursul anului, se sancționează cu amendă de 20 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere. (2) Comiterea repetată pe parcursul anului următor a contravenției, prevăzute în primul alineat al prezentului articol, se sancționează cu amendă de 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>Articolul 189⁷. Neîndeplinirea sau îndeplinirea inadecvată a dispozițiilor legale ale persoanelor cu funcții de răspundere care exercită supravegherea și controlul de stat în domeniul protecției plantelor Neîndeplinirea sau îndeplinirea inadecvată a dispozițiilor legale ale persoanelor cu funcții de răspundere care exercită supravegherea și controlul de stat în domeniul protecției plantelor, se sancționează cu amendă de 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p>	<p>referă la excluderea cuvântului „utilizarea”, or, utilizarea intenționată sau din imprudență (iar în cazul răspunderii contravenționale – suntem în prezența unor astfel de acțiuni – săvârșite cu vinovăție) a unor fertilizanți contrafăcuți ar putea genera un pericol social impunător.</p> <p>14. Se acceptă parțial. Redacția articolelor prezentate în proiect corespund redacției propuse. În partea ce se referă la structură, se consideră nejustificată utilizarea unei alte structuri pentru normele respective. În partea ce se referă la sancționarea contravențională a fenomenului „repetat” – proiectul îl exclude din Cod (justificarea este expusă în Nota informativă la proiect). Sancțiunile propuse sunt apreciate ca fiind neproporționale cu fapta pentru care sunt stabilite. De asemenea, sancțiunea contravențională trebuie să aibă limite minime și maxime, neputînd fi una fixă, or la aplicarea răspunderii contravenționale trebuie luate în calcul circumstanțele atenuante sau agravante, toate acestea însemnînd respectarea principiului individualizării răspunderii contravenționale.</p>
--	--	--

		<p>Articolul 189⁸. Tănuirea sau denaturarea informației despre produsele de uz fitosanitar și despre fertilizantii care prezintă pericol pentru om, animale și mediu</p> <p>Tănuirea sau denaturarea informației despre produsele de uz fitosanitar și despre fertilizantii care prezintă pericol pentru om, animale și mediu,</p> <p>se sancționează cu amendă de 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>Articolul 189⁹. Poluarea producției agroalimentare, furajere, materiei prime agricole cu reziduuri de produse de uz fitosanitar și/sau de fertilizanți peste limitele maximal admisibile</p> <p>Poluarea producției agroalimentare, furajere, materiei prime agricole cu reziduuri de produse de uz fitosanitar și/sau de fertilizanți peste limitele maximal admisibile,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 la 50 unități de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>Articolul 189¹⁰. Nerespectarea standardelor obligatorii, normelor și regulilor fitosanitare și de protecție a mediului, altor acte normative la fabricarea, importul, transportarea, depozitarea, comercializarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar și/sau fertilizanților, precum și a mijloacelor tehnice de aplicare a acestor produse</p> <p>Nerespectarea standardelor obligatorii, normelor și regulilor fitosanitare și de protecție a mediului, altor acte normative la fabricarea, importul, transportarea, depozitarea, comercializarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar și/sau fertilizanților, precum și a mijloacelor tehnice de aplicare a acestor produse,</p> <p>se sancționează cu amendă de 50 unități de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>Articolul 189¹¹. Utilizarea produselor de uz fitosanitar și/sau a fertilizanților în alte scopuri decât cele pentru care au fost înregistrate</p> <p>Utilizarea produselor de uz fitosanitar și/sau a fertilizanților în alte scopuri decât cele pentru care au fost înregistrate,</p> <p>se sancționează cu amendă de 40 unități de unități convenționale</p>	
--	--	--	--

	<p>aplicată persoanei fizice, cu amendă de 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>Articolul 189¹². Scurgerea pe sol, în bazine sau în alte surse acvatice a soluțiilor de produse de uz fitosanitar rămase neutilizate, precum și a apelor utilizate la spălarea transportului, utilajului, echipamentelor speciale și ambalajelor de produse de uz fitosanitar și de fertilizanți</p> <p>Scurgerea pe sol, în bazine sau în alte surse acvatice a soluțiilor de produse de uz fitosanitar rămase neutilizate, precum și a apelor utilizate la spălarea transportului, utilajului, echipamentelor speciale și ambalajelor de produse de uz fitosanitar și de fertilizanți,</p> <p>se sancționează cu amendă de 50 unități de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>Articolul 189¹³. Comercializarea produselor de uz fitosanitar și/sau a fertilizanților neconformi parametrilor omologați</p> <p>Comercializarea produselor de uz fitosanitar și/sau a fertilizanților neconformi parametrilor omologați,</p> <p>se sancționează cu amendă de 50 unități de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>Articolul 189¹⁴. Nerespectarea metodicii de cercetare-testare-experimentare și de înregistrare de stat a produselor de uz fitosanitar și/sau a fertilizanților.</p> <p>Nerespectarea metodicii de cercetare-testare-experimentare și de înregistrare de stat a produselor de uz fitosanitar și/sau a fertilizanților,</p> <p>se sancționează cu amendă de 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”.</p> <p>15. Se propune completarea Codului cu art. 190¹ cu următorul cuprins: „Articolul 190¹. Nerespectarea prevederilor legislației cu privire la tutun și la produsele din tutun (1) Nerespectarea prevederilor documentelor normative-tehnice privind producerea, păstrarea și prelucrarea industrială a tutunului se sancționează cu amendă de la 10 la 20 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 20 la 50</p>	<p>15. Se acceptă parțial.</p> <p>Norma de la alin. (1) a fost inclusă în textul art. 91. Referitor la norma de la alin. (2) – este cuprinsă de norma art. 263 alin. (6). Cît despre norma de la alin. (3), proiectul deja o conține în art. 364 alin. (6), propus spre completare.</p>
--	---	---

	<p>de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și 250 de unități convenționale persoanelor juridice.</p> <p>(2) Importul, fabricarea și comercializarea angro a articolelor din tutun fără licență și/sau cu încălcarea restricțiilor privind consumul articolelor din tutun și prevenirea efectelor dăunătoare asupra sănătății</p> <p>se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 25 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și 250 de unități convenționale persoanelor juridice.</p> <p>(3) Nerespectarea cerințelor privind publicitatea articolelor de tutun,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 10 la 20 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 25 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și 500 de unități convenționale persoanelor juridice.</p> <p>16. La articolul 191, se propune substituirea cuvintelor „specialiștilor din Agenția Fitosanitară” prin cuvintele „inspectoriilor din Agenția Fitosanitară pentru siguranța alimentelor”.</p> <p>17. Se propune următoarea redacție pentru articolul 196 din proiect:</p> <p>„(8) Desfășurarea activității neautorizate sanitar-veterinar sau, după caz, fără certificate veterinare cu privire la bunăstarea animalelor, inofensivitatea produselor de origine animală, mișcarea animalelor și produselor, utilizarea metodelor și mijloacelor care pot influența bunăstarea și inofensivitatea produselor, precum și indemnitatea mediului și utilizarea mijloacelor de transport pentru animale și produse</p> <p>se sancționează cu amendă de pînă la 30 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de pînă la 100 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(9) Alocarea terenurilor, proiectarea, construcția, reamenajarea obiectivelor zootehnice, de industrie alimentară și nealimentară cu produse de origine animală, de produse farmaceutice veterinare, furaje și alte produse supuse supravegherii sanitar-veterinare de stat, schimbarea destinației și extinderea acestora, implementarea condițiilor tehnice și tehnologice de producție, utilizarea surselor de apă potabilă, mijloacelor, remediilor și metodelor în relație cu produsele de origine animală la producerea lor în unitățile sus-</p>	<p>16. Se acceptă.</p> <p>17. Se acceptă parțial. Astfel:</p> <p>(8) se acceptă – există deja în proiect;</p> <p>(9) nu se acceptă</p> <p>Norma este lipsită de claritate, astfel, încît nu este clar care acțiune este incriminată, care sunt semnele calificative ale acesteia. De asemenea, în contextul domeniului cuprins de prevederile art. 196, alocarea de terenuri, proiectarea, construcția sau reamenajarea obiectivelor zootehnice – nu sunt norme pasibile de răspundere în contextul prezentului articol. Este o normă în care s-a încercat a sancționa și acțiuni care nu</p>
--	--	---

	<p>menționate, precum și la comercializarea/distribuirea produselor în unități de desfacere fără a fi autorizate sanitar-veterinar prin emiterea aprobării, coordonării, avizului sau, după caz, a autorizației sanitar-veterinare de funcționare se sancționează cu amendă de la 250 la 300 unități convenționale aplicate persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(10) Încălcarea regulilor și normelor sanitar-veterinare de către angajații întreprinderilor din sectorul alimentar se sancționează cu amendă de la 10 la 30 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(11) Activitatea unităților supuse supravegherii sanitar-veterinare de stat în lipsa autorizației sanitar-veterinare de funcționare se sancționează cu amendă de la 100 la 150 unități convenționale.</p> <p>(12) Plasarea pe piață a produselor de origine animală neconforme reglementărilor în domeniul alimentar se sancționează cu amendă de la 10 la 30 unități convenționale persoanele fizice, cu amendă de la 100 la 250 unități convenționale persoanele cu funcții de răspundere.</p> <p>(14) Neîndeplinirea în termen a prescripțiilor legale ale autorităților competente privind înlăturarea încălcării regulilor și normelor sanitar-veterinare se sancționează cu amendă de la 200 la 250 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de 250 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(15) Neamenajarea și neîntreținerea, conform normelor sanitar-veterinare, a locurilor de adunare și staționare temporară a animalelor în târguri, centre de colectare, expoziții, baze pentru achiziții și export de animale, stații de îmbarcare-debarcare și în alte spații sau locuri amenajate în aceste scopuri se sancționează cu amendă de la 50 până la 80 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 până la 300 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(16) Nerespectarea cerințelor veterinare specifice prevăzute de normele sanitar-veterinare în vigoare privind circulația internă, importul, exportul, tranzitul și comerțul cu deșeuri sau subproduse</p>	<p>sunt pasibile de răspundere contravențională, plus este o normă care face o compilație de obiecte juridice din domenii diferite de activitate.</p> <p>De asemenea, menționăm că nu pentru orice prevedere de lege în care se prevede o procedură de autorizare – este aplicabilă răspunderea contravențională. Este necesar a identifica mecanisme alternative, gen – interzicerea activității, anularea licenței etc. – în dependență de prejudiciul cauzat prin fapta respectivă;</p> <p>(10) norma respectivă se cuprinde în norma de la alin. (1) al articolului;</p> <p>(11) se cuprinde în norma de la alin. (8);</p> <p>(12) este deja în proiect în textul propus la alin. (9);</p> <p>(14) se cuprinde în norma alin. (1) al art. 196;</p> <p>(15) se cuprinde în norma alin. (2) al art. 196. Toate locurile enumerate în norma propusă reprezintă în sine „locuri de aglomerare a animalelor” din alin. (2) indicat supra.</p> <p>(16) normele contravenționale care reglementează contravenții privind regimul juridic al deșeurilor sunt cuprinse de art. 154 din Codul contravențional;</p>
--	---	--

	<p>de origine animală care nu sunt destinate consumului uman se sancționează cu amendă de la 40 pînă la 50 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 70 pînă la 100 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(17) Nerespectarea prevederilor legale privind înregistrarea și păstrarea evidențelor referitoare la animalele tratate, produsele medicinale administrate, durata tratamentului și perioada de așteptare, precum și nerespectarea perioadei de așteptare pentru animalele tratate și produsele obținute de la acestea se sancționează cu amendă de la 30 pînă la 40 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 pînă la 150 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(18) Neexecutarea acțiunilor de dezinfecție, dezinfecție și deratizare necesare, precum și efectuarea acestora în mod necorespunzător sau utilizarea de produse interzise ori neautorizate, neasigurarea echipamentului special de protecție pentru personalul din exploatațiile de animale sau din unitățile aflate sub restricții sanitare veterinare, precum și neasigurarea mijloacelor de decontaminare a echipamentului se sancționează cu amendă de la 50 pînă la 80 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 pînă la 120 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(19) Refuzul sau împiedicarea de către proprietarii ori deținătorii de animale a tăierii sau uciderii, după caz, a animalelor bolnave ori suspecte de boli transmisibile la animale, precum și a confiscării și distrugerii produselor și subproduselor provenite de la acestea sau a altor obiecte contaminate, în scopul lichidării focarelor și prevenirii difuzării bolilor transmisibile supuse măsurilor oficiale de declarare și carantină se sancționează cu amendă de la 30 pînă la 40 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 pînă la 200 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;</p> <p>(20) Nerespectarea condițiilor sanitar-veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul tăierii și/sau uciderii, folosirea altor metode deucidere decât cele autorizate sau neasigurarea funcționării echipamentelor de asumare la parametrii prevăzuți de legislația în vigoare pentru respectarea condițiilor sanitar-veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor</p>	<p>(17) norma respectivă nu este de domeniul dreptului contravențional, or aceste acțiuni ar putea fi „sancționate” disciplinar, sau administrativ – în sensul întreprinderii unor acțiuni din partea organelor de control – așa precum, eventual, anularea licenței, definitiv sau temporar.</p> <p>(18) norma se cuprinde în prevederea de la alin. (2) al art. 196. Partea din normă care se referă la „neasigurarea echipamentului special de protecție pentru personalul din exploatațiile de animale sau din unitățile aflate sub restricții sanitare veterinare, precum și neasigurarea mijloacelor de decontaminare a echipamentului” – este din domeniul securității muncii – art. 55 din prezentul cod;</p> <p>(19) se propune pentru completarea alin. (7) din art. 196;</p> <p>(20) fapta poate fi sancționată prin aplicarea alin. (1); autorul nu justifică necesitatea sancționării contravențional a acesteia;</p>
--	--	--

		<p>se sancționează cu amendă de la 50 pînă la 90 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 110 pînă la 150 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(21) Neanunțarea în termen legal a medicului veterinar oficial despre îmbarcarea/debarcarea animalelor vii ori a produselor de origine animală și/sau tranzitul acestora, vânzarea sau înstrăinarea în orice mod a animalelor, cumpărarea ori luarea acestora în proprietate cu orice titlu, fără documentele prevăzute de legislația sanitar-veterinară în vigoare</p> <p>se sancționează cu amendă de la 50 pînă la 60 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 pînă la 120 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(22) Organizarea și efectuarea transporturilor de produse de origine animală și de furaje fără certificate, documente de calitate sau alte documente prevăzute de legislația sanitar-veterinară în vigoare</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 pînă la 50 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 pînă la 100 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(23) Neanunțarea autorității sanitar-veterinare și a serviciului vamal asupra sosirii transporturilor de produse de origine animală, produse de uz veterinar, furaje și de alte materiale supuse controlului sanitar-veterinar de stat</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 pînă la 40 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 pînă la 120 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;</p> <p>(24) Depozitarea în afara locurilor special amenajate a reziduurilor și deșeurilor de origine animală, precum și neasigurarea evacuării acestora către unitățile comerciale abilitate pentru procesarea acestora</p> <p>se sancționează cu amendă de la 35 pînă la 45 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 pînă la 110 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(25) Producerea, punerea pe piață, comercializarea sau utilizarea în practica veterinară a unor produse farmaceutice de uz veterinar, a unor substanțe active sau a altor produse de uz veterinar supuse controlului sanitar veterinar, neomologate, neautorizate sau</p>	<p>(21) nu este justificată sancționarea contravențională a faptei, or, se pune în egalitate acțiunea respectivă cu alte situații, în care acțiunea este sancționată contravențional, așa cum ar fi alin. (5), (7). Autorul nu respectă raportul – prejudiciu-sancțiune – principiul proporționalității.</p> <p>(22) se cuprinde în alin. (8) propus spre completare;</p> <p>(23) a se vedea comentariul la propunerea de la alin. (21);</p> <p>(24) acțiunile referitoare la regimul juridic al deșeurilor, indiferent de originea acestora este reglementat de art. 154, nefiind necesară (și nici justificată de autorul propunerii) includerea unei norme speciale;</p> <p>(25) se cuprinde în textul art. 196¹ din proiect. A se lua în considerare că noțiunea „autorizare”, conform Legii nr. 1456 din 25.05.1993 cu privire la activitatea farmaceutică, reprezintă „proces de expertiză, de omologare și de înregistrare</p>
--	--	---	--

		<p>neînregistrate în Republica Moldova se sancționează cu amendă de la 50 pînă la 80 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 pînă la 200 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(26) Comercializarea produselor farmaceutice de uz veterinar sau a altor produse de uz veterinar în alte locuri decît cele autorizate sanitar veterinar se sancționează cu amendă de la 25 pînă la 35 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 pînă la 150 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(27) Nerespectarea actelor normative care reglementează producerea, înregistrarea, circulația și comercializarea produselor farmaceutice de uz veterinar, a aditivilor furajeri sau a altor produse de uz veterinar se sancționează cu amendă de la 40 pînă la 60 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 pînă la 120 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(28) Comercializarea produselor biologice de uz veterinar pentru animale productive prin farmaciile veterinare se sancționează cu amendă de la 35 pînă la 45 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 pînă la 100 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(29) Fabricarea sau distribuirea produselor farmaceutice veterinare fără documente care să ateste proveniența și calitatea acestora se sancționează cu amendă de la 25 pînă la 35 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 pînă la 120 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(30) Distribuirea de produse farmaceutice veterinare cu termen de valabilitate depășit se sancționează cu amendă de la 30 pînă la 40 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 pînă la 150 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(31) Deținerea și comercializarea de produse farmaceutice veterinare care nu sunt autorizate pentru comercializare se sancționează cu amendă de la 50 pînă la 70 unități</p>	<p><i>a medicamentelor, a altor produse farmaceutice și parafarmaceutice”;</i></p> <p>(26) se acceptă. A fost inclus în art. 196¹;</p> <p>(27) se acceptă conceptual și a fost inclusă în art. 196¹;</p> <p>(28) nu este justificată sancționarea contravențională a faptei și nici nu este prezentată norma legală care ar constitui temei pentru o astfel de sancționare;</p> <p>(29) fapta se regăsește parțial - în partea ce se referă la distribuire - în art. 196¹, iar în partea ce referă la fabricare - fapta se încadrează în contravenția de la art. 283 din Codul contravențional;</p> <p>(30) fapta se regăsește în art. 196¹;</p> <p>(31) fapta se regăsește în art. 196¹;</p>
--	--	---	--

	<p>convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 pînă la 200 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(32) Administrarea produselor farmaceutice de uz veterinar în alte condiții decât cele prevăzute în prospect sau în specificațiile tehnice ale produsului respectiv se sancționează cu amendă de la 25 pînă la 35 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 pînă la 110 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(33) Nerespectarea prevederilor legale referitoare la eliberarea și publicitatea produselor farmaceutice de uz veterinar se sancționează cu amendă de la 25 pînă la 35 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 pînă la 120 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(35) Nerespectarea condițiilor sanitar-veterinare de funcționare a unităților farmaceutice de uz veterinar se sancționează cu amendă de la 30 pînă la 35 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 pînă la 150 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(35) Efectuarea transportului de animale și a produselor de origine animală, al furajelor și altor mărfuri care pot constitui vectori ai agenților patogeni, cu încălcarea măsurilor dispuse de Agenția Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Produselor de Origine Animală competentă, în cazul evoluției unor boli transmisibile, declarabile și carantinabile se sancționează cu amendă de la 30 pînă la 50 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 pînă la 100 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;</p> <p>(36) Manipularea produselor alimentare și a hranei pentru animale cu încălcarea normelor sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor se sancționează cu amendă de la 30 pînă la 50 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 pînă la 100 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(37) Inducerea în eroare a consumatorului asupra speciei de animale de la care provine carnea expusă comercializării se sancționează cu amendă de la 40 pînă la 60 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 pînă la</p>	<p>(32) fapta, în modul în care este expusă de către autor, nu este susceptibilă de răspundere contravențională;</p> <p>(33) norma este una mult prea generală, regăsindu-se fragmentar în diferite articole generice din cod;</p> <p>(34) fapta se cuprinde în prevederile art. 196, nefiind justificată indicarea unei norme speciale în acest sens;</p> <p>(35) se cuprinde în art. 196 alin. (5) după completarea din proiect;</p> <p>(36) norma este una mult prea generală, în redacția propusă nefiind justificată aplicarea răspunderea contravențională. Mai mult ca atât, ea deja poate fi sancționată prin prisma art. 196 alin. (1) care este, la fel, unul general, lăsînd loc de aplicare largă;</p> <p>(37) fapta poate fi calificată prin aplicarea normei de la art. 279 din cod;</p>
--	--	--

	<p>100 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(38) Tăierea pentru consumul uman a animalelor bolnave, suspecte de boli transmisibile sau parazitare și comercializarea cărnii și a subproduselor obținute de la acestea, în alte condiții decât cele stabilite de medicul veterinar oficial se sancționează cu amendă de la 30 pînă la 50 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 pînă la 150 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(39) Nerespectarea normelor de igienă pe fluxul tehnologic, în unitățile de prelucrare a produselor și subproduselor de origine animală, precum și nerespectarea normelor tehnologice în ceea ce privește producerea furajelor pentru hrana animalelor se sancționează cu amendă de la 50 pînă la 80 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice, cu amendă de la 100 pînă la 200 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(40) Neîntreținerea în condiții de igienă și în stare de funcționare a instalațiilor de apă rece și caldă, de canalizare, ventilație și de iluminat din spațiile de producție, prelucrare, depozitare și valorificare a produselor alimentare și a celor de uz veterinar se sancționează cu amendă de la 25 pînă la 40 unități convenționale aplicată persoanei, cu amendă de la 50 pînă la 100 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(41) Neîntreținerea în condiții de igienă și în stare de funcționare a spațiilor și instalațiilor frigorifice din unitățile care prelucrează, depozitează, transportă și valorifică produse alimentare se sancționează cu amendă de la 60 pînă la 100 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice, cu amendă de la 150 pînă la 250 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(42) Eliberarea de către societățile comerciale de industrie alimentară, precum și de către alte societăți comerciale care prelucrează produse alimentare, produse și subproduse de origine animală a documentelor de conformitate a calității, salubrității și siguranței alimentelor, fără buletin de analiză eliberat de laboratorul propriu autorizat sau de alte laboratoare autorizate se sancționează cu amendă de la 30 pînă la 60 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice, cu amendă de</p>	<p>(38) norma se regăsește în art. 196 alin. (6) din cod;</p> <p>(39) fapta se regăsește în art. 196 alin. (1) și (2)</p> <p>(40) nu se acceptă. Norma se regăsește în art. 80 din cod;</p> <p>(41) nu se acceptă. Norma se regăsește în art. 80 din cod;</p> <p>(42) se acceptă;</p>
--	--	---

	<p>la 50 pînă la 100 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(43) Tăierea animalelor tratate cu medicamente și substanțe chimice, precum și cu organoclorurate, hormoni, tranchilizante, betablocante, anabolizante și alte substanțe remanente, fără a se respecta normele sanitare veterinare în vigoare privind controlul reziduurilor</p> <p>se sancționează cu amendă de la 40 pînă la 60 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice, cu amendă de la 60 pînă la 100 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(44) Nerespectarea de către agenții economici care produc, prelucrează și depozitează produse alimentare a frecvenței controalelor privind testările prin analize de laborator pentru atestarea calității și salubrității produselor de origine animală, conform normelor legale în vigoare, în laboratoarele autorizate</p> <p>se sancționează cu amendă de la 80 pînă la 100 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice, cu amendă de la 100 pînă la 200 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(45) Desfășurarea în unitățile de producție a altor activități decât a celor aprobate sanitar veterinar și pentru siguranța alimentelor</p> <p>se sancționează cu amendă de la 50 pînă la 80 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice, cu amendă de la 80 pînă la 150 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(46) Prelucrarea sau introducerea cărnii și a materiilor prime de origine animală neexpertizate sanitar-veterinar în unitățile de procesare</p> <p>se sancționează cu amendă de la 60 pînă la 100 unități convenționale aplicată</p> <p>persoanei fizice sau juridice, cu amendă de la 150 pînă la 250 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(47) Nerespectarea de către producătorii și procesatorii de produse alimentare și furaje a parametrilor privind proprietățile organoleptice, fizico-chimice, microbiologice și toxicologice ale produselor finite, conform standardelor, specificațiilor tehnice și normelor sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor în vigoare</p> <p>se sancționează cu amendă de la 25 pînă la 50 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice, cu amendă de</p>	<p>(43) fapta descrisă conform normei de la alineatul respectiv, nu justifică aplicarea răspunderii contravenționale, or, la aplicarea acesteia trebuie să se ia în calcul principiul proporționalității aplicării răspunderii contravenționale;</p> <p>(44) nu se acceptă – norma în cauză incriminează contravențional niște norme pentru nerespectarea cărora ar putea fi aplicate altfel de „sanțiuni” – ridicarea autorizației de desfășurare a unei astfel de încălcări, neadmiterea spre comercializare ulterioară a produselor în cauză, aplicarea răspunderii civile, eventual, dar nu aplicarea răspunderii contravenționale, care reprezintă o formă gravă de răspundere, care atrage anumite consecințe juridice, cum ar fi antecedentele contravenționale;</p> <p>(45) norma este una mult prea largă, care ar putea genera aplicarea nejustificată a răspunderii contravenționale pentru activități fără pericol social. De asemenea, încălcarea restricției de desfășurare doar a unui tip de activitate, poate fi „sanționată” prin anularea certificatului sanitar-veterinar, spre exemplu;</p> <p>(46) fapta nu este suficientă pentru aplicarea răspunderii contravenționale. Prelucrarea materiilor prime de origine animală fără efectuarea expertizei sanitar-veterinară – este riscul persoanei care o prelucrează, or, există riscul ca produsul prelucrat, ulterior, să nu corespundă standardelor stabilite pentru acestea, respectiv, persoana suportă prejudiciul. La fel este și cu introducerea acestor materii în unitățile respective. Sunt fapte pentru care survin altfel de „sanțiuni”.</p> <p>(74) nerespectarea acestor condiții ar genera neacordarea certificatelor de conformitate și nu aplicarea răspunderii contravenționale; nu este o faptă pentru care trebuie să survină acest fel de răspundere juridică;</p>
--	---	---

	<p>la 70 pînă la 120 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(48) Comercializarea cărnii fără efectuarea expertizei sanitar-veterinare se sancționează cu amendă de la 20 pînă la 40 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice, cu amendă de la 100 pînă la 200 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere</p> <p>(49) Nerespectarea de către persoanele fizice sau juridice a cerințelor stabilite pentru importul, exportul și tranzitul de animale, produse alimentare, produse medicinale de uz veterinar, alte produse de uz veterinar sau de produse destinate nutriției animalelor;</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 pînă la 50 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice, cu amendă de la 100 pînă la 200 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(50) Depășirea capacității de depozitare peste limitele tehnologice aprobate oficial în depozitele din unitățile care produc, prelucrează sau valorifică produse alimentare</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 pînă la 50 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice, cu amendă de la 100 pînă la 200 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(51) Depozitarea, chiar și provizorie, a ambalajelor de transport al produselor alimentare în condiții care pot determina contaminarea sau impurificarea acestora</p> <p>se sancționează cu amendă de la 20 pînă la 40 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 pînă la 100 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(52) Depozitarea, transportul sau expunerea alimentelor sub formă de materii prime sau semipreparate împreună cu produse finite care se consumă fără prelucrare termică, fără asigurarea condițiilor corespunzătoare pentru fiecare categorie</p> <p>se sancționează cu amendă de la 50 pînă la 100 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice, cu amendă de la 100 pînă la 200 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(53) Neasigurarea spațiilor suficiente și cu destinație specială în unitățile de alimentație publică, necesare desfășurării circuitelor funcționale într-un singur sens, fără încrucișări între fazele salubre și cele insalubre</p>	<p>(48) nu este justificată completarea cu norme speciale pentru carne, or, expertizei sanitar-veterinare trebuie supuse orice produse alimentare. Norma se regăsește în art. 275 alin. (1) din cod;</p> <p>(49) se acceptă parțial. Norma se regăsește parțial în alte articole ale codului;</p> <p>(50) în redacția propusă, nu este o normă care să justifice aplicarea răspunderii contravenționale, or are loc încălcarea principiului proporționalității răspunderii contravenționale;</p> <p>(51) norma nu este de competența articolului respectiv, întrucît are un alt obiect juridic;</p> <p>(52), (53) și (54) sunt norme care nu sunt de competența acestui articol, întrucît au un obiect juridice propriu altui domeniu</p>
--	--	---

		<p>se sancționează cu amendă de la 40 pînă la 80 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice, cu amendă de la 100 pînă la 200 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;</p> <p>(54) Folosirea ustensilelor și a recipientelor de lucru în stare deteriorată în activitatea de alimentație publică și colectivă;</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 pînă la 60 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice, cu amendă de la 80 pînă la 120 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;</p> <p>(55) Utilizarea pentru imprimarea sau marcarea produselor de origine animală a coloranților care nu sunt aprobați de către autoritățile competente</p> <p>se sancționează cu amendă de la 50 pînă la 100 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice, cu amendă de la 150 pînă la 250 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(56) Funcționarea unităților de tăiere a animalelor și a păsărilor, a unităților de colectare, prelucrare, procesare, depozitare și valorificare a produselor de origine animală fără asistență sanitară veterinară de specialitate, conform legislației în vigoare, constituie contravenție și se sancționează cu amendă, precum și cu suspendarea activității până la data asigurării asistenței sanitare veterinare de specialitate</p> <p>se sancționează cu amendă de la 100 pînă la 200 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice, cu amendă de la 150 pînă la 300 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”.</p> <p>18. La articolul 284 (pct. 140 din proiect):</p> <p>a) la alineatul (1), se propune excluderea sintagmelor „sau fără” și „la 3 luni la”;</p>	<p>(55) nu se acceptă. Nu este clară, întrucît nu a fost justificată, necesitatea incriminării faptei de utilizare doar a coloranților neautorizați și doar pentru marcarea produselor de origine animală. Oare acest felde coloranți nu sunt la fel de periculoși pentru marcarea altor produse alimentare?;</p> <p>(56) nu se acceptă. Conform art. 14 alin. (6) din Legea nr. 221 din 19.10.2007 privind activitatea sanitar-veterinară, obligativitatea supravegherii este din partea medicului veterinar de liberă practică care trebuie să o exercite și asigure. Astfel, este necesar de a sancționa medicul veterinar care nu supraveghează unitatea respectivă. Or, articolul în cauză reglementarea acestora – medicilor veterinari de liberă practică împuterniciți și angajați prin contract de către direcțiile raionale/municipale sanitar-veterinare.</p> <p>Norma propusă pune responsabilitatea pe un alt subiect care nu are obligațiile respective.</p> <p>18.</p> <p>a) nu se acceptă.</p> <p>Excluderea expresiei „sau fără” ar însemna înăsprirea sancțiunii pentru această contravenție, dar, concomitent, aceasta ar însemna stabilirea unei sancțiuni mai aspre în comparație cu sancțiunea pentru alte contravenții similare – săvîrșite în alte domenii care, fie au doar în calitate de alternativă privarea de un drept special, fie nu au deloc această alternativă (a se vedea, spre ex. art. 98, 280)</p> <p>Referitor la excluderea sintagmei „la 3 luni la” – de asemenea nu se acceptă, or, caracteristic sancțiunii contravenționale, similar celei penale, îi sunt limitele, atît minime, cît și maxime.</p>
--	--	---	---

		<p>b) alineatul 2 de expus în următoarea redacție: „(2) Punerea în circulație a producției alcoolice nemarcate cu timbru de acciz și, după caz, cu marcă de calitate sau marcate cu timbru de acciz și cu marcă de calitate falsă se sancționează cu amendă de la 400 la 500 unități convenționale cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de un an.”;</p> <p>c) alineatul 3 se exclude;</p> <p>d) la alineatul (4), textul „de la 50 la 500” se substituie cu textul „de la 100 la 500”, iar cuvintele „sau fără”, „la 3 luni la” se exclud;</p> <p>e) se introduc alineatele (5) – (16) cu următorul cuprins: e.1) „(5) Exportul distilatelor de vin și divinului în vrac cu vîrstă de maturare de 6 ani și mai mare, divinului și brandy în vrac cu denumire de origine și cu indicație geografică indiferent de vîrstă se sancționează cu amendă în mărime de 500 de unități convenționale. e.2) (6) Transmiterea în locațiunea spațiilor pentru fabricarea alcoolului etilic și a producției alcoolice, utilajului tehnologic și depozitelor specializate către agenții economici care nu dispun de licență se sancționează cu amendă în mărime de 500 de unități convenționale. e.3) (7) Comercializarea angro a producției alcoolice ambalate în depozite specializate arendate se sancționează cu amendă în mărime de 500 de unități</p>	<p>Autorul propune stabilirea unei sancțiuni fixe, ceea ce contravine principiului individualizării răspunderii contravenționale.</p> <p>b) nu se acceptă. Nu este clară logica autorului în partea ce se referă la propunerea de excluderea din categoria contravențiilor a „Fabricarea și/sau punerea în circulație a producției alcoolice de către agenți economici care nu au licență în domeniu.”. Cît despre sancțiune – aceasta deja este modificată în cadrul proiectului propus spre avizare și, de asemenea nu se cunoaște de ce autorul propune sancționarea – nu se știe a cui – a persoanei cu funcție de răspundere sau a persoanei juridice, or pentru sancționarea acestora este necesară indicarea lor expresă în normă, iar persoanei fizice nu i se poate aplica o astfel de sancțiune, întrucît limita maximă pentru aceasta este de 150 unități convenționale.</p> <p>c) nu se acceptă. Propunerea nu este justificată;</p> <p>d) sancțiunea este deja modificată în proiect, deci nu se cunoaște de ce autorul nu s-a expus asupra propunerii autorului proiectului, dar a prezentat o nouă versiune pentru sancțiunea stabilită în cod. De asemenea justificări ale neacceptării acesteia pot fi regăsite și în opinia autorului proiectului expusă la propunerea de la pct. 18 lit. a) a MAIA;</p> <p>e) e.1) nu acceptă. Interdicția respectivă (indicată în art. 27 alin. (3) lit. f) din Legea nr. 57 din 10.03.2006 viei și vinului) a fost abrogată prin Legea nr. 262 din 16.11.12);</p> <p>e.2) se acceptă;</p> <p>e.3) se acceptă;</p>
--	--	--	--

		<p>convenționale.</p> <p>e.4.) (8) Nerespectarea documentației normative și tehnologice cu privire la vinurile cu denumire de origine și vinurile cu indicație geografică și a calității acestora se sancționează cu amendă în mărime de 500 de unități convenționale.</p> <p>e.5) (9) Neutilizarea sistemului de evidență computerizată, evidenței zilnice, potrivit unei forme stabilite, a stocurilor de materie primă pe fiecare furnizor aparte, a materiei prime prelucrate și rămase în stoc, a cantităților de alcool etilic și de producție alcoolică fabricate și puse în circulație, a alcoolului etilic și a producției alcoolice rămase în stoc pe fiecare denumire și categorie se sancționează cu amendă în mărime de 500 de unități convenționale.</p> <p>e.6) (10) Comercializarea alcoolului etilic pentru fabricarea producției alcoolice, agenților economici care nu dețin licență se sancționează cu amendă în mărime de 500 de unități convenționale.</p> <p>e.7) (11) Transmiterea, direct sau indirect, licenței altor agenți economici se sancționează cu amendă în mărime de 500 de unități convenționale.</p> <p>e.8) (12) Comercializarea producției alcoolice cu ridicata ori livrarea în alt mod agenților economici care nu dispun de depozite specializate și nu dețin licența respectivă se sancționează cu amendă în mărime de 500 de unități convenționale.</p> <p>e.9) (13) Neefectuarea verificărilor metrologice a utilajului folosit la fabricarea, păstrarea și comercializarea producției alcoolice se sancționează cu amendă în mărime de 500 de unități convenționale.</p> <p>e.10) (14) Fabricarea alcoolului etilic și a producției alcoolice din materie primă a clientului dacă acesta nu deține licență pentru comercializarea angro a alcoolului etilic și a producției alcoolice se sancționează cu amendă în mărime de 500 de unități convenționale.</p> <p>e.11) (15) Utilizarea sticlelor returnabile pentru îmbutelierea producției alcoolice</p>	<p>e.4) se acceptă conceptual; norma se include în art. 284, dar în corespundere cu prevederea de la art. 36 alin. (2) lit. e) și i) – în redacția Legii nr. 262 din 16.11.12;</p> <p>e.5) se acceptă conceptual; fapta, de fapt este cea reglementată în norma de la art. 16 alin. (3) lit. 1) din Legea nr. 1100 din 30.06.2000 – care reprezintă expres încălcarea pentru care în calitate de sancțiune este, inclusiv retragerea licenței. Această încălcare își are corespondentul în norma de la art. 4 lit. c), care instituie obligația ținerii evidenței zilnice și modul în care această evidență urmează a fi ținută. Respectiv, se acceptă sancționarea încălcării acestei obligații, dar, utilizând redacția de la art. 16 alin. (3) lit. 1).</p> <p>e.6) se acceptă;</p> <p>e.7) se acceptă;</p> <p>e.8) se acceptă;</p> <p>e.9) nu se acceptă. Este rațional să se sancționeze folosirea utilajului neverificat metrologic la fabricarea, păstrarea sau comercializarea producției alcoolice, dar nu neefectuarea acestor verificări. Or, pericolul pasibil de răspundere are a doua faptă, care este incriminată prin norma de la art. 284 alin. (3) din cod.</p> <p>e.10) se acceptă;</p> <p>e.11) se acceptă;</p>
--	--	--	---

		<p>se sancționează cu amendă în mărime de 500 de unități convenționale.</p> <p>e.12) (16) Neprezentarea în termenele stabilite a declarațiilor vinicole</p> <p>se sancționează cu amendă în mărime de la 100 la 150 de unități convenționale.”</p> <p>19. La articolul 285, cuvintele „de la 50 la 400 ” de substituit prin cuvintele „de la 150 la 500”, iar cuvintele „sau fără”, „la 6 luni la” se exclud.</p> <p>20. La articolul 286:</p> <p>a) la alineatele (1) - (3), cuvintele „sau fără”, „la 6 luni la” de exclus;</p> <p>b) alineatul (4), se exclude;</p> <p>c) de completat cu alineatul (5) cu următorul cuprins: „(5) Livrarea în rețeaua de comerț și comercializarea cu amănuntul:</p> <p>a) a alcoolului etilic și/sau a alcoolului etilic potabil în vrac și/sau îmbuteliat;</p> <p>b) pe piața internă a divinului și brandy în vrac;</p> <p>c) în rețeaua de farmacii a alcoolului etilic în vrac și/sau îmbuteliat în recipiente cu o capacitate mai mare de 100 ml se sancționează cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale.”.</p> <p>21. După articolul 408¹ se propune includerea art. 408² cu următorul cuprins „Articolul 408². Inspectoratul de stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice (1) Contravențiile prevăzute la art. 284 alin. (5) – (12), 286 alin. (5) se constată de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice. (2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale șeful Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice și adjunctul lui. (3) Procesele - verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.”.</p>	<p>e.12) se acceptă în contextul modificărilor propuse prin Legea ;</p> <p>19. Articolul 285 a fost prezentat într-o nouă redacție, sancțiunea fiind stabilită, astfel încît să se respecte principiul proporționalității.</p> <p>20.</p> <p>a) nu se acceptă. A se vedea comentariile autorului proiectului la propunerea MAIA de la pct. 18 lit. a)</p> <p>b) nu se acceptă. Norma art. 91 a fost modificată astfel, încît a fost exclusă dublarea de prevederi, incriminarea comercializării băuturilor alcoolice către minori rămînînd doar în art. 286 alin. (4).</p> <p>c) se acceptă;</p> <p>21. Se acceptă.</p>
--	--	--	---

		<p>22. Articolul 414 va avea următorul cuprins: „Articolul 414. Organele pentru control fitosanitar, semincer și supraveghere sanitar-veterinară (1) Contravențiile prevăzute la art. 126¹, 131, 131¹, 157 - 158¹ alin. (1-5), 184-190¹ alineat (1) și (2), 192-196¹ și 275 alineat (1) se examinează de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. (2) Sînt în drept să constate contravenții din domeniul fitosanitar, semincer și sanitar-veterinar și să încheie procese-verbale: a) inspectorii din cadrul organului de control fitosanitar și semincer, pentru contravențiile prevăzute la art. 155, 184-190¹, 192-195; b) medicii veterinari oficiali din cadrul Agenției Sanitar-Veterinare și pentru Siguranța Produselor de Origine Animală și direcțiilor raionale (municipale) sanitar-veterinare și pentru siguranța produselor de origine animală, pentru contravențiile prevăzute la art. 157 - 158¹ alin. (1) – (5), 196 – 196¹ și 275 alineat (1); c) specialiștii Secției Supraveghere Zootehnică și inspectorii zootehnici din cadrul Agenției Sanitar-Veterinare și pentru Siguranța Produselor de Origine Animală și direcțiilor raionale (municipale) sanitar-veterinare și pentru siguranța produselor de origine animală pentru contravențiile prevăzute la art. 126¹, 131 și 131¹. (3) Sînt în drept să examineze cauze contravenționale din domeniul fitosanitar, semincer și sanitar-veterinar și să aplice sancțiuni directorul și vicedirectorii Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, directorii centrelor teritoriale pentru siguranța alimentelor, pentru contravențiile prevăzute la art. 126¹, 131, 131¹, 157 - 158¹ alin. (1-5), 184-190¹ alineat (1) și (2), 192-196¹ și 275 alineat (1)</p> <p>23. Se propune completarea art. 416¹ alin. (1), după textul „prevăzut la art.” cu textul „,117 alin. (3)”.</p>	<p>22. Se acceptă, respectînd logica proiectului.</p> <p>23. nu se acceptă. Avînd în vedere că propunerea efectuată pentru art. 117 nu a fost acceptată (a se vedea comentariul la propunerea nr. 3 a MAIA), nici această propunere nu este acceptată, păstrînd coerența în abordarea problemei.</p>
6.	Ministerul Culturii	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
7.	Ministerul Tineretului și Sportului	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
8.	Ministerul Apărării	A fost examinat repetat proiectul Legii privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008, și, în limita competenței	

		<p>funcționale deținute, se comunică următoarele:</p> <p>1. la pct.118 din proiect (art. 242 alin. (1) și alin. (2) al Codului contravențional al Republicii Moldova) se consideră inoportună instituirea limitelor minime a sancțiunilor pecuniare în cuantum mai mic decât cel deja existent, dat fiind faptul că obiectul proiectului de lege, prevede majorarea cuantumurilor sancțiunilor contravenționale.</p> <p>În acest context, propunem substituirea sintagmei „de 40” cu „de la 40 la 60”, la alin. (1) al art.242, și respectiv substituirea sintagmei „de 50” cu „de la 50 la 70”, la alin. (2) al art.242.</p> <p>2. Totodată, ținem să menționăm, că opinia Ministerului Justiției expusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul de lege, nu corespunde cu dispozițiile proiectului de lege adus în concordanță cu obiecțiile și propunerile înaintate de Ministerul Apărării (<i>la pct.4 din proiect</i>) și urmează a fi concordată.</p>	<p>1. Nu se acceptă.</p> <p>Avînd în vedere că aplicarea răspunderii contravenționale are loc în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, precum și în temeiul principiului proporționalității și al principiului individualizării răspunderii contravenționale și sancțiunii contravenționale, este necesar ca norma contravențională, similar normei penale, să stabilească atît limitele minime, cît și limitele maxime ale sancțiunii contravenționale, statuarea unei sancțiuni fixe pentru toate cazurile fiind inadmisibilă.</p> <p>Suplimentar, atenționăm că sancțiunea pentru fapta prevăzută la art. 242 alin. (2) deja a fost majorată prin aplicarea alternativei mult mai grave - sau cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 1an la 2 ani.</p> <p>Cît despre majorarea propusă pentru sancțiunea de la art. 242 alin. (1) (valabil și pentru propunerea efectuată pentru alin. (2) al art.242) – menționăm că stabilirea unei sancțiuni trebuie să se facă respectînd principiul proporționalității între prejudiciul faptei și sancțiune – majorările în cazul dat nefiind justificate.</p> <p>2. Nu se acceptă.</p> <p>La studierea proiectului, se va observa că s-a menținut posibilitatea împăcării părților în cazul faptei prevăzute la art. 242 alin. (1).</p> <p>Totuși, referitor la fapta prevăzută de art. 242 alin. (2) – ministerul Justiției își menține opinia, întrucît fapta respectivă are ca obiect juridic și persoana fizică – integritatea fizică a acesteia> Reieșind din situația actuală în domeniul siguranței rutiere (frecvența accidentelor și gravitatea acestora), în cazul în care sunt provocate <u>leziuni corporale</u> victimei sau deteriorarea <u>considerabilă</u> a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalațiilor rutiere, a altor instalații sau a altor bunuri (unele dintre acestea fiind bunuri publice), posibilitatea părților de a recurge la împăcare, ca instrument juridic care înlătură răspunderea contravențională, nu va fi posibilă.</p>
9.	Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale	<p>A fost examinat proiectul Legii privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova, nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 și comunică susținerea acestuia cu următoarele obiecții.</p> <p>La data de 09.09.2010 prin scrisoarea nr. 08-2124 adresată Ministerului Justiției (se anexează) au fost expuse propunerile</p>	

	<p>argumentate de modificare a Codului contravențional. Pornind de la cele expuse constatăm că propunerile cu privire la demolarea în toate cazurile a construcțiilor neautorizate și remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate nu au fost luate în considerație. Totodată nu au fost acceptate propunerile la art.180, alin.10) și alin.11) și art.400, alin.1).</p> <p>Monitorizînd în termen situația ce s-a creat privind construcțiile neautorizate și numărul acestora în creștere, Ministerul solicită insistent suportul Ministerului Justiției privind includerea în Codul contravențional a următoarelor completări vitale pentru asigurarea procesului de respectare a calității în construcții și evitarea cazurilor de edificare a construcțiilor neautorizate. Astfel:</p> <p>1) la art.30 după alin. (2) se va introduce alin. (2)¹ cu următorul conținut: „(2)¹ Pentru contravențiile prevăzute în articolele 116 și 179 din prezentul Cod termenul de prescripție a răspunderii contravenționale este de 3 ani de la data constatării contravenției.”.</p> <p>2) în art.32: a) în alin. (2), după litera g) se va include o nouă literă g¹) cu următorul conținut: „g)¹ demolarea construcțiilor neautorizate”;</p> <p>b) alin. (5) se va completa cu o literă nouă c), cu următorul conținut: „c) demolarea construcțiilor neautorizate”.</p> <p>3) după art. 37 se va include articolul 37¹, avînd următorul conținut: „Articolul 37¹. Demolarea construcțiilor neautorizate</p>	<p>1) nu se acceptă. Propunerea de majorare a termenului de prescripție pentru contravențiile indicate nu este justificată de către autorul acesteia. Mai mult ca atît, atenționăm că termenul de prescripție de 3 ani este un termen mai mare și decît cel stabilit pentru infracțiunile ușoare – prescripția pentru acestea fiind de 2 ani. Or, este inadmisibil de a stabili o prescripție mai mare pentru contravenții, decît pentru infracțiuni, primele fiind fapte cu un pericol social redus comparativ cu infracțiunile. În cazul în care fenomenul construcțiilor neautorizate capătă o amploare deosebită la o anumită etapă de dezvoltare a societății, statul poate reglementa faptele în cauză ca fiind infracțiuni și, astfel, va stabili sancțiuni penale pentru acestea (în calitate de infracțiuni putînd fi aplicată o prescripție mai mare).</p> <p>2), 3) și 4) Reiterăm opinia Ministerului Justiției expusă anterior – <u>demolarea construcțiilor neautorizate nu este și nu poate fi, per se, sancțiune, ci doar măsură de siguranță!!!</u> Astfel, demolarea construcțiilor neautorizate sau remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate (așa cum mai propunea anterior Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale) sunt reglementate de normele proiectului nu ca sancțiune contravențională, ci ca măsură de siguranță ce poate fi aplicată în cadrul procesului, această modificare reieșind din esența acțiunii respective. Mai mult ca atît, reglementarea ca atare a demolării</p>
--	--	--

		<p>(1) Demolarea construcțiilor neautorizate constă în distrugerea construcției sau a unui element din construcție, care a fost executată în lipsa autorizației de construire și aducerea obiectului la starea inițială.</p> <p>(2) Sancțiunea de demolare a construcțiilor neautorizate se aplică persoanelor fizice și juridice.</p> <p>(3) Demolarea construcțiilor neautorizate se execută de către contravenient, pe cont propriu, în termen de 15 zile din momentul constatării contravenției. După expirarea termenului de 15 zile, organele administrației publice locale vor demola construcția în mod forțat, din contul contravenientului.”.</p> <p>4) în art.179 sancțiunea se va expune în redacția propusă de Minister anterior și anume: „se sancționează cu amendă de la 100 la 150 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amenda de la 350 la 450 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și cu demolarea, în toate trei cazuri, a construcției neautorizate și remedierea construcțiilor și terenurilor afectate în urma intervențiilor neautorizate”.</p> <p>5) La pct. 202 din proiect la final se vor include cuvintele „iar sintagmele 180,181” se înlocuiesc cu sintagma „178-181”.</p>	<p>construcțiilor neautorizate este un instrument în plus, un garant, în procesul de protecție și luptă cu fenomenul construcțiilor neautorizate. Or, chiar dacă procesul va înceta din diferite temeuri (spre exemplu - expirarea termenului de prescripție etc.), atunci sancțiunea contravențională nu va mai putea fi aplicată, astfel persoana nu va mai avea nici o obligație în raport cu acțiunile sale ilegale. Totuși, în cazul când demolarea construcțiilor neautorizate și remedierea construcțiilor afectate va avea statut de măsură de siguranță, atunci ea va putea fi aplicată chiar dacă persoanei nu i se va putea aplica sancțiunea contravențională.</p> <p>Astfel, în contextul celor relevate supra, propunerile efectuate pentru art. 32, 37¹ și 179 – nu se acceptă.</p> <p>5. Nu se acceptă. Modificarea propusă a fost efectuată la propunerea Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, care în avizul nr. 08-2124 din data de 09.09.2010 prin care a propus plasarea competenței de constatare a contravențiilor de la art. 178 și 179 în competența administrației publice locale.</p> <p>Dublarea de competențe este inadmisibilă din punct de vedere juridic și inacceptabilă din punct de vedere conceptual.</p> <p>În consecință se propune de a păstra o continuitatea logică în propunerile prezentate.</p>
10.	Ministerul Mediului	<p>Ministerul Mediului a examinat proiectul Legii privind modificarea și completarea Codului Contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI și Vă comunică următoarele propuneri.</p> <p>1. La articolul 109: alineatul (1), în sancțiune, cuvintele „de la 20 la 40 de unități convenționale” și cuvintele „de la 10 la 40 de ore” se substituie respectiv cu cuvintele „de la 40 la 60 de unități convenționale” și „de la 40 la 60 de ore”;</p> <p>alineatul (3), în sancțiune, cuvintele „de la 20 la 50 de unități</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În condițiile în care autorul propunerilor nu a argumentat în nici un fel necesitatea propunerilor respective, precum și în condițiile în care nu se înțelege raționamentul acestuia de a propune majorarea sancțiunilor doar pentru persoana fizică ca subiect al contravențiilor respective, atunci când în calitate de subiect al acestor contravenții este și persoana juridică – modificările propuse nu pot fi acceptate.</p> <p>De asemenea, propunerile prezentate sunt unele conceptuale,</p>

	<p>convenționale" și „de la 100 la 200 de unități convenționale" se substituie respectiv cu cuvintele „de la 40 la 60 de unități convenționale" și „de la 200 la 400 de unități convenționale".</p> <p>2. La articolul 110: alineatul (1), în sancțiune, cuvintele „de la 20 la 40 de unități convenționale" și cuvintele „de la 20 la 40 de ore" se substituie respectiv cu cuvintele „de la 40 la 60 de unități convenționale" și „de la 40 la 60 de ore"; alineatul (2), în sancțiune, cuvintele „de la 40 la 50 de unități convenționale" se substituie cu cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale".</p> <p>3. La articolul 111: în sancțiune, cuvintele „de la 10 la 20 de unități convenționale" și „de la 40 la 50 de unități convenționale" se substituie respectiv cu cuvintele „de la 20 la 40 de unități convenționale" și „de la 50 la 80 de unități convenționale".</p> <p>4. La articolul 113: alineatul (1), în sancțiune, cuvintele „de la 30 la 40 de unități convenționale" se substituie cu cuvintele „de la 40 la 80 de unități convenționale"; alineatul (2), în sancțiune, cuvintele „de la 30 la 50 de unități convenționale" se substituie cu cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale"; alineatul (3), în sancțiune, cuvintele „de la 40 la 50 de unități convenționale" se substituie cu cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale"; alineatul (4), în sancțiune, cuvintele „de la 30 la 40 de unități convenționale" se substituie cu cuvintele „de la 40 la 80 de unități convenționale"; alineatul (5), în sancțiune, cuvintele „de la 30 la 50 de unități convenționale" se substituie cu cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale"; alineatul (6), în sancțiune, cuvintele „de la 30 la 50 de unități convenționale" se substituie cu cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale".</p> <p>5. La articolul 114: alineatul (1), în sancțiune, cuvintele „de la 10 la 20 de unități convenționale" se substituie cu cuvintele „de la 20 la 50 de unități</p>	<p>care impun necesitatea avizării suplimentare a proiectului, fapt care ar tergiversa î dată în plus promovarea proiectului.</p>
--	---	---

	<p>convenționale"; alineatul (2), în sancțiune, cuvintele „de la 5 la 10 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 20 la 50 de unități convenționale”.</p> <p>6. La articolul 115: alineatul (1), în sancțiune, cuvintele „de la 10 la 20 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 40 la 80 de unități convenționale” ; alineatul (2), în sancțiune, cuvintele „de la 30 la 70 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 70 la 120 de unități convenționale”; alineatul (3), în sancțiune, cuvintele „cu avertisment sau” se exclud, iar cuvintele „de la 10 la 30 de unități convenționale” și „de la 50 la 100 de unități convenționale” se substituie respectiv cu cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale” și „de la 150 la 250 de unități convenționale”.</p> <p>7. La articolul 116: alineatul (1) în sancțiune, cuvintele „de la 10 la 30 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 30 la 60 de unități convenționale”; alineatul (2), în sancțiune, cuvintele „de la 40 la 50 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale”, iar cuvintele „cu demolarea, în ambele cazuri, a gardurilor și a construcțiilor din contul contravenientului” se exclud.</p> <p>8. La articolul 119: alineatul (2), în sancțiune, cuvintele „de la 10 la 20 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 20 la 40 de unități convenționale”; alineatul (3), în sancțiune, cuvintele „de la 10 la 20 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 20 la 40 de unități convenționale”; alineatul (4), în sancțiune, cuvintele „de la 20 la 40 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 40 la 60 de unități convenționale”; alineatul (5), în sancțiune, cuvintele „de la 15 la 30 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 30 la 50 de unități convenționale”; alineatul (6), în sancțiune, cuvintele „de la 20 la 30 de unități</p>	
--	--	--

convenționale" se substituie cu cuvintele „de la 30 la 50 de unități convenționale”;

alineatul (7), în sancțiune, cuvintele „de la 40 la 50 de unități convenționale" se substituie cu cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale”;

alineatul (8), în sancțiune, cuvintele „de la 20 la 30 de unități convenționale" și „de la 40 la 50 de unități convenționale" se substituie respectiv cu cuvintele „de la 30 la 50 de unități convenționale" și „de la 100 la 150 de unități convenționale".

În final se completează cu două alienate noi „(12) și (13)” cu următorul conținut:

Alineatul (12) Neînlăturarea încălcărilor legislației indicate în prescripția din actele de control la întreprinderile sau obiectivele legate de folosirea subsolului se sancționează cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

Alineatul (13) Efectuarea lucrărilor de extragere a substanțelor minerale utile în lipsa planurilor anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere și în lipsa normativelor pierderilor de substanțe minerale utile coordonate conform legislației în vigoare se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

9. La articolul 122:

alineatul (1), în sancțiune, cuvintele „de la 40 la 50 de unități convenționale" se substituie cu cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale”;

alineatul (2), în sancțiune cuvintele „de la 40 la 50 de unități convenționale" se substituie cu cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale”;

alineatul (3), în sancțiune, cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale" se substituie cu cuvintele „de la 100 la 150 de unități convenționale”.

10. La articolul 127:

alineatul (1), în sancțiune, cuvintele „de la 5 la 10 de unități convenționale" se substituie cu cuvintele „de la 20 la 40 de unități convenționale”;

alineatul (2), în sancțiune, cuvintele „de la 5 la 10 de unități convenționale" se substituie cu cuvintele „de la 20 la 40 de unități

convenționale".

11. La articolul 128:

alineatul (1), în sancțiune, cuvintele „de la 20 la 50 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale”;

alineatul (2), în sancțiune, cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 100 la 150 de unități convenționale”.

12. La articolul 135:

în sancțiune, cuvintele „de la 5 la 10 unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 10 la 20 de unități convenționale”.

13. La articolul 136:

în sancțiune, cuvintele „cu avertisment sau” se exclud, iar cuvintele „de la 10 la 20 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 20 la 30 de

14. La articolul 137:

alineatul (1), în sancțiune, cuvintele „de la 10 la 20 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 20 la 30 de unități convenționale”.

15. La articolul 141:

alineatul (1), în sancțiune, cuvintele „de la 30 la 50 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale”;

alineatul (2), în sancțiune, cuvintele „de la 40 la 50 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale”;

alineatul (3), în sancțiune, cuvintele „de la 40 la 50 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale”.

16. La articolul 142:

alineatul (1), în sancțiune, cuvintele „de la 10 la 30 de unități convenționale” și „de la 100 la 300 de unități convenționale” se substituie respectiv cu cuvintele „de la 30 la 60 de unități convenționale” și „de la 200 la 400 de unități convenționale”;

alineatul (2), în sancțiune, cuvintele „de la 10 la 30 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 30 la 60 de unități

convenționale".

17. La articolul 143:

în sancțiune, cuvintele „de la 30 la 50 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale”.

18. La articolul 144:

în sancțiune, cuvintele „de la 30 la 40 de unități convenționale” și cuvintele „de la 20 la 40 de ore” se substituie respectiv cu cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale” și „de la 40 la 60 de ore”.

19. La articolul 145:

în titlu, după cuvintele „neadmiterea inspectării obiectivelor” se introduce cuvintele „, neexecutarea indicațiilor obligatorii”;
în dispoziție, după cuvintele „inspectarea obiectivelor” se introduc cuvintele „, neexecutarea indicațiilor obligatorii”;
în sancțiune, cuvintele „de la 10 la 20 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale”.

20. La articolul 147:

alineatul (1), în sancțiune, cuvintele „de la 10 la 20 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 20 la 40 de unități convenționale”.

21. La articolul 153:

în sancțiune, cuvintele „de la 10 la 20 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 20 la 40 de unități convenționale”.

22. La articolul 154:

alineatul (1), în sancțiune, cuvintele „de la 20 la 40 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 40 la 60 de unități convenționale”;
alineatul (2), în sancțiune, cuvintele „de la 40 la 80 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale”;
alineatul (10), în sancțiune, cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 100 la 150 de unități convenționale”;
alineatul (11), în sancțiune, cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 100 la 200 de unități convenționale”.

		23. La articolul 156: în sancțiune, cuvintele „de la 50 la 100 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 70 la 120 de unități convenționale”.	
11.	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor		
12.	Ministerul Sănătății	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
13.	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Comunică lipsă de obiecții și propuneri	-
14.	Procuratura Generală	<p>Se prezintă următoarele obiecții și propuneri.</p> <p>Deși Procuratura Generală prin scrisoarea nr. 7-5-62/10-4182 din 13.10.2010 a propus modificarea art.30 al Codului contravențional, Ministerul Justiției a respins propunerile procuraturii vizavi de necesitatea reglementării prescripției răspunderii contravenționale, argumentând prin faptul că contravențiile reprezintă un pericol social redus și nu există nici o rațiune de a extinde termenii de atragere la răspundere contravențională, cu excepția unor categorii de contravenții.</p> <p>Cu argumentele prezentate nu suntem de acord, deoarece în practica judiciară sunt frecvente cazurile de încetare a procesului contravențional din motivul intervenirii termenului de prescripție.</p> <p>Reglementarea unui termen mai mare ar contribui la adoptarea unor decizii de sancționare a persoanelor vinovate de comiterea contravenției și nu la adoptarea unor decizii de încetare a procesului contravențional.</p> <p>Mai mult ca atât Codul Contravențional nu prevede cazurile de suspendare a termenului de prescripție, ceea ce este inacceptabil.</p> <p>Luând în considerație cele expuse insistăm includerea propunerii în proiect după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 30, va avea următorul cuprins: „Articolul 30. Prescripția răspunderii contravenționale. (1) Persoana care a săvârșit faptă ce conține elementele constitutive ale componentei contravenției nu poate fi trasă la răspundere contravențională, dacă din ziua comiterii contravenției au expirat 6 luni. (2) Termenul prescripției de tragere la răspundere contravențională, pentru contravenții sancționate cu arestul contravențional sau munca neremunerată, precum și în cazurile în care fapta a fost urmărită ca infracțiune, iar ulterior constatată ca</p>	<p>1. Se acceptă parțial.</p> <p>Prevederile propuse spre completarea art. 30 au fost ajustate, pentru a păstra o ordine logică și exactă la aplicarea acestora.</p> <p>Concomitent menționăm că prevederea propusă la alin. (9) art. 30 – în redacția propusă de autor nu a fost încorporată în textul art. 30, în proiect, deoarece modul de aplicare a confiscării speciale, cât și al altor măsuri de siguranță este reglementat în articolele corespunzătoare din proiect.</p> <p>A se vedea proiectul.</p>

	<p>contravenție, este de 1 an de la data săvârșirii contravenției.</p> <p>(3) Termenele prescripției prevăzute la alin.(1) și (2) se reduc pe jumătate, în cazul în care persoana vinovată de săvârșirea contravenției este minoră.</p> <p>(4) Prescripția curge din ziua săvârșirii contravenției și până la data rămânerii definitive a hotărârii de examinare a cauzei. În cazul în care contravenția este continuă sau prelungită, termenul de prescripție curge de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau a inacțiunii.</p> <p>(5) În cazul săvârșirii de către persoană a unei noi contravenții, prescripția se calculează pentru fiecare contravenție separat. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul săvârșirii unei contravenții noi.</p> <p>(6) Curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit contravenția se sustrage de la procesul contravențional. În aceste cazuri curgerea prescripției se reia din momentul stabilirii persoanei sau autodenunțării.</p> <p>(7) Curgerea prescripției se suspendă pe durata examinării cauzei contravenționale de către judecătoria, precum și pe durata examinării cauzei contravenționale în căile de atac.</p> <p>(8) În cazurile prevăzute la alin.(6) și (7) persoana nu poate fi trasă la răspundere contravențională dacă de la data săvârșirii contravenției a trecut 1 an și prescripția nu a fost întreruptă prin săvârșirea unei noi contravenții.</p> <p>(9) Prescripția nu împiedică efectele contravenției privind repararea prejudiciului produs și confiscarea specială.</p> <p>(10) Prescripția executării sancțiunii contravenționale este de un an.</p> <p>(11) Se consideră că nu a fost supus răspunderii contravenționale persoana:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) a cărei răspundere contravențională a fost înlăturată; b) care a executat integral sancțiunea; c) în a cărei privință procesul contravențional a încetat.”. <p>2. La pct. 20 al proiectului se propune completarea sancțiunii art. 61 Cod contravențional cu cuvintele „aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”.</p> <p>Pentru excluderea apariției unor neclarități la aplicarea sancțiunii, se consideră că ar fi oportun de reglementat sintagmele „sau cu amendă / și cu amendă”.</p>	<p>2. Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul, pct. 20, prevede sancționarea inclusiv a persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>De asemenea, nu este necesară „explicitarea” – „sau cu amendă/și cu amendă” – or, o astfel de formulare ar contraveni structurii normelor Codului contravențional. Sancțiunea stabilește pedeapsa pentru fiecare subiect activ al contravenției. Astfel, în dependență de statutul făptuitorului, se aplică</p>
--	--	--

		<p>3. La pct. 54 al proiectului se propune reglementarea sancțiunii pentru autorizarea de către persoane responsabile de protecția și paza vegetației forestiere a recoltării masei lemnoase doar cu amendă, se consideră că ar fi necesară pentru comiterea respectivei contravenții de inclus sancțiunea privării de dreptul de a exercita o anumită activitate, luând în considerație faptul că persoana se folosește de situația de serviciu la comiterea faptei ilicite.</p> <p>4. Atât în Codul contravențional și în proiectul propus este reglementat faptul că poate fi dispusă aducerea silită doar de către instanța de judecată.</p> <p>Se consideră că urmează a fi reglementat articolul 437 Cod contravențional în următoarea redacție, unde va fi specificat că și procurorul, agentul constatator va deține dreptul de a dispune aducerea silită a persoanei, în vederea unei bune desfășurări a procesului contravențional:</p> <p>„Articolul 437 Aducerea silită</p> <p>(1) Aducerea silită constă în aducerea forțată a persoanei participante la proces la agentul constatator, la procuror sau la instanță în cazul în care aceasta, fiind citată, în modul stabilit de lege, nu s-a prezentat fără motive întemeiate și nu a informat organul care a citat-o despre imposibilitatea prezentării sale, precum și persoana participantă la proces, care:</p> <ol style="list-style-type: none">1) se eschivează de la primirea citației;2) se ascunde de organul de constatare, de procuror sau de instanță;3) nu are loc permanent de trai. <p>(2) Aducerea silită se efectuează în baza unei ordonanțe de aducere, eliberate de agentul constatator, procuror sau a încheierii instanței de judecată. Ordonanța sau încheierea de aducere silită va cuprinde:</p> <ol style="list-style-type: none">a) data și locul emiterii;b) numele, prenumele, funcția și semnătura persoanei care dispune aducerea;c) numele, prenumele și domiciliul persoanei care trebuie să fie adusă;	<p>sancțiunea corespunzătoare.</p> <p>3. Nu se acceptă. Propunerea se referă la pct. 55 din proiect. În aceeași ordine de idei, ar fi necesar de stabilit sancțiunea privării de dreptul de a desfășura o anumită activitate pentru toate contravențiile statuate în art. 122 și nu doar pentru cele de la alin. (4) al acestuia, precum și pentru alte contravenții din cod. Totuși, autorul proiectului a mers pe proporționarea sancțiunii în raport cu sancțiunile stabilite pentru faptele de la celelalte alineate ale art. 122 și reglementarea posibilității de sancționare inclusiv a persoanei cu funcție de răspundere pentru fapta de la alin. (4).</p> <p>4. Nu se acceptă. Aducerea forțată se consideră a fi o acțiune procesuală mai severă și s-a decis păstrarea procedurii de aplicare a acesteia așa cum este reglementată de norma în vigoare. Se consideră că prevederea propusă spre completarea Codului – art. 447¹ alin. (5) și noua redacție oferită normei de la art. 455 alin. (5), asigură continuitatea procesului contravențional, chiar și în absența persoanei împotriva căreia acest proces a fost pornit.</p>
--	--	---	---

		<p>d) data, ora și locul în care persoana urmează să fie adusă; e) motivul aducerii.</p> <p>(3) Persoana nu poate fi supusă aducerii silite în timpul nopții, cu excepția cazurilor care nu suferă amânare și prezența ei este necesară.</p> <p>(4) Nu pot fi supuse aducerii silite minorii în vârstă de până la 14 ani, femeile gravide, persoanele bolnave, starea cărora este confirmată prin certificat medical eliberat de o instituție medicală de stat.</p> <p>(5) Aducerea silită se execută de către organele de poliție.”.</p> <p>5. De asemenea propunem ca după articolul 312 să fie introdus articolul 312¹ cu următorul cuprins: Articolul 312¹. Neglijența în serviciu Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană cu funcție de răspundere a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiințioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții de la 10 mii la 50 mii lei intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, se sancționează cu amendă în mărime de la 100 la 300 de unități convenționale, cu sau fără privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de la 3 luni la un an.</p> <p>6. La pct. 201 al proiectului se propune completarea articolului 396 (competența procurorului) cu aliniatul (1¹) și anume: contravențiile prevăzute la art.63-68, 312, 313, 313/3, 316, 317, 320, 336 se constată de către procuror. Cu această propunere nu suntem de acord, deoarece în practica judiciară în majoritatea cazurilor contravențiile prevăzute de art.63-68 Cod Contravențional se constată de către organele afacerilor interne, iar ulterior se remit după competență procuraturii. În acest sens ar fi oportun de inclus aceste contravenții și în art. 400 Cod Contravențional, care prevede competența organelor afacerilor interne.</p> <p>7. Propunem ca la art. 476 alin. (1) cuvintele „Procurorul General și adjuncții lui” să fie substituiți cu cuvintele „procurorii”, iar la alin. (2) cuvintele „în instanța” să fie substituite cu cuvintele „la autoritatea”.</p>	<p>5. Nu se acceptă. Atunci când neglijența în serviciu provoacă prejudicii mai mici decât în quantum suficient pentru sancționare penală, poate fi aplicată sancționarea disciplinară. Uneori, aplicarea eliberării din funcție ca sancțiune disciplinară și aplicarea regresului pentru recuperarea prejudiciului material cauzat într-un proces civil ar putea avea un rezultat mult superior unei amenzi contravenționale. Trebuie de conștientizat că răspunderea contravențională și penală sunt măsuri extreme de sancționare a persoanelor, existând alte mecanisme de sancționare a persoanelor care se fac vinovate de unele fapte, așa precum instrumentele răspunderii disciplinare, materiale, precum și, după caz, alte prevederi legale exprese.</p> <p>6. Nu se acceptă instituirea dublei competențe în cazul contravențiilor indicate în alin. (1¹) art. 396. Anterior, a fost promovată și continuă a fi susținută politica excluderii dublărilor de competențe. Astfel, dacă, actualmente, conform normei în vigoare, constatarea faptelor respective se face, de facto, de către organele afacerilor interne și Procuratura nu susține norma propusă în proiect, aduci, acestea se oferă expres acestora din urmă, cu examinarea cauzelor în instanța de judecată.</p> <p>7. Se acceptă parțial. În cazul în care se invocă prezența elementelor constitutive ale unei infracțiuni, este doar de competența instanței de judecată să examineze cauza. Și atunci nu are cum să se depună cererea</p>
--	--	--	---

			de revizuire din motivul depistării elementelor unei infracțiuni la autoritatea care a examinat cauza contravențională (asta pentru cazul în care autoritatea respectivă este altcineva decât o instanță de judecată.).
15.	Centrul Național Anticorupție	<p>Cu referire la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 se comunică următoarele obiecții și propuneri:</p> <p>1. Prin prezentul proiect sunt propuse nu doar modificări ci și completări la Codul contravențional nr. 218-XVI din 24.10.2008. Se recomandă autorului ca după cuvintele „se modifică” să menționeze și faptul completării Codului contravențional nr. 218-XVI din 24.10.2008.</p> <p>2. Ținând cont de faptul că la pct. 9 din proiect se propune excluderea alin. (4) al art. 35 din Codul contravențional nr. 218-XVI din 24.10.2008, se recomandă excluderea de la alin. (3) al art. 35 a trimiterii la alin. (4).</p> <p>3. La pct. 19 din proiect este propusă completarea sancțiunii art. 58. Potrivit art. II pct. 3 din Legea nr. 169 din 11.07.2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, art. 58 a fost expus într-o nouă redacție. Astfel, sancțiunea art. 58 prevede aplicarea amenzii pentru persoana cu funcție de răspundere iar privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate este aplicată atât persoanei fizice cât și persoanei cu funcție de răspundere și persoanei juridice. Se recomandă autorului să excludă pct. 19 din proiect.</p> <p>4. Se atrage atenția autorului asupra faptului că art. art. 281, 344 și 345 din Codul contravențional nr. 218-XVI din 24.10.2008 au fost modificate prin Legea nr. 184 din 11.07.2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Art. VI pct. 4-6). Se recomandă revizuirea prevederilor de la pct. 138, 167 și 168 din proiect prin prisma modificărilor deja operate la aceste articole.</p>	<p>1. Se acceptă.</p> <p>2. Se acceptă.</p> <p>3. Se acceptă.</p> <p>4. Se acceptă.</p>
16.	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	<p>Proiectul propus spre avizare se susține, în special propunerile conținute în pct. 199 din proiect.</p> <p>Cu referință, însă, la propunerile conținute la pct. 32 și 33 din proiect, de modificare a mărimii sancțiunii în vederea posibilității instituirii uneia mai blânde, se menționează că în cadrul dezbaterilor parlamentare a proiectului Legii nr. 208 din 21 octombrie 2011, prin care a fost completat Codul contravențional,</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>modificarea propusă la pct. 32 nu face decât să aducă sancțiunea contravențională în conformitate cu normele de tehnică legislativă și cu cele de drept contravențional, stabilind limita minimă și maximă pentru amenda ce urmează să fie aplicată pentru săvârșirea contravențiilor respective. Or, în conformitate cu normele dreptului contravențional (similar pentru pentru</p>

		<p>instituidu-se răspunderea contravențională pentru încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, deputații au insistat la impunerea celor mai aspre sancțiuni pentru încălcarea dreptului la viață privată pe motiv că aceste fapte afectează grav drepturile și libertățile persoanei. Cu titlu de exemplu, se menționează că efectuarea unor eventuale transferuri transfrontaliere de date cu caracter personal în lipsa autorizației Centrului, fapt ce poate afecta considerabil nu doar dreptul la viață privată a persoanelor, și, în unele cazuri, integritatea fizică a acestora, dar și imaginea statului printr-o concluzie că în Republica Moldova nivelul de protecție a datelor cu caracter personal nu este adecvat.</p> <p>În acest sens nu se susține inițiativa inserată în pct. 32 și 33 din proiect, în partea ce ține de instituirea unor sancțiuni mai blânde, decât cele statuate actualmente de Codul contravențional.</p>	<p>penal) sancțiunea se fixează, atât cu limite maxime, cât și cu limite minime, întrucât la aplicarea pedepsei se aplică principiul individualizării răspunderii contravenționale – adică aceasta se aplică, luând în considerație inclusiv circumstanțele agravante și atenuante. Deci, este inadmisibil ca legea să stabilească o sancțiune fixă, ca în cazul art. 74¹. Mai mult ca atât, a fost păstrată limita maximă, conform normei în vigoare.</p> <p>Cît despre modificarea propusă la art. 74², autorul doar a propus un raport proporțional între fapta și sancțiunea aplicată pentru aceasta, cât și între sancțiunile stabilite pentru contravențiile de la articolul în cauză și cele stabilite pentru alte fapte, poate chiar mai grave – ca și pericol social.</p> <p>În pofida solicitărilor invocate în aviz, sancțiunea contravențională trebuie stabilită ținînd cont de principiile care stau la baza aplicării răspunderii contravenționale.</p>
17.	Casa Națională de Asigurări în Medicină	<p>Proiectul Legii privind modificarea Codului Contravențional al Republicii Moldova, nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 a fost examinat și, în limita competenței funcționale, a fost expusă următoarea propunere – avînd în vedere punerea în aplicare de la 14.09.2012 a alin. (2¹) a art. 30 Cod contravențional, se consideră inoportună propunerea expusă în pct. 7 din proiect.</p>	Se acceptă.
18.	Casa Națională de Asigurări Sociale	<p>Proiectul Legii privind modificarea și completarea Codului Contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 a fost examinat și, reieșind din competența funcțională, se prezintă următoarele propuneri și modificări.</p> <p>1. La articolul 412 alin.(1) sintagma „se constată” se substituie cu „se examinează”.</p> <p>2. La pct.210 al proiectului, se propune la art. 412 alin.(2) modificarea cuvîntului „directorii” în „șefii”.</p> <p>3. Alin.(3) al articolului 412 va avea următorul cuprins: „Sunt în drept să examineze și să aplice sancțiuni Președintele, Vicepreședinții al Casei Naționale de Asigurări Sociale, șefii Caselor teritoriale de asigurări sociale și adjuncții lor”.</p>	<p>1. Nu se acceptă. Argumentarea prezentată abordează problema doar dintr-o perspectivă, fiind lăsate pe dinafară principiile dreptului contravențional. Or, majorarea bugetului asigurărilor sociale nu trebuie să se facă, trecînd peste normele-general acceptate de desfășurare a procesului contravențional. Mai mult decât atât, noile modificări propuse pentru procedura contravențională va facilita desfășurarea acesteia.</p> <p>2. Se acceptă.</p> <p>3. În contextul comentariilor prezentate la propunerea nr. 1), completarea propusă la pct. 3 – nu se acceptă.</p>

		<p>Modificările în cauză sunt necesare, pentru folosirea rațională a resurselor umane-funcționari ai Casei Naționale de Asigurări Sociale, cât și la solicitările multor agenți economici de a nu parcurge mai multe instanțe, reducerea cheltuielilor financiare și de timp, ar asigura examinarea operativă a cauzelor contravenționale și ar contribui la sporirea acumulărilor surselor financiare în bugetul asigurărilor sociale de stat.</p>	
<p>19.</p>	<p>Comisia Națională a Pieței Financiare</p>	<p>Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24.10.2008 a fost examinat și comunică următoarele.</p> <p>1. La articolul 455, alineatul (2) se completează la sfârșit cu o propoziție nouă cu următorul cuprins: „Autoritatea publică menționată la art. 385 din prezentul cod poate desemna un alt reprezentant din cadrul acesteia pentru participare la ședința de judecare a cauzei contravenționale”.</p> <p>Reieșind din prevederile legale actuale, reprezentantul autorității publice competente (agentul constatator), care trebuie să participe la examinarea cauzei contravenționale, este doar președintele, sau în absența acestuia, vicepreședintele împuternicit al CNPF. Completarea articolului respectiv, prin care se propune ca CNPF să poată desemna un alt reprezentant pentru participare la ședința de judecare a cauzei contravenționale, este justificată din considerentul că în virtutea prevederilor legale în vigoare, CNPF este în imposibilitate de a-și delega un reprezentant din subdiviziunea de profil. Introducerea modificărilor propuse va contribui la exercitarea adecvată de către CNPF a drepturilor sale instituționale, în vederea asigurării unei bune funcționări și administrări a pieței financiare nebankare.</p> <p>Se menționează că propunerea menționată mai sus la pct.1 a fost inclusă de către C.N.P.F. în proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului penal și contravențional, elaborat întru executarea Legii nr. 35 din 03.03.2011 „Pentru aprobarea Strategiei de dezvoltare a pieței financiare nebankare pe anii 2011–2014 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a pieței financiare nebankare pe anii 2011–2014”, însă au fost excluse din proiectul Legii menționate la recomandarea Ministerului Justiției pentru a fi inclus în prezentul proiect remis spre avizare, deși în acesta nu se regăsește.</p> <p>Reieșind din cele relatate se solicită respectuos includerea propunerii de la pct.1 în proiectul de lege remis de către Dvs. spre avizare.</p>	<p>1. Se acceptă. Propunerea a fost inclusă în art. 385 din Codul contravențional.</p>

		<p>2. Se consideră oportun elaborarea unor norme juridice potrivit cărora, agentul constatator, în baza unor motive întemeiate apărute ulterior întocmirii procesului-verbal ar putea anula procesul – verbal, în baza contestației prezentate de către contravenient. De exemplu în cazul intrării în vigoare a unei Legi noi care înlătură caracterul contravențional al faptei, iar sancțiunea aplicată încă nu a fost executată (art. 441 alin.(1) lit. b) și art. 3 alin.(3)).</p> <p>Astfel, la art.448 alin.(3) la sfârșitul propoziției a doua se propune următoarea propoziție: „sau anulează procesul verbal, dacă contestația prezentată este întemeiată”.</p>	<p>2. Nu se acceptă. Anularea procesului-verbal este de competența autorității care examinează cauza contravențională, în cazul dat, anularea procesului-verbal se face de către autoritatea care va examina contestația. Propoziția a doua reglementează doar procedura de depunere a contestației și nu elemente de fond privind examinarea acesteia.</p>
<p>20.</p>	<p>Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației</p>	<p>A fost examinat repetat proiectul Legii privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova, elaborat de către Ministerul Justiției și se comunică despre susținerea proiectului cu unele excepții și se aduc următoarele propuneri și precizări.</p> <p>1. La varianta inițială a proiectului (art.246 - 260 din Cod) ANRCETI a menționat un aspect important al procedurii contravenționale privind identificarea persoanei pasibile de răspunderea contravențională, în acest sens au fost propuse următoarele completări:</p> <p>a) în art. 246 alin.(1)-(3), (5), (6), art. 247, art. 248, art. 249, art. 250 alin.(1), (3)-(9), art. 251 alin.(1), art. 252, art. 253, art. 254, art. 255, art. 256, art. 257, art. 259, art. 260 din Cod prin stabilirea persoanei cu funcție de răspundere ca persoană pasibilă de răspundere contravențională;</p> <p>b) în art. 246 alin.(4) din Cod prin stabilirea persoanei fizice și a persoanei cu funcție de răspundere ca persoane pasibile de răspundere contravențională;</p> <p>c) în art. 251 alin.(2) și art. 258 din Cod prin stabilirea persoanei fizice, a persoanei cu funcție de răspundere și a persoanei juridice ca persoane pasibile de răspundere contravențională;</p> <p>d) în art. 251 alin.(3)-(5) din Cod prin stabilirea persoanei juridice ca subiect ai contravențiilor (prin prisma pct.72 din proiectul inițial de lege propus);</p> <p>e) în art. 255 în titlu și în text după cuvintele „deteriorarea intenționată” se completează cu cuvintele „din imprudență”.</p>	<p>1.</p> <p>a) se acceptă;</p> <p>b) se acceptă;</p> <p>c) propunerea este irelevantă pentru art. 258, ori esența contravenției nu indică asupra statutului special al subiectului, plus nu este clară situația în care în calitate de subiect apare persoana juridică;</p> <p>d) se acceptă;</p> <p>e) nu se acceptă. Cuvântul „intenționată” prezintă un element al componenței de</p>

		<p>3. În conformitate cu tehnica legislativă autorul proiectului urmează să argumenteze motivele care au stat la baza elaborării proiectului de lege și, respectiv, motivele pe care se bazează acceptul sau dezacordul cu propunerile prezentate în rezultatul coordonării.</p> <p>Spre regret, în sinteza elaborată de Ministerul Justiției, ANRCETI, nu s-a regăsit printre autoritățile care au înaintat propuneri la proiectul de lege, deși a înaintat propuneri prin scrisoarea nr.01-SJ/1133 din 10.09.2010 cu anexa pe 5 file (se anexează), în termenul prevăzut în scrisoarea Ministerului Justiției nr.03/5219 din 08.07.2010.</p> <p>Astfel, fiind lipsiți de posibilitatea de a clarifica situația creată la compartimentul ce vizează domeniul comunicațiilor electronice și tehnologia informației în proiectul de lege prezentat, ANRCETI reiterează propunerile prezentate anterior pentru proiectul de lege propus pentru avizare repetată – Anexa: scrisoarea Ministerului Justiției nr.03/5219 din 08.07.2010 - 1 filă; Scrisoarea ANRCETI nr.01-SJ/1133 din 10.09.10 cu anexa - 6 file:</p> <p>a) la art. 250:</p> <p>a.1) titlul se va reda în următoarea redacție: „Art. 250. Încălcarea legislației, nerespectarea reglementărilor sau a normelor tehnice din domeniul comunicațiilor electronice, poștale și al tehnologiei informației”.</p> <p>Redenumirea titlului vine să redea mai exact conținutul acestuia, înlătură ambiguitățile ce țin de aplicarea acestuia, inclusiv în contextul completării acestuia cu fapte contravenționale propuse de ANRCETI;</p> <p>a.2) de completat cu alineatele (10) – (20), care vor avea următorul cuprins:</p>	<p>contravenție – vinovăția persoanei, care se manifestă prin intenție (una dintre formele vinovăției). Astfel, fapta urmează a fi săvârșită fie prin intenție (în cazul dat – intenție directă), fie prin imprudență, or intenție manifestată prin imprudență nu există, intenția și imprudența fiind două concepte diferite care indică asupra unor atitudini diferite.</p> <p>Concomitent, atenționăm că, nici în avizul prezentat prin scrisoarea nr.01-SJ/1133 din 10.09.10, nici în avizul prezentat după avizarea repetată a proiectului, propunerile prezentate la (referitoare la subiectul unor contravenții) nu au fost justificate.</p> <p>3. Referitor la neincluderea în Sinteza obiecțiilor și propunerilor anterioară a propunerilor Agenției, menționăm că a fost o eroare tehnică, pe care ministerul o regretă.</p> <p>a)</p> <p>a.1) nu se acceptă. Modificare este ne semnificativă, or „nerespectarea reglementărilor”, presupune în sine o „încălcare a legislației”</p> <p>a.2) se acceptă parțial. Autorul propunerilor nu a justificat juridic componentele de</p>
--	--	---	--

		<p>„(10) Netransferarea, transferarea tardivă sau transferarea incompletă a plăților de reglementare și monitorizare, pentru utilizarea resurselor de numerotare sau pentru utilizarea canalelor sau frecvențelor radio atribuite</p> <p>se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 400 unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(11) Neprezentarea în termenul stabilit sau refuzul de a pune la dispoziție a informațiilor necesare, inclusiv financiar-contabile, date statistice și operaționale, copii, extrase din documente, rapoarte (inclusiv statistice) sau prezentarea acestora în volum incomplet, sau conținând informații neveridice</p> <p>se sancționează cu amendă de la 50 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 400 unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(12) Nerespectarea cerințelor privind accesul liber al utilizatorilor la informația general accesibilă despre serviciile furnizate sau prezentarea către utilizator de informații incomplete despre serviciul furnizat, ori trecerea sub tăcere sau nepublicarea parametrilor de calitate a serviciilor</p> <p>se sancționează cu amendă de la 50 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 400 unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(13) Încheierea contractelor de furnizare a serviciilor cu încălcarea condițiilor esențiale ale acestora, stabilite de legislație</p> <p>se sancționează cu amendă de la 50 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 400 unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(14) Încălcarea cerințelor și condițiilor legate de acordarea dreptului de acces pe proprietăți, de colocare sau utilizare partajată a infrastructurii</p> <p>se sancționează cu amendă de la 40 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(15) Încălcarea obligației de facilitare a interceptării legale, de către organele abilitate prin lege, a comunicațiilor</p>	<p>contravenții propuse, prezentând careva reglementări în vigoare care ar prescrie faptele (obligații, drepturi, acțiuni) și care ar face indispensabilă sancționarea încălcarea prescrierilor legale.</p> <p>Mai mult ca atât, unele dintre contravențiile propuse reprezintă, în sine, încălcări ale prevederilor contractuale sau care pot fi soluționate în ordine civilă – adică intervine răspunderea civilă. Or, intervenția răspunderii civile, nu presupune aplicarea și a răspunderii contravenționale.</p> <p>Alte fapte propuse pot fi încadrate în contravenții deja reglementate de Codul contravențional.</p> <p>Se acceptă doar contravenția propusă în alin. (19), cu modificarea sancțiunii, astfel încât să se asigure respectarea principiului proporționalității între faptă și sancțiunea aplicată pentru aceasta, luând în considerare și alte contravenții din articolul vizat, precum și din prezentul cod, dar care au tangențe conceptuale.</p>
--	--	---	---

		<p>se sancționează cu amendă de la 100 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 500 unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(16) Refuzul de negociere a interconectării sau nerespectarea măsurilor (condițiilor și cerințelor) de asigurare a accesului și/sau de interconectare, în condițiile stabilite de autoritatea de reglementare</p> <p>se sancționează cu amendă de la 50 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(17) Încălcarea obligațiilor de portabilitatea numerelor, de serviciu universal sau a obligațiile speciale preventive impuse de autoritatea de reglementare</p> <p>se sancționează cu amendă de la 40 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(18) Practicarea de către persoana autorizată a unor genuri de activitate neindicate în notificare sau desfășurarea activității în domeniul comunicațiilor electronice, comunicațiilor poștale și al tehnologiei informației fără înregistrarea în termen a modificărilor operate în actele de constituire, precum și a datelor privind schimbarea administratorului ori a sediului,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 50 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 400 unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(19) Refuzul de a permite efectuarea controalelor și verificărilor, dispuse de către autoritatea de reglementare sau obstrucționarea autorității de reglementare în efectuarea acestora sau, neîndeplinirea în termen a măsurilor dispuse în contextul acțiunilor de supraveghere a autorității de reglementare</p> <p>se sancționează cu amendă de la 40 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(20) Încălcarea sau neexecutarea de către furnizor a cerințelor sau a condițiilor în relația sa cu utilizatorul, stabilite în legislație</p>	
--	--	---	--

		<p>sau în contract</p> <p>se sancționează cu amendă de la 50 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 400 unități convenționale aplicată persoanei juridice.”;</p> <p>Prezentele amendamente se doresc a fi un instrument mai cuprinzător în ceea ce privește inventarul faptelor ce constituie contravenții în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC). Propunerile promovate stabilesc fapte contravenționale sancționabile ca atare în cazurile de încălcare a prevederilor legislației în domeniul comunicațiilor electronice, al comunicațiilor poștale și tehnologiei informației. Astfel, se propune a fi consacrate contravenții noi, menite să acopere un vid de reglementare și să ofere un răspuns la noile forme de lezare sau periclitate a valorilor sociale care trebuie să formeze obiectul Capitolului XIV din Cartea a doua a Codului.</p> <p>b) la punctul 207 al proiectului - art. 410 alin. (1) și (3) din Cod, ANRCETI a adus date statistice privind situația creată în vederea neexaminării proceselor verbale în termenii prescriși (actualmente situația este la același nivel), ceea ce implicit face ineficiente normele de drept privind contravențiile din domeniul comunicațiilor electronice și tehnologia informației, și se consideră oportun de a reitera propunerea vizînd redacția art.410 din Cod după cum urmează:</p> <p>„(1) Contravențiile prevăzute la art. 246-260 se constată și se examinează de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației.</p> <p>(2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale directorul Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației și adjuncții lui, persoanele cu funcție de răspundere, precum și specialiștii împuterniciți de către directorul Agenției.</p> <p>(3) Sînt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni directorul Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației și adjuncții lui.”.</p> <p>Dat fiind faptul că ANRCETI se confruntă, în principal, cu probleme ce rezultă de supraîncărcarea instanțelor și nefinalizarea cauzelor din motive de prescriere de tragere la răspundere sau din motive procedurale (ca regulă, provocată de durata excesivă a procedurilor și/sau prin tergiversarea nejustificată a examinării</p>	<p>b) se acceptă.</p> <p>Totuși, avînd în vedere repartizarea atribuțiilor în cadrul procesului contravențional, precum și în vederea asigurării unui proces echitabil, autorul proiectului a repartizat atribuțiile de constatare și de examinare a cauzelor contravenționale, astfel încît subiecții investiți să nu coincidă. (A se vedea proiectul).</p>
--	--	---	--

		<p>cauzelor și/sau, dificultățile ce întâmpină judecării în aplicarea legislației complexe din sectorul TIC) este util și necesar (similar și altor autorități de reglementare, de pildă, Comisia Națională a Pieței Financiare) ca ANRCETI să fie împuternicită să aplice sancțiuni contravenționale, în vederea întreprinderii într-un mod efectiv a acțiunilor pentru prevenirea și înlăturarea nerespectării prevederilor legale specifice activității Agenției. Lipsirea ANRCETI de competența de examinare a contravențiilor din sectorul TIC, lasă normele materiale din domeniu TIC fără un element esențial al acestora - aplicarea sancțiunii - în caz de nerespectare a acestora;</p> <p>c) la art. 443 alin. (6) din Cod se propune a fi expus în următoarea redacție: „(6) Faptul absenței persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal”;</p> <p>d) este necesar de a concretiza mecanismul de aplicare a art. 464 din Cod, în sensul oferirii agenților constatați, precum și victimei, a dreptului de a solicita de la instanța de judecată dispunerea atât răspândirea informației despre hotărârea de sancționare, precum și expunerea și publicarea ei integrală sau parțială. Ar fi utilă aplicarea aceluiași regim și deciziilor de sancționare ale agenților constatați.</p>	<p>c) nu se acceptă. Prezența unui martor servește ca o garanție minimă necesară pentru garantarea respectării indicațiilor procedurale. Mai mult ca atât, prezența acestuia reprezintă o garanție pentru persoana în privința căreia se încheie procesul-verbal - pentru a preveni un eventual abuz al agentului constatașor, cât și pentru agentul constatașor – pentru a evita o eventuală acuzare din partea făptuitorului de neîndeplinire sau depășire a atribuțiilor agentului.</p> <p>d) se acceptă.</p>
21.	Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică	<p>Se comunică următoarele obiecții și propuneri:</p> <p>1. Art. 108 se exclude.</p> <p>2. Articolul 161 va avea următorul conținut: „Art. 161. Deconectarea ilegală a energiei electrice, energiei termice și gazelor naturale Deconectarea ilegală a instalațiilor de utilizare ale consumatorilor de la rețelele electrice, rețelele de energie termică sau de la rețelele de gaze naturale, cu excepția cazurilor când atare acțiuni se efectuează pentru securitatea vieții omenești, precum și a situațiilor de avarie sau de forță majoră (extraordinare), se sancționează cu amendă de la 10 la 25 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 25 la 50 de unități</p>	<p>1. Se acceptă.</p> <p>2. se acceptă;</p>

		<p>convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”.</p> <p>3. Art. 162 se exclude.</p> <p>4. Articolul 163 va avea următorul conținut: „Art. 163. Încălcarea Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice Încălcarea Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice, aprobat de Guvern, creînd pericolul unei pene de curent, a unei deteriorări a rețelelor electrice sau a cauzării unei daune, se sancționează cu amendă de la 30 pînă la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 70 pînă la 100 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”.</p> <p>5. Se completează cu un articol nou: „Art. 163¹ Neîndeplinirea prescripțiilor emise de organele supravegherii de stat în domeniul energetic (1) Neîndeplinirea în termen de către proprietarii și posesorii legitimi de instalații electrice a prescripțiilor în vederea excluderii abaterilor și încălcării normelor de amenajare, întreținere, deservire și exploatare, care pot provoca avarii, incendii, explozii sau poate pune în pericol viața oamenilor se sancționează cu amendă de la 25 la 50 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere. (2) Neîndeplinirea în termen de către proprietarii și posesorii legitimi de instalații termice și gaze naturale a prescripțiilor în vederea excluderii abaterilor și încălcării normelor de construcție, întreținere, deservire și exploatare, care pot provoca avarii, incendii, explozii sau poate pune în pericol viața oamenilor se sancționează cu amendă de la 25 la 50 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”.</p> <p>6. Art. 164 va avea următorul conținut: „Articolul 164. Folosirea ilegală a energiei electrice, a energiei termice sau a gazelor naturale (1) Folosirea ilegală a energiei electrice, a energiei termice sau a gazelor naturale, prin racordarea neautorizată la rețeaua electrică, la rețeaua termică sau la rețeaua de gaze naturale, prin evitarea echipamentului de măsurare sau prin implicarea în funcționarea echipamentului de măsurare prin diferite metode, care duc la</p>	<p>3. și 4. Nu se acceptă. S-a încercat includerea faptei contravenționale incriminate la art. 162 în noua redacție oferită art. 163. Această nouă redacție – pentru art. 163 nu poate fi acceptată, întrucît este una mult prea largă și nu indică exact încălcarea cărei prevederi a Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice poate genera răspunderea contravențională. Or, unele prescripții ale prezentului regulament nu atrag neapărat răspunderea contravențională, dar unele fapte ar putea fi pasibile eventual de răspundere penală sau de răspundere civilă.</p> <p>5. Se acceptă.</p> <p>6. Se acceptă.</p>
--	--	--	--

	<p>neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, de energie termică sau de gaze naturale se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 75 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(2) Folosirea energiei electrice, a energiei termice sau a gazelor naturale prin conectarea ilegală la instalația de utilizare a unui consumator final se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 75 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(3) Folosirea ilegală a energiei electrice, a energiei termice sau a gazelor naturale, prin reconectarea neautorizată la rețeaua electrică, la rețeaua termică sau la rețeaua de gaze naturale, după deconectare se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 75 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”.</p> <p>7. Art. 167 va avea următorul conținut: „Articolul 167. Deteriorarea rețelilor de energie termică la efectuarea de lucrări Deteriorarea rețelilor de energie termică și a utilajelor acestora la efectuarea de lucrări se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 70 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”.</p> <p>8. Art. 168 va avea următorul conținut: „Articolul 168. Încălcarea regulilor cu privire la protecția rețelilor de gaze naturale sau la zona de protecție a rețelilor de energie termică Încălcarea regulilor cu privire la protecția rețelilor de gaze naturale sau la zona de protecție a rețelilor de energie termică, care va avea ca efect reducerea fiabilității furnizării de gaze</p>	<p>7. Se acceptă.</p> <p>8. Se acceptă.</p>
--	--	---

	<p>naturale sau a energiei termice, și/sau dacă sînt puse în pericol persoanele, bunurile ori mediul</p> <p>se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 70 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu demolarea construcțiilor și defrișarea arborilor și arbuștilor de către proprietar sau, în mod silit, de către autoritățile administrației publice locale din contul proprietarului și efectuarea lucrărilor de reparație și reabilitare din contul contravenientului.”.</p> <p>9.</p> <p>a) Se modifică denumirea la articolul 169. „Articolul 169. Încălcarea normelor de desfășurare a activităților practicate pe piața energiei electrice, a gazelor naturale și a produselor petroliere”;</p> <p>b) la alin. (1) al art. 169, se substituie sintagma „licențiate în domeniul energetic manifestată prin:” cu sintagma „<i>practicate pe piața energiei electrice, a gazelor naturale și a produselor petroliere manifestată, după caz, prin:</i>”.</p> <p>Încălcarea de către titularul de licență a normelor de desfășurare a activităților <i>practicate pe piața energiei electrice, a gazelor naturale și a produselor petroliere</i> manifestată, după caz, prin:...</p> <p>c) la art. 169, alin. (1), lit. l), se exclude sintagma „practicarea fără licență a genurilor de activitate licențiate”.</p> <p>10. La art. 398 alin. (1), se exclude sintagma „108, 161 - 168” și se completează cu cifra „165”.</p> <p>11. Art. 400: la alin. (4), se completează cu sintagma „art. 161, 164, 165”. la alin. (5), se completează cu sintagma: „, cu excepția art. 161, 164, care se remit spre examinare instanței de judecată”.</p> <p>12. „Art. 411 - Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică” se va expune în următoarea redacție: „Articolul 411. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (1) Contravențiile prevăzute la art. 169 se constată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-</p>	<p>9. Se acceptă conceptual.</p> <p>10. Se acceptă.</p> <p>11. Se acceptă.</p> <p>12. Nu se acceptă. Avînd în vedere că, de facto, controlul în domeniul energetic și al gazelor naturale este efectuat de către alți funcționari ai ANRE în virtutea atribuțiile de control proprii funcțiilor lor, de asemenea și reieșind din considerente de oportunitate, precum și în rezultatul unei consultări suplimentare cu Agenția în regim de lucru, s-a constatat că soluția optimă este de a păstra redacția</p>
--	---	---

	<p>verbale directorul general și alți directori ai Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.</p> <p>(3) Persoanele menționate la alin. (2) vor remite procesele-verbale cu privire la contravenții spre examinare în fond instanței de judecată competente.”.</p> <p>13. Articolul 411¹ va avea următorul conținut: „Articolul 411¹. Organele supravegherii de stat în domeniul energetic</p> <p>(1) Contravențiile prevăzute la art. 163 și 163¹, 166, 168 se constată de către organele supravegherii de stat în domeniul energetic.</p> <p>(2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale șeful Inspectoratului Energetic de Stat și adjuncții lui, inspectorii abilitați cu funcții de control, pentru contravențiile prevăzute la art. 163 și alin. 1 al art. 163¹.</p> <p>(3) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale șeful Inspectoratului Principal de Stat pentru Supravegherea Tehnică a Obiectelor Industriale Periculoase și adjuncții lui, inspectorii abilitați cu funcții de control, pentru contravențiile prevăzute la alin. 2 al art. 163¹, art. 166, art. 167 și art. 168.</p> <p>(4) Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 163, 163¹, 166, 167, 168 se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.”.</p> <p>Argumentare: În conformitate cu art. 411 din Codul contravențional, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și întreprinderile reglementate constată contravențiile prevăzute la art. 108, 161-169.</p> <p>Luînd în considerație faptul că Agenției, potrivit art. 411, i s-au atribuit competențe, care nu reies din conținutul legilor speciale (Legea nr. 1525/19.02.1998 cu privire la energetică, Legea nr. 123/23.12.2009 cu privire la gazele naturale, Legea nr. 124/23.12.2009 cu privire la energia electrică) de a reglementa relațiile dintre consumatori prin constatarea anumitor contravenții, se consideră necesar adoptarea unui nou act legislativ prin care urmează să se introducă modificări în Codul contravențional.</p> <p>Astfel, la elaborarea proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Codului contravențional a fost luată ca</p>	<p>propusă de autorul proiectului pentru art. 411 din cod.</p> <p>13. Se acceptă.</p>
--	--	---

bază analiza materialelor administrative remise de comisariate, sesizările consumatorilor și rapoartele titularilor de licență.

Prin proiectul nominalizat se propune de a modifica și completa unele prevederi din Codul contravențional, aducându-le în conformitate cu practica existentă. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică reglementează activitatea titularilor de licențe și nu și relațiile dintre consumatori. În raport cu consumatorii, Agenția este abilitată cu anumite drepturi și obligații strict prevăzute de Legile speciale. Din aceste considerente, după cum s-a specificat, redacția actuală a art.411 alin.(1) din Codul Contravențional privind constatarea de către Agenție a contravențiilor prevăzute la art.108, 161-168 este în contradicție cu principiile invocate mai sus.

Se propune de a exclude din lista autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale, agenții constatatori - persoanele cu funcții de răspundere din cadrul unităților energetice. Întocmirea proceselor-verbale de contravenții de către agenții economici împuterniciți prin autorizații, ar putea crea un conflict de interese. Titularii de licență au dreptul să întocmească procese-verbale de contravenții privind conectarea neautorizată la sursele de energie electrică, termică sau la sursele de gaze, astfel avînd denumirea procesuală și de victimă. Abilitatea acestor unități cu dreptul de a constata contravenții este în contradicție cu principiile imparțialității și obiectivității

Proiectul elaborat conține un articol nou 411¹ privind organele supravegherii de stat în domeniul energetic ce stabilește că contravențiile prevăzute în art. 163, 163¹, 166, 168 vor fi constatate de Inspectoratul Energetic de Stat și Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Tehnică a Obiectelor Industriale Periculoase. Această propunere a fost datorată conținutului normelor prevăzute în aceste articole, ce ține de activitatea acestor organe.

Contravențiile prevăzute în art. 161, 164, 165 se propune de a fi constatate de organele afacerilor interne cu întocmirea proceselor-verbale cu privire la contravenție. Aceasta a fost determinat de rolul comisariatelor de poliție în aceste raporturi. În conformitate cu art. 399 al Codului contravențional cauza contravențională se soluționează de agentul constatator în a cărui rază teritorială a fost săvîrșită contravenția. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică fiind o autoritate publică de reglementare nu poate interveni în relațiile dintre consumatori, nu dispune nici de personal suficient pentru întocmirea proceselor-verbale și nu are

		<p>subdiviziuni pe întreg teritoriul. Totodată, colaboratorii organelor afacerilor interne au toate pîrghiile și condițiile pentru audierea părților pe dosar, cercetarea la fața locului, ridicarea corpurilor delictive etc.</p> <p>Proiectul de lege a fost supus examinării în cadrul ședinței publice cu participarea titularilor de licență, care sînt împuterniciți de către ANRE, conform art. 411 Cod contravențional să întocmească procese-verbale cu privire la contravenții. Proiectul este avizat pozitiv de Inspectoratul Energetic de Stat și Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Tehnică a Obiectelor Industriale Periculoase, S.A. „Termocom”. Avize au fost recepționate și de la Ministerul Economiei, Ministerul Afacerilor Interne.</p> <p>Reieșind din cele expuse, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică înaintează spre examinare proiectul Legii pentru modificarea și completarea Codului contravențional.</p>	
22.	Agenția pentru Protecția Consumatorilor	<p>Propuneri la proiectului de Lege privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova:</p> <p>1. La art. 35 alin. (3), urmează a fi exclusă sintagma „cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (4)”.</p> <p>2. a) titlul art. 278 să fie expus în redacția Legii nr.184 din 11.07.2012, și anume „încălcarea cerințelor legale privind interesele economice ale consumatorilor”, deoarece oferă o elucidare mai amplă a conținutului normelor din acest articol (care se referă nu doar la preschimbarea, ci și la remedierea gratuită a deficiențelor sau restituirea contravalorii produselor și/sau serviciilor);</p> <p>b) se optează pentru menținerea dispoziției alin.(1) și alin.(2) în redacția Legii nr.184 din 11.07.2012, deoarece oferă o prezentare mai clară a încălcării;</p>	<p>1. Se acceptă.</p> <p>2. a) se acceptă.</p> <p>b) nu se acceptă. Redacția propusă în proiect este una mult mai exactă care indică expres acțiunile ce urmează să le întreprindă vânzătorul sau prestatorul. Or, expresia „soluționarea plîngerii” este una mult prea generală și, parțial, incorectă, or pentru nesoluționarea unei plîngerii există posibilitatea adresării în procedură civilă sau în procedura de contencios administrativ, cînd cel puțin una dintre părți este o autoritate publică sau un funcționar al acestei autorități, și nicidecum aplicarea răspunderii contravenționale. Cît despre termenul indicat în dispoziția în vigoare – stabilirea acestui termen este de competența legii speciale și nu de Codul contravențional, norma contravențională indicînd noțiunea</p>

		<p>c) ținând cont de frecvența acestor încălcări, se optează pentru menținerea neschimbată a sancțiunilor prevăzute pentru alin.(1), alin.(2), alin.(3) în redacția Legii nr.184 din 11.07.2012;</p> <p>d) alin. (4), după mențiunea „vînzător”, de completat cu „prestator”, după cuvîntul „produsului” de completat „serviciului”;</p> <p>e) la alin. (5), de completat la final cu „sau dacă nu-l poate utiliza conform destinației din alte cauze, precum și de a restitui contravaloarea produsului, dacă un produs similar lipsește”.</p> <p>3. La art. 281, după cuvîntul „plasarea pe piață”, de înlocuit cuvîntul „și” cu „și/sau”, iar după cuvîntul „și/sau” de completat cu „expunerea în comercializare,”.</p> <p>4. a) la art. 344 alin. (2) lit. b) de completat după cuvîntul „compoziția” cu expresia „,masa netă, volumul, termenul de valabilitate”;</p> <p>b) la alineatul (3), litera a) va avea următorul cuprins: „lipsa Registrului de reclamații, neafișarea acestuia la un loc vizibil pentru consumatori, încălcarea de către vînzător sau prestator a modului stabilit de ținere a Registrului de reclamații și de examinare a reclamațiilor consumatorilor, refuzul de a prezenta Registrul de reclamații la prima cerere a consumatorului sau neînregistrarea de către aceștia a reclamației consumatorului”.</p> <p>Norma propusă constituie o simbioză a variantei din proiectul propus și formularea acestui alineat în redacția Legii nr.184 din 11.07.2012.</p> <p>5. Ținînd cont de redacția Legii nr. 184 din 11.07.2012, modificările prevăzute în art. 345 alin. (2) lit. e) urmează a fi menționate ca:</p> <p>a) după cuvîntul „juridice” se completează cu „sau fizice”;</p>	<p>generică „termen de garanție” sau „termen de valabilitate” – acestea din urmă fiind stabilite, eventual, modificate la un anumit moment, fără a fi necesară modificarea legii contravenționale;</p> <p>c) se acceptă;</p> <p>d) se acceptă;</p> <p>e) se acceptă.</p> <p>3. Nu se acceptă. Proiectul urmează să modifice doar sancțiunea stabilită la art. 281 în sensul aplicării și respectării principiului proporționalității și a stabilirii în calitate de subiecți activi ai faptei atît persoana fizică, cît și persoana cu funcție de răspundere și persoana juridică.</p> <p>4. Nu se acceptă. Modificările propuse la art. 344 au fost excluse din proiect întrucît și-au pierdut actualitatea odată cu adoptarea și publicarea Legii nr. 184 din 11 iulie 2012.</p> <p>5. Se acceptă.</p>
--	--	---	--

		<p>b) decade necesitatea completării normei cu cuvîntul „defectate”, deoarece în varianta Legii nr. 184 din 11.07.2012 este deja mențiunea „deteriorate”.</p> <p>6. La art. 447¹ alin. (4) de completat după cuvîntul „constatator” cu expresia „în caz că procesul-verbal a fost încheiat de o altă autoritatea decît cea competentă să examineze”.</p> <p>7. La art. 448 alin. (1) de completat după cuvîntul „procurorul” cu expresia „agentul constatator, care a încheiat procesul-verbal”.</p> <p>8. Se optează pentru excluderea din art. 455 alin. (2) a expresiei „și permite aplicarea acestuia a unei amenzi judiciare de către instanța de judecată, în conformitate cu art. 201 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova ”.</p>	<p>6. Nu se acceptă. Propunerea nu este justificată nici într-un fel de către autorul avizului și nici nu se încadrează organic în dispoziția respectivă. Or, prezența agentului constatator la examinarea cauzei contravenționale este obligatorie în orice caz și nu doar în cazul în care procesul-verbal a fost încheiat de către o altă autoritate decît cea competentă să examineze cauza. Altfel, ar exista situația de încălcare a principiului contradictorialității.</p> <p>7. Nu se acceptă. Includerea propunerii ar crea o situație nefirească și eventual ar crea disensiuni în interiorul instituției, în special în cazul în care agentul care a încheiat procesul verbal și cel care a examinat cauza sunt parte a aceleiași instituții.</p> <p>8. Nu se acceptă. Aplicarea amenzii poate avea loc atunci cînd este o situație de neprezentare nemotivată a agentului legal citat și fără înștiințarea prealabilă a instanței. Aceste absențe ar putea prejudicia derularea procesului contravențional și, avînd în vedere că este totuși un proces judiciar, îi sunt aplicabile unele instituții generale pentru oricare dintre tipurile acestor procese (civil, penal), inclusiv amenda judiciară.</p>
23	Agencia Relații Funciare și Cadastru	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
24	Agencia Turismului	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
25.	Agencia Rezerve Materiale	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
26.	Agencia Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Produselor de Origine Animală		
27.	Autoritatea Aeronautică Centrală	<p>Se relevă următoarele obiecții și propuneri. Urmare a examinării proiectului de Lege menționat supra, conchidem că, în pofida faptului că anterior Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a prezentat avizul la proiectul de Lege la Codul contravențional prin care a propus modificarea mai multor articole din domeniul aviației civile, actualul proiect conține spre modificare doar anumite componente</p>	Se acceptă.

de contravenții din domeniu.

În aceeași ordine de idei, se notează că, Codul contravențional prevede în art. 407 alin. (4) și (5) că, *contravențiile prevăzute la art. 208–215, 217–219 se examinează de organele de specialitate ale administrației publice în domeniul transportului aerian și sînt în drept să examineze contravenții și să aplice sancțiuni conducătorul organului de specialitate al administrației publice în domeniul transportului aerian și adjuncții lui, inspectorii superiori și inspectorii abilitați cu funcții de control și comandanții aeronavelor civile în perioada de îndeplinire a misiunii de zbor.*

Se atrage atenția că, deși, Codul contravențional a intrat în vigoare din 31 mai 2009, **redacția actuală a art. 407 nu permite examinarea contravențiilor în domeniul aviației civile și aplicarea sancțiunilor, deoarece nu este expres indicat organul de stat și persoanele împuternicite în acest sens care urmează să constate săvîrșirea faptei contravenționale.**

Astfel, prevederile art. 407 alin. (4) conțin o reglementare generală și duc în eroare cu privire la determinarea organului competent care examinează contravențiile în domeniul transportului aerian. În același timp, art. 5 alin. (2) din Codul contravențional, **interzice interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii contravenționale.**

În temeiul Legii aviației civile nr. 1237 - XIII din 09 iulie 1997, cu modificările și completările ulterioare și, anume art. 4 și 5 din lege, se stabilește competența exclusivă, în același timp, a două organe de specialitate în domeniul aviației civile (Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și Autoritatea Aeronautică Civilă).

Din motivele menționate mai sus, contravențiile în domeniul aviației civile trebuie să fie examinate și sancționate de către Autoritatea Aeronautică Civilă – în calitate de organ de certificare, supraveghere și control și inspectorii aeronautici.

Autoritatea Aeronautică Civilă consideră absolut oportun și necesar ca prezentul proiect Lege privind modificarea și completarea Codului contravențional, să prevadă expres la alin. (4) și (5) ale art. 407 următoarele norme:

„La articolul 407:

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Contravențiile prevăzute la art. 208-220 se examinează de Autoritatea Aeronautică Civilă”;

alineatul (5) litera a) va avea următorul cuprins:

		<p>„a) Directorul Autorității Aeronautice Civile, adjuncții lui și inspectorii aeronautici”.</p> <p>Ținând cont de cele expuse, se propune să fie luate în considerație toate componentele de contravenții din domeniul aviației civile propuse anterior spre modificare în proiectul de Lege privind modificarea și completarea Codului contravențional.</p>	
28.	Inspekția Muncii	<p>Proiectul Legii privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 a fost examinat, comunicându-se lipsă de obiecții pe marginea acestuia.</p> <p>Totodată se menționează că, modificări și completări la art. art. 55-61 din Codul contravențional al Republicii Moldova au fost operate prin Legea nr. 169 din 11.07.12 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.160-164 din 03.08.12, art.545).</p>	Se acceptă.
29.	Inspekția Financiară	<p>Proiectul de Lege privind modificarea și completarea Codului contravențional nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 a fost examinat și se informează autorul că, prin art. XXX din Legea nr. 178 din 11.07.1012 privind modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorului Oficial nr. 190-192 din 14.09.2012) au fost operate modificări la art. art. 30, 295, 298 din Codul Contravențional, ceea ce presupune excluderea acestora din proiectul înaintat.</p>	Se acceptă.
30	Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor	Au fost prezentate aceleași obiecții și propuneri ca ale Ministerului Finanțelor.	A se vedea opinia Ministerului Justiției la obiecțiile și propunerile Ministerului Finanțelor.
31.	Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Tehnică a Obiectelor Industriale Periculoase	<p>Proiectul Legii cu privire la modificarea și completarea Codului Contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 a fost examinat și se consideră necesar să a informa autorul că obiecțiile și propunerile IPSSTOIP asupra modificării și completării Codului Contravențional expuse anterior în scrisorile 28-01/188 din 15.08.2012; scrisoarea nr.28-01/184 din 19.10.2011 nu au fost arătate în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul Legii sus menționat, iar în proiectul Legii lipsesc.</p> <p>Luând în considerație gradul înalt al uzurii fondurilor fixe, precum și starea instalațiilor tehnice în momentul actual, între 70-90% din obiecte industriale periculoase au depășit termenul normativ de funcționare, unele obiecte funcționează cu doi, trei termeni prelungiți, iar lipsa pîrghiilor de acționare asupra agenților economici care desfășoară activități în domeniul securității industriale sporește esențial riscul avariilor și incidentelor la aceste obiecte.</p> <p>În vederea asigurării respectării prevederilor actelor legislative și</p>	<p>Cu adevărat propunerile prezentate de către IPSSTOIP prezentate prin scrisorile cu nr. 28-01/188 din 15.08.2012 și nr.28-01/184 din 19.10.2011 nu au fost reflectate în Sinteza obiecțiilor și propunerilor efectuată inițial, întrucât aceste scrisori au fost adresate Ministerului Economiei, autorității căreia Inspectoratul îi este subordonat. Astfel, în cazul în care propunerile respective au fost acceptate și prezentate în adresa Ministerului Justiției de către Ministerul Economiei, atunci acestea ar putea fi regăsite în partea din Sinteza care relevă propunerile Ministerului Economiei.</p> <p>Astfel, informații despre soarta propunerilor prezentate de către Inspectorat în adresa Ministerului Economiei ar putea fi obținute doar de la acesta din urmă, adică de la Ministerul Economiei.</p>

		<p>normativ –tehnice de către agenții economici și prevenirii situațiilor de avarie și accidente, IPSSTOIP solicită revizuirea și luarea în considerație a propunerilor și obiecțiilor prezentate anterior.</p> <p>Anexa: 1. Scrisoarea nr. 28-01/188 din 15.08.2012 2. Scrisoarea nr.28-01/184 din 19.10.2011</p>	
32.	Biroul Relații Interetnice	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
33.	Biroul Național de Statistică	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
34.	Serviciul de Informații și Securitate	<p>Proiectul Legii privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 a fost reexaminat și se expun următoarele obiecții și propuneri.</p> <p>1. Avînd în vedere că normele actuale nu reglementează clar sancționarea tentativei de contravenție, se consideră oportună completarea proiectului prezentat cu un nou punct ce va include o nouă redacție a art. 13 din Codul contravențional cu următorul conținut:</p> <p>„Art. 13 Răspunderea pentru tentativă de contravenție (1) Se consideră tentativă de contravenție acțiunea sau inacțiunea intenționată, îndreptată nemijlocit spre săvîrșirea unei contravenții care, din cauze independente de voința făptuitorului, nu și-a produs efectul. (2) Mărirea pedepsei pentru tentativă de contravenție nu poate depăși trei pătrimi din maximum celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru contravenția consumată.”.</p> <p>2. În contextul propunerii de mai sus, urmează a fi expuse într-o nouă redacția art. 26 lit. b) și art. 28, care, fără a schimba conceptul reglementărilor, vor concretiza temeiul înlăturării răspunderii contravenționale. Concretizarea este necesară, deoarece actualmente, neîntemeiat, se consideră că tentativa de contravenție nu poate fi pedepsită. Se consideră că neproducerea consecințelor dorite ale unei contravenții, din cauze independente de voința făptuitorului, nu poate servi drept temei de eliberare a persoanei de la răspunderea contravențională.</p> <p>În context, se propune următoarea redacție a normelor menționate:</p> <p>„Art. 26 lit. b): „b) contravenției neînsemnate sau tentativei de contravenție neînsemnate;”;</p>	<p>1. Se acceptă conceptual. Codul se completează cu art. 43¹ (a se vedea proiectul).</p> <p>2. Se acceptă conceptual. Cu toate acestea, se consideră necesar de a reglementa posibilitatea înlăturării răspunderii contravenționale pentru tentativa neînsemnată la contravenție. Or, dacă pentru contravenției neînsemnată va exista posibilitatea respectivă, pentru tentativa la această contravenție, cu atît mai mult răspunderea contravențională va putea fi înlăturată pentru tentativa la această categorie de contravenții.</p>

		<p>„Art. 28 Contravenția neînsemnată sau tentativa de contravenție neînsemnată</p> <p>În cazul contravenției neînsemnate sau tentativei de contravenție neînsemnate, organul (persoana cu funcție de răspundere) împuternicit să rezolve cazul poate înlătura răspunderea contravențională, limitându-se la adresarea unei observații verbale făptuitorului. Se consideră neînsemnată contravenția sau tentativa de contravenție pentru care prezentul cod prevede în calitate de sancțiune maximă aplicarea unei amenzi de pînă la 10 unități convenționale.”.</p> <p>3. Pct. 6 din proiect de revăzut prin prisma argumentărilor notei informative la proiect, prin care necesită a exclude de la art. 29 sintagma „242”.</p> <p>4. La pct. 39, sintagma „în cantități mici cu sau fără scop de înstrăinare” de substituit cu sintagma „în cantități mici fără scop de înstrăinare”. Cultivarea plantelor care conțin substanțe narcotice în scop de înstrăinare, indiferent de ce cantități, constituie infracțiune incriminată de art. 217¹ alin. (1) Cod penal. Dezincriminarea unei astfel de fapte, socialmente periculoase, este nefondată și nu va contribui la lichidarea afacerilor cu substanțe narcotice, ci doar le va încuraja.</p> <p>5. Pct. 46 de exclus. În argumentarea poziției sale autorul interpretează în mod greșit prevederile art. 38 alin. (2) din Codul contravențional. Norma dată stabilește că arestul se aplică, de regulă, pentru săvârșirea unei fapte care amenință sau pune în pericol real sănătatea ori integritatea corporală a persoanei, și nu în exclusivitate pentru săvârșirea unei astfel de fapte. Totodată, menținerea sancțiunii arestului la respectiva componență de contravenție este argumentată și prin gravitatea consecințelor survenite în urmă săvârșirii unei astfel de fapte.</p> <p>Astfel, se consideră intenția excluderii sancțiunii arestului pentru furt în proporții mici drept o eroare gravă în politica statului de menținere a ordinii de drept. Sancțiunea dată, pe lângă faptul că constituie o pedeapsă eficientă pentru anumite categorii de persoane, are și un rol destul de important în ce privește prevenția generală. De asemenea, se menționează că sancțiunea dată este alternativă și va fi aplicată de către instanțele de judecată doar în cazuri excepționale și ținînd cont de principiile de individualizare a pedepsei. În același timp, toate propunerile înaintate de</p>	<p>3. Se acceptă.</p> <p>4. Se acceptă.</p> <p>5. Nu se acceptă.</p> <p>Dacă se acceptă logica utilizată de către autorul propunerii, ar reieși că pentru oricare altă contravenție care a cauzat daune materiale (spre ex. art. 104,106, 107), de asemenea ar trebui aplicat arestul contravențional. Or, există un sir de instrumente internaționale care vin să recomande implementarea alternativelor la pedepsele privative de libertate. Astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recomandarea 914 (1981) a Consiliului Europei, care definește ca principiu de bază al politicii penale „<i>înlocuirea, pe cât posibil, a pedepsei închisorii de scurtă durată cu alte măsuri care au aceeași eficiență</i>”; - Rezoluția 76 (10) a Consiliului Europei - „Alternative la pedeapsa închisorii”, prin care guvernelor statelor membre ale Consiliului Europei li s-a cerut să nu precupească nici un efort în dezvoltarea alternativelor existente, precum probațiunea și sancțiunile pecuniare, și să studieze posibilitatea introducerii unor variante noi alternative la închisoare, cu luarea în considerare în mod special a implicării comunității în procesul
--	--	---	--

	<p>organismele internaționale urmează a fi implementate reieșind din circumstanțele reale ale Republica Moldova, ținând cont de nivelul de criminalitate și de reacția societății la pedepsele prea blinde pentru cele mai frecvente contravenții.</p> <p>Aplicarea de către legiuitor a unei politici de sancționare prea blinde, în modul propus de Ministerul Justiției, se consideră că va crea anumitor categorii de persoane cu comportament deviant o atmosferă de permisivitate totală, care ulterior va evolua în acțiuni de încălcare a ordinii publice și/sau comitere a faptelor prejudiciabile. Cu atât mai mult, pedepsele care vor rămâne nu vor putea îndeplini scopul de prevenire și educare. Astfel, pentru anumite categorii de persoane, aplicarea sancțiunii amenzii este o pedeapsă neînsemnată, iar pentru alte categorii aceasta nu va fi eficientă deoarece nu vor avea din ce surse plăti amenda, datorită stilului depravat de viață, iar înlocuirea sancțiunilor nu va putea avea loc deoarece neachitarea amenzii nu va avea loc cu rea credință. În același timp, sancțiunea muncii neremunerate în folosul comunității poate fi dispusă doar dacă persoana acceptă această sancțiune. Toate acestea în ansamblu vor duce la inexistența unei pedepse adecvate faptelor comise.</p> <p>Poziția sus-menționată este împărțită și de către unele instanțe de judecată care aplică în practică prevederile normelor în cauză și se întâlnesc zi de zi cu situații de acest gen, fapt ce demonstrează veridicitatea și rațiunea propunerilor formulate.</p> <p>6. La pct. 230, art. 439⁶ alin. (4) lit. b) de completat cu sintagma „sau dacă proprietarul știa că acestea vor fi folosite sau sînt destinate pentru săvîrșirea unei contravenții”.</p> <p>Nu se poate fi de acord cu autorul proiectului precum că o astfel de prevedere se regăsește la lit. c) a articolului menționat. Litera c) prevede confiscarea bunurilor ce au servit la stimul sau recompensă pentru săvîrșirea contravenției, pe cînd normele propuse au ca scop confiscarea acelor bunuri care nu aparțin contravenientului, dar care au fost date acestuia de către o altă persoană care cunoștea că acestea vor fi folosite la săvîrșirii contravenției, fără a avea un interes personal în săvîrșirea acesteia. Ca exemplu, poate servi împrumutarea automobilului unui prieten cunoscînd că acesta va fi folosit pentru a efectua contrabanda cu bunuri.</p>	<p>de resocializare a infractorilor.</p> <p>Remarcăm că, executarea unei sancțiuni privative de libertate pentru o faptă care produce prejudicii materiale doar în proporții mici, ar putea avea consecințe inverse decît cele scontate la aplicarea ei. Nu este un secret faptul că, plasarea într-o instituție privativă de libertate, chiar și pentru o perioadă scurtă, afectează negativ persoana respectivă, dezvoltîndu-i abilități propice pentru continuarea unei activități ilegale după eliberarea sa.</p> <p>Tocmai în contextul dezvoltării în ultimii ani a sistemului de sancțiuni alternative la pedeapsa închisorii, este necesară promovarea și dezvoltarea acestuia, întrucît aplicarea celei mai aspre pedepse nu garantează întotdeauna corectarea făptuitorului.</p> <p>6. Nu se acceptă.</p> <p>Legea contravențională, care incriminează fapte cu un pericol social redus în comparație cu Legea penală, nu poate veni cu extinderea instituției confiscării prin lărgirea gamei de obiecte ce pot fi supuse confiscării în dreptul penal.</p> <p>Mai mult ca atât, expresia propusă – „știa că vor fi folosite” – presupune că fapta deja a fost săvîrșită. Astfel, în cazul în care aceasta s-a produs cu utilizarea bunurilor altei persoane decît a contravenientului, se va aplica alin. (1) al articolului 439⁶.</p> <p>Cît despre neacceptarea includerii expresiei „știa... că sunt destinate pentru săvîrșirea unei contravenții” – dacă fapta se va fi produs, bunurile oricum vor fi confiscate în temeiul aceluiași alin. (1) al art. 439⁶, dacă nu – încă nu există temei pentru survenirea răspunderii contravenționale. În cazul în care persoana știa despre pregătirea contravenției și a contribuit intenționat la săvîrșirea ei prin darea acestor bunuri pentru ulterioara săvîrșire a faptei, ea devine participant, în special</p>
--	---	--

		<p>7. Art. 441 din Codul contravențional prevede temeiurile de încetare a procesului contravențional. Totodată, nu este reglementat momentul începerii acestui proces. Cel mai des procesul-verbal de constatare a contravenției se întocmește imediat la momentul sesizării sau constatării faptei. Totuși, există cazuri când pentru a constata o contravenție este necesar de a efectua un complex de acțiuni, inclusiv cu autorizarea judecătorului de instrucție și, în cazul dat, nu este clar în ce context se desfășoară aceste acțiuni. Pentru a reglementa situațiile date, se propune completarea art. 440 cu un nou alineat cu următorul cuprins:</p> <p>„În cazul în care ca urmare a plîngerii, denunțului sau sesizării din oficiu nu este posibilă întocmirea imediată a procesului-verbal de constatare a contravenției, fiind necesară colectarea probelor, agentul constator, prin dispoziție, pornește procesul contravențional și deschide un dosar în care vor fi acumulate toate materialele.”.</p>	<p>complice, și răspunde contravențional cu aplicarea principiului individualizării răspunderii contravenționale.</p> <p>7. Se acceptă conceptual despre necesitatea indicării momentului în care procesul contravențional pornește (a se vedea completările propuse la art. 374).</p> <p>Totuși, nu se acceptă completarea codului cu norma propusă întrucît, completarea efectuată la art. 374 despre care s-a menționat supra prevede că procesul contravențional pornește de drept la momentul sesizării sau autosesizării</p>
35.	Serviciul Vamal	<p>La pct. 7 al proiectului, referitor la completarea art. 30 din Codul contravențional, menționăm că potrivit regulii generale (art. 30 alin. (2) și (3) din cod), termenul de prescripție a răspunderii contravenționale este de 3 luni. Art. 60 din Codul penal – „Prescripția tragerii la răspundere”, stabilește diferite termene de prescripție, în dependență de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor.</p> <p>În această ordine de idei, ținînd cont de termenul minim de prescripție consacrat în Legea penală este de 2 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni ușoare, termenul de prescripție pentru contravențiile de la art. 287 alin. (10) din Codul contravențional nu poate să depășească minimul admisibil de Codul penal la acest capitol. Astfel, pentru a asigura delimitarea dintre prevederile legale ale Codului penal și Codului contravențional, în ceea ce ține de art. 287 alin. (10), se propune ca termenul de prescripție a răspunderii contravenționale să fie de 2 ani.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu este clar în temeiul căror prevederi legale sau reguli ale dreptului autorul avizului a afirmat faptul că termenul de prescripție pentru contravenție (în special pentru cea de la art. 287 slin. (10)) <i>nu trebuie să fie mai mic</i> decît termenul de prescripție stabilit de lege pentru infracțiunile ușoare.</p> <p>Așa cum s-a remarcat, Legea penală stabilește diferite termene de prescripție, în dependență de categoria infracțiunilor. Totuși, trebuie să se remarce și faptul că Legea penală reglementează o anumită clasificare a infracțiunilor pe care le incriminează, pe cînd Codul contravențional <i>nu clasifică</i> nici într-un fel contravențiile – astfel, doar existența unor temeiuri obiective (spre exemplu cele care vizează momentul constatării contravențiilor – a se vedea art. 30 alin. (2¹)) ar putea justifica stabilirea unor termene de prescripție diferite.</p> <p><i>Delimitarea dintre infracțiune și contravenție o va face elementele și semnele infracțiunii stabilite de Legea penală, dar nu termenul de prescripție, or, acesta din urmă se aplică ulterior constatării faptei respective ca infracțiune sau contravenție.</i></p>
36.	Poliția de Frontieră	-	
37.	Consiliul Superior al Magistraturii	-	
38.	Curtea Supremă de Justiție Colegiul penal al Curții Supreme de	Se expune următoarea opinie vizavi de proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative:	

	<p style="text-align: center;">Justiție</p>	<p>I. Cu privire la propunerile privind modificările și completările ce vizează reglementările din Cartea întâi din Codul contravențional n-au parvenit observații, dar, sugestiv, referitor la limita sancțiunii contravenționale, se atenționează respectarea principiului delimitării răspunderii contravenționale de răspunderea penală, potrivit căruia, sancțiunea maximă a normei contravenționale nu trebuie să depășească sancțiunea minimă a normei penale.</p> <p>II. Cu privire la propunerile privind modificările și completările ce vizează reglementările din Cartea a doua din Codul contravențional, se consideră inadmisibile acelea prin care se prevede trimiterea la reglementările din Codul de procedură penală.</p> <p>Codul contravențional după cum se menționează în Nota informativă la proiectul Legii menționat „...vine să răspundă, pe plan doctrinar, legislativ și judiciar, realităților politico-economice și socio-culturale noi și are drept scop reglementarea acestor raporturi juridice”, astfel acest act normativ important urmează să conțină propriile reglementări de procedură contravențională.</p> <p>Procesul contravențional trebuie să fie reglementat de norme clare, accesibile și previzibile, astfel încât Codul contravențional trebuie să posede o structură logică și un conținut autonom – specifice materiei contravenționale.</p> <p>Practica judiciară scoate în evidență o serie de lacune, colizii și confuzii, deoarece reglementările procedurale sînt imperfecte, motiv pentru care se impun soluții legislative în vederea realizării scopului și sarcinilor procesului contravențional.</p> <p>Prin urmare, procedeul de „a împrumuta” parțial norme de procedură penală pentru „a salva” Codul contravențional în redacția Legii nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008, nu este reușit, motiv pentru care nu se acceptă.</p> <p>În concluzie, se pledează pentru continuarea activităților de perfecționare a legislației contravenționale și, în această ordine de idei, se impune să fie analizate și sistematizate, prin intermediul practicii autorităților competente să examineze cauzele contravenționale, inclusiv instanțele judecătorești, toate problemele apărute în legătură cu aplicarea Codului contravențional pentru a fi identificate și elaborate soluții legislative de rigoare, proprii dreptului contravențional.</p>	<p>I. Se acceptă.</p> <p>II. Nu se acceptă.</p> <p>Avînd în vedere că procesul contravențional are principii similare pe care se fundamentează și procesul penal. Contravenția este aceeași faptă criminală, dar care are un pericol social mai mic comparativ cu infracțiunea. De asemenea, în procesul contravențional se aplică aceleași institute și instituții ca în dreptul procesual penal. Astfel, devine de neînțeles abordarea prezentată.</p> <p>Mai mult ca atît, în cazul afirmației că există lacune legislative care împiedică derularea procesului contravențional (fapt care nu se neagă), ar fi apreciabil faptul indicării exacte a acestora și oferirea unor soluții viabile pentru înlăturarea lor.</p>
39.	Curtea de Apel Bălți	Se prezintă următoarele obiecții și propuneri pe marginea	

		<p>proiectului:</p> <p>1. Se consideră că dispoziția art. 34 alin. (8) din cod, care stipulează că amenda se înlocuiește de către instanța de judecată la demersul agentului constatator sau al procurorului, iar în cazul în care sancțiunea amenzii este stabilită de instanța de judecată, înlocuirea ei va fi efectuată de către instanță la demersul executorului judecătoresc, vine în contradicție cu dispozițiile art. 10 alin. (1) din Codul de executare în corespundere cu care executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile și art. 11 din Codul de executare, care, în calitate de document executoriu desemnează deciziile (hotărârile) contravenționale, inclusiv cele emise de agenții constatatori în limitele competenței atribuite lor prin lege, și sentințele pe cauze penale în partea încasării amenzii, confiscării speciale, precum și în partea acțiunii civile.</p> <p>Astfel, solicitarea înlocuirii sancțiunii contravenționale în temeiul art. 34 alin. (8) din cod, stabilită de către agentul constatator sau procuror, o poate invoca prin demers doar executorul judecătoresc în procedura căruia se află documentul executoriu și care după întreprinderea tuturor măsurilor prevăzute de Codul de executare, este în imposibilitate de a executa domeniul executoriu în legătură cu eschivarea debitorului de la executarea sancțiunii contravenționale.</p> <p>2. La art. 396 alin. (1²) din cod, concretizarea actului procedural ce urmează a fi întocmit de către procuror în cazul intentării procedurii contravenționale: ordonanță sau proces-verbal.</p> <p>3. La art. 448 din cod - „contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție”, urmează a fi prevăzută și posibilitatea contestării ordonanței procurorului de intentare a procedurii contravenționale, precum și procedura examinării acesteia.</p> <p>4. Dispoziția art. 448 alin. (5) din cod, care se referă la termenul de contestare a deciziilor de sancționare, adoptate de către agentul</p>	<p>1. Nu se acceptă. Executorul judecătoresc va informa organul care a aplicat sancțiunea amenzii despre executarea acesteia sau nu. Avînd în vedere că prin norma contravențională se stabilește că în toate cazurile înlocuirea amenzii se va face de către instanța de judecată, a fost necesară, totuși, de diferențiat cele două situații – 1) cînd amenda se aplică de către agentul constatator sau de către procuror și 2) cînd amenda se aplică de către instanța de judecată. Or, logica este că executorul va primi spre executare documentul executoriu de la agentul constatator sau de la procuror (dacă aceștia au aplicat sancțiunea), respectiv, înlocuirea acesteia se va face similar procesului penal – de către instanța de judecată.</p> <p>2. Regula este una generală – în condițiile în care procesul contravențional începe de drept (proiectul a fost completat în acest sens) – se întocmește un proces-verbal cu privire la contravenție, iar procurorul, în acest caz, nu este o excepție.</p> <p>3. Nu se acceptă. Conform proiectul, art. 448 vizează contestația deciziei agentului constatator și nu a procesului-verbal. Va avea loc, implicit, contestația procesului-verbal cu privire la contravenție doar atunci cînd prin acesta se va stabili sancțiunea contravențională – a se vedea completarea propusă la art. 443 alin. (11).</p> <p>4. Se acceptă.</p>
--	--	---	--

		<p>constatator, urmează a fi adusă în concordanță cu prevederile art. 469 alin. (1) din Cod contr. (repunerea în termen a recursului) declarat împotriva hotărârii instanței de judecată, sub aspectul posibilității repunerii lui nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancțiunii sau perceperii despăgubirilor materiale, dacă se va constata că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezentat la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărârii asupra ei.</p> <p>5. Excluderea din art. 474 din cod a dispozițiilor alin. (1) lit. j).</p> <p>6. La art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. b) din cod, care prevede posibilitatea rejudecării cauzei contravenționale de către instanța de recurs, să fie adăugată sintagma „ , în cazul în care nu se înrăutățește situația persoanei atrasă la răspundere contravențională”, iar la dispoziția lit. c), sintagma „ , precum și în cazul în care la judecarea cauzei contravenționale au fost admise erori de procedură ce se referă la compunerea instanței, participarea obligatorie a părților, necorespunderea faptelor constatate soluției adoptate în dispozitiv, și celor ce au afectat dreptul persoanei atrasă la răspundere contravențională la citare legală, apărare și interpret”.</p> <p>7. La art. 473 din cod (deciziile instanțelor de recurs), soluțiile care urmează a fi propuse, trebuie să coroboreze cu prevederile art. 441 și 445 din cod, inclusiv să se țină cont și de prevederile art. 446 din cod (temeiurile pentru recurs).</p>	<p>5. Nu se acceptă. Nu se cunoaște raționamentul propunerii respective, or, este logic ca în hotărârea de recurs să se indice una dintre soluțiile reglementate la art. 462 alin. (5) lit. a) și b) - „a) soluția privind încetarea procesului contravențional; sau b) soluția cu privire la vinovăția persoanei de săvârșirea contravenției imputate și, după caz, la stabilirea sancțiunii contravenționale, la aplicarea măsurii de siguranță sau la înlăturarea executării sancțiunii”.</p> <p>A nu se interpreta indicarea dispozitivului hotărârii atacate, care se regăsește la art. 474 alin. (1) lit. g).</p> <p>6. Se acceptă.</p> <p>7. Se acceptă. Totuși coroborarea lor urmează a fi făcută la aplicare, or, obiectele de reglementare ale fiecăruia dintre articolele indicate sunt diferite.</p>
40.	Judecătoria militară	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
41.	Judecătoria Ciocana mun. Chișinău	Proiectul Legii privind modificarea și completarea Codului contravențional al R. Moldova nr. 218-XVI din 24 decembrie 2008 a fost examinat, inclusiv nota informativă și sinteza	-

		<p>obiecțiilor și concluziilor prezentate, și, în conformitate cu prevederile art. 21 din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, <i>se comunică despre susținerea conceptuală a reglementărilor conținute în proiectul de lege nominalizat.</i></p> <p>De asemenea, <i>se susțin obiecțiile și propunerile</i> de îmbunătățire ale proiectului formulate de către autorități conform sintezei, în special ale Procuraturii Generale, Consiliului Superior al Magistraturii, Curții de Apel Comrat, Judecătoriei Bălți, Judecătoriei Sîngerei și Judecătoriei Dondușeni, care se consideră <i>avenite și necesare.</i></p>	
42.	Judecătoria Bălți	<p>Proiectul de Lege privind modificarea și completarea Codului contravențional al RM și nota informativă la acesta au fost examinate și se menționează că, este remarcabil faptul că au fost clarificate, în marea majoritate, neclaritățile, lacunele apărute în cadrul examinării cauzelor contravenționale. Însă, se menționează că, soluționarea acestor cauze este de neconceput fără cunoașterea profundă și fără aplicarea concomitentă a normelor generale, speciale și procedurale. În urma celor relatate, este evident că, pe parcursul judecării cauzelor pot apărea colizii cu care instanțele se vor confrunta la interpretarea și aplicarea legii contravenționale. Însă, necătînd, la acest fapt, <i>se consideră că va fi realizabilă aplicarea uniformă a Legii.</i></p>	-
43.	Judecătoria Glodeni	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
44.	Judecătoria Orhei	<p>Proiectul Legii privind modificarea și completarea Codului contravențional și Nota informativă la acesta au fost examinate, considerîndu-se, într-un final, că modificările și completările propuse ce se referă la normele Titlului II din cartea I- „Partea Specială”, precum și la modificările conceptuale ale normelor contravenționale sunt acceptabile în principiu. Or, ele sunt determinate de tendințele efective ale sistemului, de necesitatea perfecționării acestuia, avînd în vedere realitatea din Republica Moldova, și vor contribui la realizarea scopurilor urmărite prin aplicarea răspunderii contravenționale.</p>	-
45.	Judecătoria Anenii Noi	<p>Proiectul Legii privind modificarea și completarea Codului contravențional a fost examinat și se prezintă următoarele propuneri:</p> <p>1. Art. 29 (împăcarea). De adăugat art. 69 și 70 CC.</p>	<p>1. Se acceptă parțial.</p> <p>Cu referire la art. 70 – „Calomnia”, menționăm că, avînd în vedere că această contravenție are ca semn calificativ „învinuirea de săvîrșire a unei infracțiuni deosebit de grave sau excepțional de grave” sau „urmări grave”, posibilitatea încetării</p>

		<p>2. Art. 34 alin. (3) (termenul de achitare a amenzii în jumătate 72 ore) - nu se reglementează procedura calculării acestui termen (de exemplu cum se propune la art. 468 alin.(1) CC) în cazul când persoana sancționată lipsește la momentul pronunțării deciziei.</p> <p>3. Sancțiunea art. 231 alin.(5) CC așa și a rămas fixă – de 15 zile. Ar fi bine de modificat: 5-15 zile sau amendă și arest contravențional (principiul individualizării pedepsei contravenționale).</p> <p>4. La art. 454 - de mărit termenul de examinare în instanță..... +15 zile. 45 de zile este un termen destul de mic. (în unele cazuri).</p> <p>5. Din Cod nu este clar - corespund oare acțiunile procesuale cu participarea agentului cu cele ale procurorului? Poate fi aplicat (de exemplu) art. 455 alin. (2) CC procurorului?</p> <p>6. Art. 467 CC este foarte succint. Are dreptul procurorul să conteste hotărârile judecătorești în procesele, la care nu a luat parte sau nu?</p>	<p>procesului contravențional în temeiul împăcării părților nu se acceptă.</p> <p>2. Nu se acceptă. Norma în vigoare de la art. 34 alin. (3) indică expres momentul de la care începe să curgă 72 de ore – „... din momentul stabilirii ei”.</p> <p>3. Se acceptă.</p> <p>4. Nu se acceptă. Avînd în vedere că acesta este un proces contravențional, propriu acestuia îi sunt termeni procedurali mai restrînși, care să contribuie la optimizarea utilizării timpului de instrumentare a cazului și de a nu admite tergiversări ale procesului judiciar.</p> <p>5. Se acceptă. Dispoziția art. 455 alin. (2) a fost completată în modul corespunzător.</p> <p>6. Nu se acceptă. În contextul propunerii de completare corespunzătoare a art. 455 alin. (2), norma de la art. 467 alin. (1) trebuie interpretată în coroborare cu prima. Altfel, devine de neînțeles cum procurorul care nu a fost parte în procesul în fond să poată să prezinte recurs a hotărîrii respective.</p>
46.	Judecătoria Hîncești	<p>Proiectul Legii privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 281-XVI din 24 octombrie 2008 a fost examinat și se menționează că, modificările propuse nu sunt suficiente pentru a înlătura totalitatea lacunelor, coliziilor și deficiențelor, atît de ordin teoretic, cît și practic, apărute și existente pînă în prezent – din momentul punerii în aplicare a Codului contravențional (în redacția legii nr. 218-XVI din 24.10.2008). Acestea doar într-un fel sau altul vor contribui la optimizarea reglementărilor raporturilor juridice în materie contravențională.</p> <p>În opinia instanței respective ar fi binevenită și absolut necesară</p>	<p>Se acceptă opinia conform căreia Codul în vigoare conține o serie largă de lacune, colizii și alte deficiențe. Totuși, nu se poate afirma că lipsesc reglementări ale procedurii contravenționale.</p> <p>Așa cum se cunoaște, mereu este loc de mai bine, cu toate acestea, se consideră că proiectul prezentat ar reuși excluderea în mare parte a deficiențelor identificate și ar facilita aplicarea prevederilor Codului contravențional.</p> <p>De asemenea, ținem să remarcăm că, realizarea obiectivelor propuse de autorii proiectului este posibilă doar cu participarea activă a subiecților direct vizați de normele acestuia, inclusiv de</p>

		<p>operarea unor modificări, ce vor include în actualul Cod contravențional un compartiment referitor la procedura contravențională, care ar reglementa norme concrete – cadrul procesual de la momentul intentării procesului contravențional, până la reglementarea concretă a procesului de judecare a cazului contravențional. La capitolul respectiv, actualul Cod contravențional nu conține stabiliri concrete și detaliate.</p> <p><i>Totuși, se optează pentru faptul, că modificările propuse prin proiectul Legii privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 281-XVI din 24 octombrie 2008, elaborat de către Ministerul Justiției în cooperare cu autoritățile interesate, vor contribui la optimizarea legislației contravenționale în vigoare și vor minimaliza deficiențele și lacunele apărute în procesul aplicării Codului contravențional.</i></p>	către instanțele de judecată, de la care sunt așteptate propuneri exacte de modificare/completare a prevederilor în vigoare.
47.	Judecătoria Șoldănești	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
48.	Judecătoria Sîngerei	-	
49.	Primăria mun. Bălți	<p>Proiectul a fost examinat și se comunică următoarele.</p> <p>Se atenționează asupra faptului că odată cu includerea unui capitol nou – „măsurile de siguranță” – este necesar de descris mai detaliat procedura aplicării acestor măsuri. Din capitolul V¹ nu este clară procedura aplicării măsurilor de asigurare în practică, în special ce privește demolarea construcțiilor neautorizate. La ce etapă urmează a fi aplicate aceste măsuri?</p> <p>Se consideră că descrierea detaliată a etapelor aplicării măsurilor de asigurare ar evita, în viitor, interpretarea contradictorie a acestor prevederi și aplicarea lor eficientă și uniformă în practică.</p>	<p>Aplicarea măsurilor de siguranță se face similar aplicării acestora în procesul penal – proiectul conține normele de trimitere corespunzătoare.</p> <p>Referitor la măsurile noi – la o examinare atentă a prevederilor propuse, pot fi găsite răspunsuri la întrebările abordate. Cît despre o procedură mai detaliată pentru executarea măsurii privind demolarea construcțiilor neautorizate – procedura urmează a fi stabilită de către Guvern – art. 439⁵ alin. (5) din proiect.</p>
50.	Consiliul raional Sîngerei	<p>Proiectul, după cum, este plasat pe site-ul Ministerului Justiției în întregime, este considerat a fi pozitiv, însă, după părerea autorului avizului, ar fi posibil de a lăsa sancțiunile precedente după cum urmează:</p> <p>- art. 116 alin. (2), precizarea din sancțiune „cu demolarea în ambele cazuri, a gardurilor și a construcțiilor din contul contravenientului” să nu fie exclusă;</p> <p>- art. 179, precizarea „cu demolarea construcțiilor neautorizate și remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate” să nu fie exclusă. Aceasta va da posibilitatea de a preîntîmpina efectuarea construcțiilor neautorizate din partea cetățenilor;</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Necesitatea excluderii demolării construcțiilor neautorizate și remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate este justificată prin statutul și natura acestei acțiuni – aceasta fiind o măsură de siguranță și nu ca o sancțiune contravențională. Or, în temeiul normelor tehnicii legislative și a celor procesuale, modul de aplicare a măsurilor de siguranță sunt reglementate în alte articole care conține norme cu caracter special.</p> <p>Majorarea sancțiunii amenzii contravenționale pînă la 500 unități convenționale pentru persoana fizică (la art. 183 alin. (1)) nu corespunde normei art. 34 alin. (2), care indică despre faptul că amenda maximă posibil a fi aplicată persoanei fizice</p>

		- art. 183 alin. (1) – amenda să fie ridicată pînă la 100 unități convenționale și la alin. (2) – amenda să fie ridicată pînă la 500 unități convenționale cu privarea dreptului de a conduce unitatea de transport sau confiscarea lui. Aceasta va da posibilitatea de a înăspri lupta cu braconajul în republică.	este de 150 unități convenționale.
51.	Consiliul raional Taraclia	<p>Районный совет Тараклия, с учетом мнений децентрализованных и децентрализованных служб района, сообщает:</p> <p>Помимо указанных в проекте закона изменений и дополнений, считается необходимым внести дополнительно следующие изменения:</p> <p>1) в диспозиции ч. (2) ст. 114 КоП РМ, слова «за исключением рыболовства в водных объектах, находящихся в частном управлении» исключить;</p> <p>2) в санкции ч. (1) ст. 241 КоП РМ, после слов «с начислением 4 штрафных очков» добавить «или лишение права управления транспортным средством на срок 1 год»</p>	<p>1) Se acceptă. Propunerea nu este justificată, cu toate acestea ea se acceptă. Or, Legea nr. 149 din 08.06.2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura nu face diferența între obiective piscicole private sau de stat, dar reglementează obiective naturale și artificiale, pescuitul, ca și activitate, fiind supus aceluiași cadru normativ.</p> <p>2. Nu se acceptă. Sanțiunea propusă, face ca pedeapsa pentru fapta respectivă să fie una mult prea aspră (a se vedea faptele, prin prisma pericolului social al acestora, pentru care este stabilită privarea de dreptul de a conduce vehicule, ex. 230, 233, 243). Mai mult ca atât, proiectul propune majorarea sancțiunii suficient. Acceptarea propunerii autorului avizului ar însemna încălcarea principiului proporționalității între faptă și pedeapsa stabilită pentru aceasta.</p>
52.	Consiliul raional Briceni	Comunică despre absența altor obiecții și propuneri, decât cele prezentate la prima avizare a proiectului.	-
53.	Consiliul raional Cimișlia	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
54.	Consiliul raional Ialoveni	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
55.	Consiliul raional Cahul	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
56.	Consiliul raional Orhei	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
57.	Consiliul raional Soroca	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
58.	Consiliul raional Glodeni	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
59.	Consiliul raional Telenești		
60.	Consiliul raional Căușeni	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
61.	Consiliul raional Călărași	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
62.	Consiliul raional Rezina	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-

63.	Consiliul raional Edineț	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
64.	Consiliul raional Ungheni	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
65.	Consiliul raional Strășeni	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
66.	Consiliul raional Drochia		
67.	Consiliul raional Rîșcani	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
68.	Consiliul raional Șoldănești	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
69.	Consiliul raional Ștefan-Vodă	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
70.	Consiliul raional Leova	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
71.	Consiliul raional Ocnița	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
72.	Dl. Furdui Sergiu,	<p>Cu privire la proiectul Legii privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24.10.2008, se comunică următoarele:</p> <p>1) remarcînd efortul inițierii și elaborării proiectului de lege menționat, se salută intențiile Ministerului Justiției în vederea creării unui act legislativ important cu o structură unitară și concisă, bazată pe o legătura organică logică și sistemică între instituțiile de bază ale dreptului contravențional (legea contravențională, răspunderea contravențională, sancțiunea contravențională, sistemul părții speciale, procedura contravențională), precum și cu un conținut normativ autonom, ce ar cuprinde principiile fundamentale ferme, noțiuni doctrinare riguroase și reglementări normative clare, precise și previzibile.</p> <p>Prin solidarizarea cu constatările și concluziile motivate privind deficiențele ce se regăsesc în Codul contravențional – evidențiate în Nota informativă la proiectul Legii menționat, care, de altfel, sînt semnalizate și de societatea științifică și practică, se consideră că soluția de redresare a situației dificile legate de calitatea cadrului normativ în vigoare este abrogarea acestui act legislativ și, respectiv, adoptarea unui nou Cod cu privire la contravenții.</p> <p>O nouă Lege contravențională reprezintă o necesitate a asigurării concordanței firești între criteriile intrinseci (conținutul) și criteriile extrinseci (forma) a unui act legislativ modern și progresist, în vederea unei elaborări specifice și originare, respectiv, delimitării cît mai clare și mai precise a noțiunilor și principiilor Dreptului contravențional de categoriile juridice similare din alte ramuri de drept. Trimiterea la prevederile altor acte legislative trebuie avute în vedere numai în cazuri excepționale, în măsura în care raporturile contravenționale sînt compatibile cu celelalte raporturi juridice reglementate de actele respective.</p> <p>Intervenția sectorială și fragmentară în Codul contravențional prin modificările și completările ulterioare, după cum se propune,</p>	<p>Se recunoaște adevărul raționamentelor expuse în opinia prezentată, cu toate acestea, menționăm că, actualmente, abrogarea Codului contravențional și demararea unui proces de elaborare a unui cod nou, ar însemna menținerea situației defectuoase în cadrul de reglementare al acestui domeniu. A nu se uita faptul că, elaborarea Codului în vigoare a reprezentat un proces care a durat de-a lungul a cîțiva ani, iar rezultatul a fost prezentate critici (care s-au dovedit a fi justificate, de altfel) și care a prezentat o serie de lacune, colizii, pe alocuri erori, toate contribuind la caracterul nelucrativ sau, cel puțin, problematic al acestuia.</p> <p>Soluția identificată și considerată oportună este înlăturarea deficitelor identificate prin instituirea unor soluții la acestea.</p>

urmează a fi foarte voluminoasă și extrem de complicată, fapt ce ar putea învedera un tratament neunitar și neuniform al normelor contravenționale. Fluctuația abundentă de modificări și completări ale acestui act legislativ, care deja există, precum și activitățile similare care se impun pe viitor creează un proces legislativ haotic și turbulent în fața căruia este expusă riscului jurisprudenței discordante și instabile la examinarea cauzelor contravenționale. Prin acțiunile respective, pare a fi acreditată ideea că în Codul contravențional în vigoare se produce un fel de „inflație legislativă”, dat fiind că peisajul normativ actual, în coordonatele cantitative și calitative, este vădit depășit de realități obiective în toate componentele sale juridice și chiar contrar principiilor Dreptului.

Sub acțiunea procesului de modificare și completare a Codului contravențional, care pare a fi unul lent, îndelungat și costisitor, atât practica, cât și teoria în domeniul respectiv, va continua confruntarea cu multiple probleme controversate soldate cu soluții a-juridice. Modificarea și completarea legislației peste limita credibilității atrage după sine, în mod evident, un proces turbulent de interpretare și aplicare a normelor respective, în rezultatul căruia activitatea autorității competente să examineze cauza contravențională devine inefficientă, iar justițiabilii sînt grav afectați; în consecință, fiind umbrită autoritatea Justiției.

În atare situație excepțională, sîntem obligați să recunoaștem că oricîte completări, modificări sau abrogări de texte normative s-ar realiza, Codul contravențional nu este apt să servească politica juridică a statului de drept – Republica Moldova, de vreme ce cu certitudine se constată:

a) absența unei concepții fundamentale, coerente și compatibile cu litera și spiritul Constituției și Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

b) lipsa unui aspect ordonat și sistematizat al materiei contravenționale reglementate, alunecarea spre un tehnicism juridic îngust la elaborarea și structurarea actului normativ, fără a se sprijini pe o serioasă și temeinică documentare științifică, legislativă și jurisdicțională;

c) neglijarea și diminuarea semnificației juridice a noțiunilor – cheie, instituțiilor și principiilor de bază ale legii contravenționale prin substituirea acestora prin cele din alte ramuri de drept, ori prin preluarea din legislația veche, excluderea sau neadmiterea unor reglementări importante ce se impun în cadrul raporturilor juridice noi;

d) aplicarea unui limbaj și a unor expresii juridice inadecvate sau utilizarea incorectă ori diferită a unor termeni juridici speciali de circulație în materia contravențională, a unor reglementări induse prin asimilări de înțelesuri sau chiar prin ficțiuni, situații în care sînt utilizate cuvinte cu mai multe accepțiuni, exprimări necorespunzătoare, datorită lipsei unei terminologii clare, precise și caracteristice dreptului contravențional;

e) existența coliziilor de drept, adică admiterea unor norme contravenționale care se află în contradicție cu altele din legislația în vigoare, precum și existența lacunelor de drept, de exemplu a cazurilor de „goluri” de competență, fie de suprapunere de competență, etc;

Impactul foarte mare pe care-l are Codul contravențional sub presiunea acestor deficiențe, a determinat la o amplă și profundă analiză critică asupra realităților juridice existente și, conștientizînd necesitatea de revizuire din temelie a materiei de drept în domeniul contravențional, se consideră că, în noile condiții de dezvoltare a sistemului de drept din Republica Moldova, prin jurisprudența bogată și doctrina valoroasă, trebuie elaborată o nouă lege contravențională, astfel, încît să devină corespunzătoare unei societăți democratice.

Opinia, care conține motive și argumente în susținerea ideii de inițiere, dezvoltare și promovare a reformării legii contravenționale în sensul enunțat, este abordată și relevată într-un set de articole practico-științifice, care au văzut lumina tiparului în *Revista Institutului Național al Justiției nr.4 (11) 2009, pag.59-69*, în *Legea și Viața, nr.1, ianuarie 2010, pag.11-22* și *Revista Națională de Drept, nr.2-6, 2010*.

Pe această linie de gîndire, reiterează opinia asupra proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Codului contravențional, publicată în *Revista Națională de Drept, nr.3, martie 2011, pag.18-27* și plasată pe [saiutul www.ajm.md](http://www.ajm.md), expusă urmare a adresării nr.03-5219 din 08.07.2010 parvenite la Curtea Supremă de Justiție de la Ministerul Justiției.

Noul context istorico-juridic și iminenta perspectivă a integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană obligă elaborarea, adoptarea și aplicarea actelor legislative calitative.

Semnificative în acest sens sînt prevederile din Avizul nr.11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei: „CCJE consideră de asemenea că este de dorit ca Parlamentele naționale să evalueze și să controleze impactul legilor existente....

		<p>Legiuitorului trebuie să acționeze în așa fel încât legislația să fie clară și simplă de folosit, și să fie conformă cu Convenția” (pct.12).</p> <p>Necesitatea și oportunitatea examinării calității legii de către autoritățile publice ale Republicii Moldova a fost evidențiată și în jurisprudența CEDO în mai multe cauze (Busuioc vs Moldova, Guțu vs Moldova). Astfel, în cauza Guțu vs Moldova în § 66 este stipulat: „... legislația națională trebuie să indice cu o claritate rezonabilă scopul și modalitatea de exercitare a discreției relevante acordate autorităților publice, pentru a asigura persoanelor nivelul minim de protecție la care cetățenii au dreptul în virtutea principiului preeminenței dreptului într-o societate democratică (a se vedea Domenichini v Italia, Reports 1996-V, p.1800, § 33).</p> <p>În concluzie, pledînd pentru activități concrete, consecutive și eficiente în rezultatul cărora, printr-o fuzionare obiectivă a jurisprudenței, doctrinei și legislației se produce o lege calitativă, susțin acțiunile de perfecționare a legislației contravenționale și, în contextul considerentelor relevante mă pronunț pentru formarea, în condițiile art.16 din Legea privind actele legislative, a grupului de lucru pentru elaborarea proiectului de Lege despre Codul cu privire la contravenții.</p>	
73.	<p>Asociația obștească „Juriștii pentru drepturile omului”</p>	<p>Prin proiect se propune a introduce mai multe modificări la care, în mare parte, se prezintă acordul și care coincid cu aspirațiile europene ale Republicii Moldova. Unele remarci, însă, cu privire la modificările propuse se prezintă mai jos:</p> <p>1) Prin punctele 116 și 117 ale proiectului (modificarea art. 240 și 241 din Codul contravențional) se propune privarea conducătorului auto de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de pînă la un an de zile în cazul în care acesta, încălcînd prevederile Regulamentului circulației rutiere, prevăzute la alin. (1) – (3) art. 240 și alin. (1) art. 241 au generat pericolul unui accident de circulație. Se consideră că această propunere ca fiind una periculoasă, deoarece sintagma „pericolul unui accident de circulație”, deși există în actualul cod (art. 244), nu poate fi definită clar, fapt care lasă loc pentru abuzuri. Mai mult, sancțiunea pentru această abatere devine mult mai severă;</p> <p>2) Prin pct. 192 din proiect se propune modificarea alin. (3) lit. f) art. 387 în sensul limitării dreptului de a solicita copii de pe materialele dosarului contravențional doar la proces-verbal cu privire la contravenție, deciziile și hotărârile adoptate în cauza</p>	<p>1) nu se acceptă. Este normal ca pentru contravențiile menționate să fie aplicată o sancțiune mai mare decît pentru cele de la alineatele (1) și (2) din articolele vizate, întrucît faptele prevăzute la alin. (3) din art. 240 și 241 reprezintă niște forme agravate ale primelor. Sintagma „pericolul unui accident de circulație” este similară sintagmei „risc sporit de accident”, utilizată în art. 34 alin. (10) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier. Pentru a diminua eventualele interpretări abuzive, sintagma a fost modificată, astfel sintagma „a generat pericolul unui accident...” a fost substituită prin sintagma „a generat riscul producerii unui accident...”;</p> <p>2) nu se acceptă. Modificarea propusă a fost efectuată, prin raportarea procesului contravențional la procesul penal. Astfel, nici în procesul penal, nici victima, nici partea vătămată nu au dreptul să ia copii de pe</p>

		<p>respectivă. Această modificare este considerată alarmantă și se solicită respingerea acesteia. Se consideră că modificarea nu urmărește vreun scop legitim. Modificarea similară la Codul de procedură penală a dus la înrăutățirea substanțială a poziției apărării. Dacă, totuși, problema este în insuficiența surselor financiare pentru multiplicare, se poate prevedea posibilitatea perceperii costului serviciilor de multiplicare de la persoana care solicită copiile, însă nu excluderea acestui drept.</p>	<p>toate materialele din dosarul penal, dar, conform art. 60 alin. (1) pct. 10) din Codul de procedură penală. Cu toate acestea, a fost modificat textul art. 387 prin completarea cu lit. e²) prin care se permite victimei să ia cunoștință cu materialele din dosar și să-și noteze orice materiale din dosar.</p>
74.	<p>Universitatea Liberă Internațională din Moldova</p>	<p>1. Pct. 12: 1) Critică: Întru evitarea echivocului, propunem completarea primei propoziții din art. 40 alin. (2), anterior expresiei „următoarelor condiții” cu cuvintele „cumulativă a”. Rezultat: Art. 40, alin. 2: „(2) <i>Expulzarea se aplică numai în prezența cumulativă a următoarelor condiții:</i>”</p> <p>2) Critică: Conform alin. (2¹) al art. 40 propus pentru completarea Codului, sancțiunea expulzării poate fi aplicată doar de către instanța de judecată. <i>In stricto sensu</i>, aceasta înseamnă că sancțiunea expulzării poate fi aplicată doar la examinarea contravențiilor în cadrul instanței de judecată ca autoritate competentă, or, Codul stabilește cu mult mai multe autorități competente să soluționeze cauza contravențională. Pentru a oferi posibilitatea aplicării sancțiunii contravenționale a expulzării pentru o gamă largă de contravenții, se propune completarea art. 395 alin. (1) lit. c) cu o nouă liniuță: „– expulzarea.”, instanța de judecată fiind în acest mod investită cu competența de a judeca cauzele în care agentul constator propune aplicarea sancțiunii expulzării. Rezultat: Art. 395, alin. 2, lit. c): „c) <i>cauzele contravenționale în care agentul constator, procurorul propun aplicarea unei sancțiuni dintre cele care urmează:</i> [...] – expulzarea.”</p> <p>2. Pct. 57: Critică: Alin. (3) al art. 204 propus pentru completarea Codului vine în contradicție cu principiul caracterului personal al răspunderii contravenționale (art. 8 Cod contravențional). În plus, chiar pct. 1 al prezentului proiect, se propune modificarea art. 16 prin micșorarea vârstei răspunderii contravenționale pentru</p>	<p>1. 1) se acceptă;</p> <p>2) se acceptă;</p> <p>2. Se acceptă.</p>

	<p>săvârșirea faptelor prevăzute la art. 204, fiind în acest sens alogică sancționarea părinților pentru călătoria fără bilet a persoanelor până la <u>16 ani</u>, având în vedere că persoana între 14 și 16 este subiect al acestei contravenții.</p> <p>Rezultat: Art. 204 alin. (3): <i>„(3) Pentru călătoria fără bilet a persoanei de pînă la <u>14 ani</u>,[...].”</i> SAU</p> <p>Excluderea alin. (3) art. 204, urmând ca relațiile social-juridice din domeniu, referitoare la minorii care nu au împlinit vârsta de 14 ani să se facă în baza legislației civile și transporturilor.</p> <p>3. Pct. 85: Critică: De la momentul elaborării proiectului, dispoziția art. 283 suferit modificări (MO128-130/05.08.11), fiind inutilă modificarea acesteia.</p> <p>4. Pct. 103: Critică: Completarea Codului cu art. 319¹ este binevenită, însă trezește îndoieli finalitatea sancționării, ținând cont de mecanismul complicat de aplicare a sancțiunii, stabilit în pct. 126 al proiectului, prin care organele afacerilor interne sunt competente doar să constate aceste contravenții, urmând să transmită pentru examinare procesul-verbal instanței de judecată. Considerăm oportună atribuirea competenței de examinare a acestei contravenții către organele afacerilor interne, pentru a asigura celeritatea procesului contravențional, având în vedere termenul restrâns de examinare prevăzut de Cod. Rezultat: Art. 400, alin. (1) se completează în ordine cu sintagma „art. 319¹”.</p> <p>Art. 400, alin. (4) și (5) se exclude cuvântul „art. 319¹”.</p> <p>5. Pct. 116: Critică: Proiectul examinat propune excluderea alin. (6) al art. 361 din Cod, pe motiv de dublare a prevederilor art. 67 alin. (4), iar în pct. 17 al proiectului se ajustează sancțiunea contravențională în sensul agravării acesteia. Din păcate, în rezultatul acestor modificări interdependente, a fost exclusă sancțiunea privării de dreptul de a deține armă și de portarmă, fapt inacceptabil în opinia noastră, deoarece unul din scopurile sancțiunii contravenționale este prevenirea comiterii altor contravenții. Considerăm oportun de a menține sancțiunea privării de dreptul special, pentru aceasta</p>	<p>3. Se acceptă.</p> <p>4. Articolul a fost exclus din proiect. Justificarea excluderii constă în gradul de pericol social al faptei insuficient pentru a o califica în calitate de contravenție. Plus, neprezentarea persoanei legal citate nu împiedică aducerea silită, în condițiile legii sau instrumentarea materialelor în absența acesteia de către subiecții vizați în textul contravenției de la art. 319¹.</p> <p>5. Se acceptă.</p>
--	--	---

	<p>fiind necesară delimitarea acțiunilor stabilite în art. 67 alin. (4) prin reglementare separată în două aliniate distincte (introducerea alin. (3¹) cu incriminarea purtării armelor și modificarea alin. (4) prin excluderea sintagmei „arme“). În context, urmează a fi modificate și dispozițiile art. 400 în sensul acordării organelor afacerilor interne competenței de constatare și examinare a contravenției prevăzute de art. 67 alin. (4) și a competenței de constatare a contravenției prevăzute de art. 67 alin. (3¹).</p> <p>Rezultat: Art. 67, alin. (3¹) și (4):</p> <p><i>„(3¹) Participarea la întrunire a persoanelor care dețin arme se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale cu privarea de dreptul de deținere a armei și de portarmă.</i></p> <p><i>(4) Participarea la întrunire a persoanelor care dețin substanțe explozive, orice substanțe interzise sau alte obiecte ce pot pune în pericol viața ori sănătatea oamenilor se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale.”.</i></p> <p>6. Pct. 142: Critică: Proiectul propune înlocuirea în dispoziția alin. (1) art. 437 a cuvintelor „a martorului sau a victimei” prin cuvintele „persoanei participante la procesul contravențional, legal citată”, ceea ce în opinia autorului avizului nu este corect, având în vedere multitudinea <u>participanților</u> la proces stabiliți de cod, de exemplu, agentul constator, procurorul sau expertul. De asemenea, Codul și proiectul de modificare a acestuia stabilesc situații în care procesul contravențional se desfășoară fără impedimente și în lipsa nemotivată a unor participanți. Din aceste considerente, se consideră inoportună modificarea cuvintelor „a martorului sau a victimei” din conținutul art. 437 alin. (1).</p> <p>7. Pct. 144: Critică: Corectarea divergențelor legislative prin eliminarea din conținutul unor contravenții a sancțiunilor neprevăzute în partea generală, cum ar fi demolarea construcțiilor neautorizate și defrișarea arborilor și arbuștilor (pct. 27, 43 ale Proiectului), este binevenită, însă soluția găsită prin introducerea în rândul măsurilor de asigurare a procesului contravențional (redenumit în pct. 138-139) a unei noi forme, și anume „Demolarea construcțiilor neautorizate și defrișarea arborilor și arbuștilor” (art. 439¹) este total incorectă din următoarele considerente.</p>	<p>6. Nu se acceptă. Este, cel puțin straniu ca norma contravențională să reglementeze aducerea silită a victimei și a martorului, fără a prevedea posibilitatea aducerii silite a persoanei împotriva căreia a fost pornit procesul contravențional sau a altei persoane prezența căreia este absolut necesară în proces. Norma propusă se află în concordanță cu prevederea procesual-penală care reglementează aducerea silită.</p> <p>7. Nu se acceptă. Demolarea construcțiilor urmează a fi aplicată de către instanța de judecată, ceea ce reprezintă un garant pentru respectarea drepturilor deținătorilor acestora. Construcțiile neautorizate pot fi asimilate unei categorii de bunuri supuse confiscării - cele deținute contrar dispozițiilor legale și depistate pe parcursul desfășurării procesului contravențional. Astfel, dacă, spre exemplu, persoana împotriva căreia a fost pornit procesul contravențional nu va fi supusă răspunderii contravenționale din motivul, spre exemplu, a iresponsabilității sale constatate,</p>
--	---	--

	<p>Măsurile procesuale sunt mijloace de constrângere folosite de organele judiciare pentru garantarea executării sancțiunii și repararea pagubei produse, precum și pentru asigurarea îndeplinirii de către părți a obligațiilor lor procesuale. Măsurile procesuale se pot dispune numai după constatarea faptei și <u>până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive</u>. În cazul în care procesul contravențional încetează din cauza inexistenței faptei contravenționale sau alte motive stabilite în art. 441, 445, măsurile procesuale aplicate deja nu vor mai avea efecte juridice.</p> <p>Totodată, trebuie să ținem cont de faptul că măsura de asigurare „Demolarea construcțiilor neautorizate și defrișarea arborilor și arbuștilor” are efect iremediabil și în cazul încetării procesului contravențional, spre exemplu, în lipsa vinovăției, va fi imposibilă restabilirea situației anterioare. Menționând caracterul punitiv al măsurii de asigurare propuse în proiect, trebuie să exprimăm deplinul nostru dezacord cu această „inovație” juridică. Credem oportun de a introduce în formă modificată art. 439¹ în sistemul sancțiunilor contravenționale cu operarea modificărilor de rigoare în dispozițiile art. 32.</p> <p>Rezultat: Neadmiterea includerii măsurii de asigurare „Demolarea construcțiilor neautorizate și defrișarea arborilor și arbuștilor” și introducerea în formă modificată a art. 439¹ în sistemul sancțiunilor contravenționale cu operarea modificărilor de rigoare.</p> <p>8. Pct. 145: Critică: Introducerea măsurii asigurătorii „Confiscarea specială” este incorectă în redacția propusă, având în vedere că dispoziția prevede „trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor”, fapt care poate fi realizat, după părerea noastră, doar după rămânerea definitivă a unei hotărâri judecătorești, altfel nefiind clar mecanismul de restituire (inclusiv în natură) a obiectelor trecute în proprietatea statului în cazul încetării procesului contravențional în absența faptei contravenționale sau vinovăției.</p> <p>Rezultat: Neadmiterea includerii măsurii de asigurare „Confiscarea specială” și introducerea în formă modificată a art. 439¹ în sistemul sancțiunilor contravenționale cu operarea modificărilor de rigoare.</p>	<p>construcția neautorizată trebuie să nu fie demolată? Proiectul indică despre faptul că dispunerea demolării construcțiilor neautorizate se face de către instanța de judecată.</p> <p>Prin natura lor, demolarea construcțiilor neautorizate și defrișarea arborilor nu pot fi sancțiuni, ci, similar expulzării și confiscării speciale, constituie măsuri de siguranță (și nu măsuri de asigurare).</p> <p>8. Similar procesului penal, precum și în contextul completării propuse de către autorul avizului pentru art. 395 (care redă claritate în aplicarea normei în cauză), confiscarea specială poate fi acceptată în cadrul procesului contravențional ca măsură de siguranță. Având în vedere că aceasta se va dispune de către instanța de judecată. Cauzele în care se va cere aplicarea confiscării speciale urmează a fi examinate de către instanța de judecată.</p>
--	---	--